

PÅ KÖPET: UNIK GUIDE TILL MICROSOFT OFFICE 2007!

PC FÖR ALLA

NR 7 AUGUSTI 2008 FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP 69 KRONOR • 8 EUR • 75 NOK • PCFORALLA.SE

.se

TEST: 4 prisvärda 40-tummare som ger dig kanonbild till sommar-OS!

HDTV

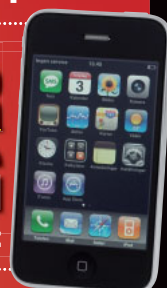

DÄRFÖR SKA DU KÖPA EN HEMMASERVER

Första testet av de nya kraftpaketen

SÅ BRA ÄR IPHONE 3G

Apple-mobilen i tufft test

BLUFFEN SOM AVSLÖJAR

DITT LÖSENORD

SMARTASTE PRYLARNA FÖR BÅTLIVET

SPARA ELLER SLÖSA?

30 GRATISPROGRAM

SOM UTMANAR JÄTTARNA

0:-

TIDSAM 0668-07

7 388066 806907

0 7

KOMPLETTTM.SE

NORDENS STÖRSTA NÄTBUTIK

WWW.KOMPLETT.SE

E-POST: ORDER@KOMPLETT.SE

TELEFON: 031-710 20 00

FÖRETAGSFÖRSÄLJNING: 031-710 20 30

ÄNTLIGEN HÄR!

2.195:-

SAPPHIRE RADEON HD 4870

Upplev den senaste grafikteknologin - ny krets från ATI. 512MB GDDR5, PCI-Express 2.0, 2xDVI/HDMI/HDCP.

Artikelnr: 355992

SONY

BRAVIA 40" LCD-TV KDL-40W4000

Het modell från Sony med inbyggd digital HDTV-mottagare! Få knivskarp bild med osannolika 33000:1 i kontrast, upplösning på 1920x1080 och 24p True Cinema. 3xHDMI.

13.990:-

Artikelnr: 348388

HTC TOUCH DIAMOND SE

Den läckra och sofistikerade iPhone-dödaren är här! 2.8" pekskärm, 3.2 megapixelkamera med autofocus, GPS, WLAN, Turbo-3G, 4GB internminne m.m.

5.059:-

Artikelnr: 352286

KOSS

KOSS PORTAPRO

Prisbelönt klassiker som ger otrolig basåtergivning! Koss ComfortZone gör att man enkelt kan minska trycket mot öronen när man lyssnar under längre perioder - Bekvämt.

239:-

Artikelnr: 123337

KONFIGURERA SJÄLV

KOMPLETT GAMER i02

Grym speldator med Intel Core™ 2 Duo E8200, 2GB RAM, 250GB HD, kraftfullt grafikort m.m. Levereras med Vista Home Premium och 3 års garanti och support!

6.995:-

www.komplett.se/pc

KONFIGURERA SJÄLV

KOMPLETT HOME a45

Prisvärt kraftpaket! AMD Athlon 64 X2 6000+, GeForce 8600GT, 2GB RAM-minne, 500GB hårddisk m.m. Levereras med Vista Home Premium, 3 års garanti/support, 22" skärm och skrivare.

8.995:-

www.komplett.se/pc

PC I DELAR - INTEL CORE 2 QUAD Q6600

Imponerande prestanda för dig som vill avnjuta sommarens och höstens heta spelsläpp! Intel Q6600, 8800GTS, 4GB RAM-minne, 750GB hårddisk, chassi m.m. Bygg själv - spara pengar.

7.995:-

Artikelnr: 326294

BESTÄLL TILL VÅRA HÄMTBUTIKER

- SLIPP FRAKTKOSTNADEN!

GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

MSI

MSI GEFORCE 9800GTX

Värstingkort med gott om muskler - klarar alla moderna spel. 512MB OC GDDR3, PCI-Express 2.0, 2xDVI-I/HDCP.

2.295:-

Artikelnr: 351720

POPCORN HOUR A-100

Årets mest omtalade mediastreamer! Spela upp digital video, ljud samt visa foton från mängder av olika källor på din TV. HDMI-utgång.

1.490:-

Artikelnr: 344915

Lexar

LEXAR JUMPDRIVE FIREFLY 8GB

USB-minne i smidigt format med hela 8GB lagringsutrymme. Extremt prisvärt! Använder Hi-Speed USB för snabb överföring.

229:-

Artikelnr: 338982

5 ÅRS GARANTI

EIZO

EIZO 22" LCD FLEXSCAN

22" kvalitetsskärm från Eizo för dig som vill ha knivskarp bild. Ergonomisk fot, miljövänliga energisparfunktioner, högtalare, 1000:1 i kontrast och upplösning på 1680x1050. VGA/DVI.

2.995:-

Artikelnr: 342943

SONY

SONY VAI0 NR21S/S 15.4" WXGA

Populär VAI0 i ett stilrent silverfärgat yttre. Intel Core 2 Duo T5452, 2 GB minne, 250 GB hårddisk, 11n WLAN. Levereras med Vista Home Premium.

6.990:-

Artikelnr: 348835

500GB HÅRDDISK

2008
Preferred Partner
hp

HP PAVILION DV9842 17" WXGA+

Bärbart monster som utan problem ersätter din stationära. Core 2 Duo-processor, 8600M GS-grafik, 4GB RAM-minne, Blu-Ray, 11n WLAN, Bluetooth. Levereras med Vista Home Premium.

11.995:-

Artikelnr: 348707

NETGEAR

RANGEMAX TRÅDLÖS ROUTER

Blixtsnabb trådlös router med 802.11n-teknik som ger hastigheter på upp till 300Mbps! 4-portars switch, dubbel brandvägg m.m.

795:-

Artikelnr: 346149

SAMSUNG

SAMSUNG SPINPOINT F1 750GB

Dags för mer lagringsutrymme? Här får du en snabb SATA2-hårddisk med hela 750GB lagringskapacitet till ett mycket bra pris! Utrustad med 32MB cacheminne.

825:-

Artikelnr: 343054

Saitek

SAITEK OPTICAL MOUSE

Otroligt prisvärd mus perfekt för t.ex. laptopen. Enkel att ha med på resan. 800 dpi upplösning, 3 knappar m.m.

99:-

Artikelnr: 332255

Vi reserverar oss för slutförsäljning, feltryck och prisjusteringar vid ändrade leverantörsförhållanden. Alla priser är inklusive moms och priserna gäller t.o.m. 26 augusti 2008.

INNEHÅLL

NUMMER 7 – AUGUSTI 2008

PC FÖR ALLA FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP

LAGOM TILL OS-TEST:

HDTV

**Chocksänkt pris på bästa köpet
– och en lyx-tv med otrolig bild!**

Test: 6 hemmaserverar som HAR PLATS FÖR ALLT

DIN DATOR ÄR TRÅGBODD. Snart riskerar den att braka ihop av alla foton, e-post och oönskade filer. Och brända skivor med säkerhetskopior är lätta att tappa bort. En rymlig hemmaserver är därför en bättre lösning. Här är de bästa och sämsta modellerna just nu.

SIDAN 52

Så anpassar du it-prylarna inför din

BÅTSOMMAR

DU HAR FIXAT DIGITALA SJÖKORT, vattentät mobil och en bra gps. Men hur får du uppkoppling i gästhamnen? Och hur optimerar du datorn för sjön? Här är expertens svar.

SIDAN 48

Månadens skolor och tips:

Säkrast sopa igen dina spår på internetkaféet

SÅ HÄR tar du bort all personlig information innan du lämnar surfdatorn till nästa kund.

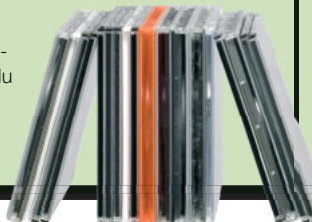
SIDAN 74

Så fixar du snygga låtlistor till cd-fodralen

MED ITUNES enkla utskriftsfunktion gör du lätt skräddarsydda fodral.

SIDAN 76

Programmet som ger dig 500 tv-kanaler – helt gratis

JOOST HETER det nya programmet som fixar gratis tv-kanaler – direkt via datorn. Så här kommer du igång med tjänsten.

SIDAN 77

**FINNS PÅ
MÅNADENS CD!**

Mer innehåll på nästa sida >>

Ring billigare med **MOBILEN**

Femtocell är en helt ny teknik som även ger dig bättre täckning hemma. **SIDAN 26**

Så lurar hackarna dig på ditt **LÖSENORD**

En bit choklad kan räcka för att blåsa oförsiktiga datoranvändare. **SIDAN 28**

Här är nätets 30 bästa **GRATISPROGRAM**

Du behöver inte betala massor av pengar för program. Det finns bra gratisalternativ till många av de etablerade jättarna. **SIDAN 58**

20 TESTADE PRYLAR OCH TJÄNSTER

HDTV	BETYG	SIDAN
Finlux 42FLHD760	6	44
LG 42LG6100	7	45
Philips 42PFL9703D	9	46
Samsung LE40F86BD	8	47

HEMMASERVERAR	BETYG	SIDAN
D-Link DNS-323 (Nas)	8	54
Netgear ReadyNAS Duo (Nas)	8	54
Synology Diskstation 207+ (Nas)	9	54
Zyxel NSA-220 (Nas)	7	55
Fujitsu Siemens Scaleo Home Server 1900 (Home Server)	7	55
HP Mediasmart Server EX470 (Home Server)	7	55

SPEL	BETYG	SIDAN
Age of Conan: Hyborian Adventures	8	62
Jag älskar hundar	9	62
Josefin skolhjälp: Mystery in London	8	63
Sim City Societies	7	64

ÖVRIGA PRODUKTER	BETYG	SIDAN
Archos TV+ (hårddiskvideo)	6	40
Apple Iphone 3G (mobiltelefon)	8	34
Apple Imac (dator)	9	38
Philips SHE9850 (hörlurar)	9	37
Squeezebox Duet (system för överföring av musik från dator till stereo)	6	36
Sony NWZ-A826 (mp3-spelare)	7	39

Fixa det själv: Så lätt förvandlar du SMALFILMER TILL DVD

ANLITA ETT LABB? Glöm det! Du sparar en hel del slantar på att själv föra över dina gamla Super 8-filmer till dvd. Häng med Bengt Hjörd och lär dig hela processen i sex enkla steg. Mycket handlar om ordentliga förberedelser. **SIDAN 70**

Ett smakprov ur Månadens nya prylar

Suveräna hörlurar är värda varenda krona!

OVANLIGT BRA LJUD kan du njuta av, om du investerar i ett par mikrosnäckor från Philips. En tusenlapp för ett par lurar? Jajamen, det är de värda! **SIDAN 37**

Sverigepremiär för Iphone – så bra är den!

IPHONE 3G ÄR SNYGG som attan, lätt att använda och har en suverän inbyggd musikspelare. Men vår testredaktör gör ändå poängavdrag för några irriterande missar. **SIDAN 34**

sidan 42
Hdtv-test

sidan 92
Tävling

sidan 58
Guide till
gratisprogram

sidan 52
Test:
Hemmaserver

sidan 34
Vi har testat
Iphone 3G

sidan 28
Hackarna byter
taktik

sidan 48
It till havs.

NYHETER OCH TRENDER

18 NYHETER & TRENDER. Den omdiskuterade FRA-lagen är nu ett faktum. Vilka konsekvenser får den för dig, och hur kan du vara privat i framtiden?

24 IT MED TRÄSMÅK. Usb-minnen, möss och webbkameror – i trä! Vi tittar också på Asus kommande bärbara dator i bambu.

26 MOBILT. Den nya uppfinningen femtocell ger dig bättre täckning hemma. Och du ringer billigare – med din vanliga mobiltelefon!

28 SÄKERHET. Skulle du lämna ut dina lösenord mot en chokladkaka? Hackarna byter taktik.

30 NY TEKNIK. Om forskarna får som de vill, kommer du snart att kunna styra datorn med ögonen. Vi förklarar hur det går till.

32 JUST NU I TESTLABBET. De svindyra mikrohörlurarna MDR-EX700LP från Sony får tummen upp, liksom Jabras designer-headset JX20 Pura.

TESTER OCH GUIDER

34 MÅNADENS NYA PRODUKTER. Apples Iphone är äntligen här! Vi har testat världens hetaste lur.

42 HDTV-TEST. Är du sugen på att följa sommar-OS på en egen 40-tums hdtv? Läs detta test innan du slår till.

52 SÄKER LAGRING. Om du inte börjar lagra dina filer på ett smart sätt riskerar de att försvinna. Här testar vi sex hemmaservrar (bil-den) som undanröjer problemet.

58 GRATISPROGRAM. Spara tusen-lappar genom att välja gratisalternativ till de kända märkena. Vi har hittat de 30 bästa programmen.

62 SPELTEST. World of Warcraft får en ny utmanare i det barnförbjudna Age of Conan: The Hyborian Adventures. Barnen spelar i stället Jag älskar hundar.

70 RÄDDA DINA SMALFILMER. Det är inte svårt att föra över dina

gamla 8-millimetersfilmer till ett digitalt format. Bengt Hjord visar steg för steg hur du gör – och ger dig de smartaste tipsen.

REPORTAGE

48 DATORN GÅR TILL SJÖSS. Du har förmodligen alla prylar du behöver till sommarens båtsemester. Så här specialanpassar du dem till livet på sjön.

SKOLOR OCH TIPS

74 SNABBGUIDE. Så här gör du för att sopa igen spåren efter dig på internetkaféet.

76 SNABBGUIDE. När du bränner egna musikskivor vill du förstås ha låtitlarna på omslaget. Itunes har lösningen.

78 KOM IGÅNG. Med programmet Joost får du 500 tv-kanaler via datorn. Och det är gratis.

80 SURFTIPS NYTTA. Fixa gratis boende på resan, och tjäna pengar på semesterbilderna! Här är månadens nyttigaste sajter.

82 SURFTIPS NÖJE. Hur du undviker skrikande barn, och 19 andra sajter som du inte bör missa.

84 FRÅGOR & SVAR. Filip ska köpa en liten, snabb bärbar dator och får köpråd. Johan får veta

hur han kan övervaka sitt barns surfande.

I VARJE NUMMER

8 PCFÖRALLA.SE. På vår spelsajt Arkaden dyker det upp ett nytt spel varje dag!

11 LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Chefredaktör Agrén har varit i New York och fick med sig en idé hem som kommer att öka demokratin på våra krogar.

12 ÅSIKTER & DEBATT. Våra helårsprenumeranter får gratis datorsupport via telefon, men hur lång är egentligen kötiden?

16 KRÖNIKA. Martin Appel undrar hur it-företagen som sponsrar den kinesiska diktaturen tänker.

88 MÅNADENS CD. Varsågod! Nu har vi samlat de 33 bästa gratisprogrammen på en cd.

92 TÄVLING. Denna månad kan du vinna allt du behöver för det digitala hemmet. Hemmaserver, mediespelare, ip-kamera med mera från D-Link står på spel.

93 KÅSERI. Daniel Gustafson

undrar varför Microsoft inte kan skapa ett gränssnitt som fungerar för mamma.

94 KORSORD. Kryssa rätt och vinn ett datorskydd.

95 FREDDAS FAVORITER. Kasta inte din gamla dator. Den kan bli ett fint fågelbord. Dessutom, bästa buset för kontoret.

97 I NÄSTA NUMMER. Vi testar fyra blu-ray-spelare som inte kostar skjortan, provkör robotdammugare och avslöjar vad som driver svenska folket till vansinne framför datorn.

33 PROGRAM PÅ MÅNADENS CD-SKIVA

DU FÅR TRE FULLVERSIONER, Ashampoo Magical Security, som krypterar dina filer, East-Tec Backup för säkerhetskopiering och PC Booster som får fart på din dator. Dessutom får du Joost, som ger dig 500 tv-kanaler.

Denna månad har vi samlat gratisprogrammets guld, de program som vi tycker är allra bäst för allt från bildbehandling och cd-bränning till ip-telefoni och spel. Som vanligt får du tillgång till 200 gratis clipartbilder som är helt fria att använda. **SIDAN 84**

PC för allas märkningar

BÄST I TEST
I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10), den här utmärkelser.

BRA VAL
Vi ger utmärkelser Bra val till testade tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

FAVORIT
Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

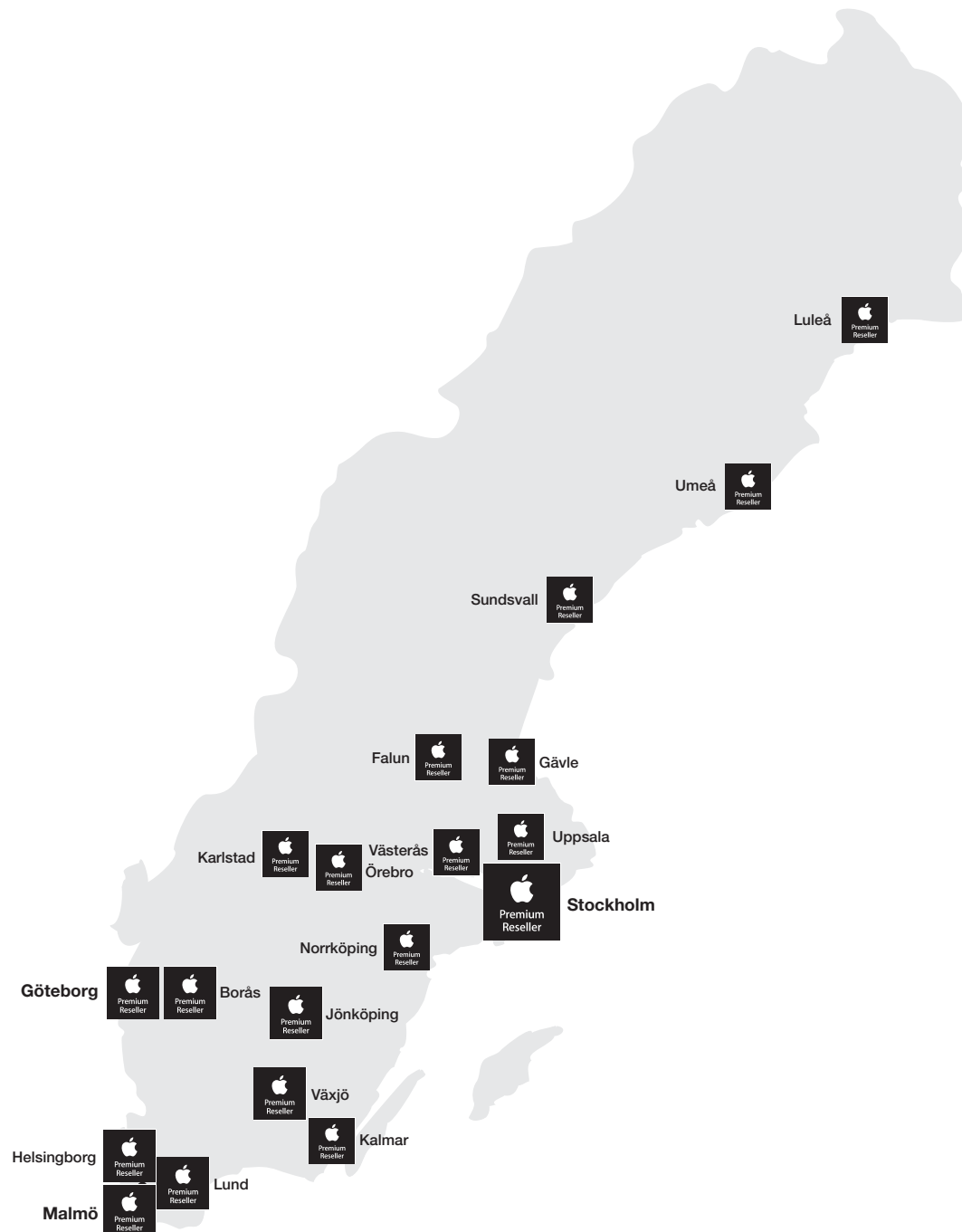

VARNING
En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyget 1 eller 2 i våra tester.

SÅ TESTAR VI: Vi testar datorer med programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras. När vi testar bärbara datorers batteritid använder vi batteritestprogrammet Battery Eater. Läs allt om testerna går till i detalj på sidan 57.

Får vi lov att presentera

Sveriges största Apple återförsäljarkedja nära dig:
Apple Premium Resellers.

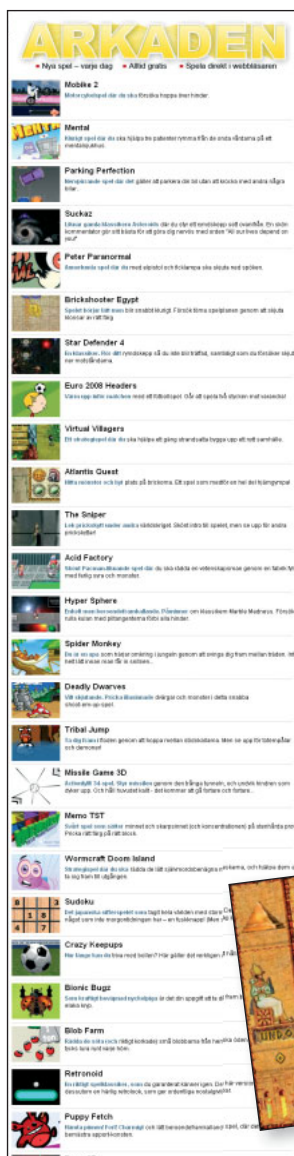
| **Borås** | MacHuset Allégatan 16 | **Falun** | BK Data Slaggatan 17 | **Gävle** | Office Store Norra Rådmansgatan 8 | **Göteborg** | MacForum Östra hamngatan 16
MacForum Kungsgatan 28 | **Helsingborg** | Jansson Data Kullagatan 54 | **Jönköping** | MacHuset Lantmätargränd 45 | **Kalmar** | Kstore Kaggensgatan 27b
| **Karlstad** | Office Store Östra Torggatan 7 | **Luleå** | Prova Storgatan 61 | **Lund** | MacSupport Mårtenstorget 6 | **Malmö** | InWarehouse Baltzarsgatan 26
Kullander Regementsgatan 94, MacSupport Baltzarsgatan 18 | **Nacka** | MacSupport Smedjegatan 7 | **Norrköping** | DS-Store Gamla Rådstugugatan 44
| **Stockholm** | dStore Götgatan 76, Humac S:t Eriksgatan 45, inLife Sveavägen 35, inLife Sergels Torg 3, InWarehouse Birger Jarlsgatan 6, M.store Drottninggatan 53
M.store Birger Jarlsgatan 37, M.store Kungsgatan 31 | **Sundbyberg** | M.store Sturegatan 35 | **Sundsvall** | Postero Esplanaden 17 | **Umeå** | Prova Storgatan 44
| **Uppsala** | M.store Svartbäcksgatan 14 | **Västerås** | MacSupport Vasagatan 26 | **Växjö** | MacSupport Kungsgatan 2 | **Örebro** | Digital Inn Drottninggatan 22

PCFORALLA.SE

Andreas Thors, andreas.thors@idg.se

PC för Alla botar din tristess med **NYA GRATISSPEL** **- VARJE DAG!**

Har du tråkigt? Behöver du en utmaning? Då är PC för Allas spelsajt Arkaden något för dig. Här hittar du kluriga spel, spännande spel, sportiga spel, knäppa spel, snabba spel, konstiga spel... Och alla spelar du direkt i webbläsaren. **Men det bästa av allt:** Varje dag lägger vi upp ett nytt spel! I Arkaden går det inte att ha tråkigt, men spela på egen risk och inte på arbetstid – det är lätt att fastna. "Bara en gång till..." Kolla in Arkaden varje dag på pcforalla.se/spel

Vinn en proffsig systemkamera!

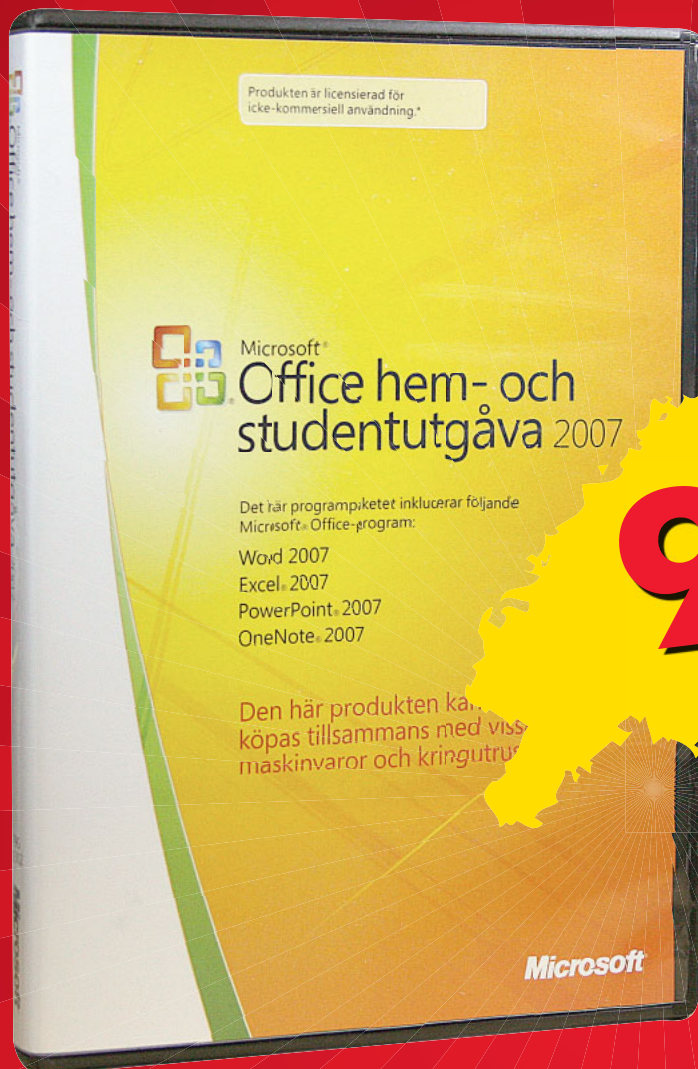
Du missar väl inte chansen att vinna en stilig systemkamera värd 13 000 kronor? PC för Allas fototävling pågår under hela sommaren ända fram till 31 augusti. Ladda upp dina bästa sommarbilder så är du med och tävlar. Fina priser från Pentax, Energizer och Snapfish. Gå in på pcforalla.se/fototavling.

10 Redaktionen favoriter just nu

- 1. Euro 2008 Headers.** Nicka en fotboll över ett nät så att motståndaren missar. Enkelt och kull! Spela turnering eller utmana en kompis.
- 2. Suckaz.** Du styr ett rymdskepp och skjutet för glatta livet. Påminner om spelklassikern Asteroids.
- 3. Pong 3d.** Minns du klassiska Pong? I Pong 3d är konceptet sig likt, men perspektivet är nytt.
- 4. Atlantis Quest.** Byt plats på brickorna så tre lika hamnar på rad. Ett pusselspel som ger dig ordentlig hjärnjympa.
- 5. Mobike 2.** På med hjälmen, gasen i botten och hoppa genom brinnande ringar.
- 6. Mental.** Ett klurigt spel där du ska hjälpa tre patienter rymma från de onda vårdarna på ett mentalsjukhus.
- 7. Brickshooter Egypt.** Spelet börjar busenkelt, men låt dig inte luras. Det blir ruskigt klurigt.
- 8. Acid Factory.** Ett spel med en story som heter duga: Du ska rädda en vetenskapsman genom en fabrik fylld med farlig syra och monster.
- 9. Hyper Sphere.** Du rullar en kula förbi hinder som stup och kanoner. Beroendeframkallande.
- 10. Parking Perfection.** Fickparkera har aldrig varit så kul som nu. Ett spel för verkliga perfektionister.

GLÖM INTE OFFICE!

Spara 200:-

990:-*

(SIBAs ord pris 1190:-)

Microsoft®

OFFICE HEM OCH STUDENT
UTGÅVA 2007 PROGRAMVARA

- Skapa snygga och proffsiga dokument, kalkylblad, presentationer och hantera anteckningar och information på ett enda ställe ► Verktyg, menyer och grafik har uppdaterats och förbättrats
- Innehåller Word, Excel, PowerPoint och OneNote

Art nr: 93765/99643

*Vid köp av dator

DV6827 BÄRBAR DATOR

- Processor: AMD Turion™ 64 X2 TL 60
- Internminne: 4 GB DDR2 (2x2048 MB), max 4 GB
- Hårddisk: 160 GB S-ATA (5400 rpm)
- Optisk enhet: DVD-brännare med stöd för Dual Layer
- NVIDIA GeForce 8400M GS 256/1615 MB
- 15,4" WXGA+ BrightView (1440x900)
- Modem, 1 Gbit LAN, WLAN, 3 st USB, VGA, HDMI, S-video, FireWire, 5-i-1 kortläsare
- Works
- Vikt: 2,8 kg, 6-cells batteri
- Windows Vista Home Premium

Art nr: 99992

*Vid köp av dator

Hos oss får du råd

siba

Microsoft

Glöm inte Word och Excel till din dator

Se till att du har den programvara du behöver för att skapa snygga dokument, kalkylblad och presentationer och för att hantera dina anteckningar. Just nu* får du som handlar en ny dator på Webhallen köpa nya **Microsoft Office Hem och Student 2007 för 990 kr!**

Beställ din dator på
www.webhallen.com

990:-

När du köper
en dator från
Webhallen

Art.nr 86274

Fujitsu Siemens Amilo Si636 – tunn, snygg och sofistikerad!

Amilo Si636 är smidig och enkel att ha med sig överallt – hemma, på jobbet, i skolan, på café eller hos kompisar. Med Windows Vista Hem och student 2007, Intels processor C2D T8100, en hårddisk på 250 GB, 13" Brilliant View-skärm, trådlös Internetanslutning, inbyggd webbkamera m.m. får du prestandan som krävs för att arbeta, ha roligt och kommunicera. Allt till ett fantastiskt pris.

*Erbjudandet gäller så långt lagret räcker. Pris inkl. moms.

pcforalla.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Fredrik Agrén, 08-453 65 91, fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef

Helena Reistad, 08-453 65 89, helena.reistad@idg.se

Redaktionssekreterare

Fredrik Claesson, 08-453 65 81, fredrik.claesson@idg.se

Lina Otterdahl, 08-453 65 96, lina.otterdahl@idg.se

Redaktörer

Martin Appel, 08-453 65 93, martin.appel@idg.se

Bengt Hjör, 08-453 65 94, bengt.hjor@idg.se

Pontus Jeppsson, 08-453 63 95, pontus.jeppsson@idg.se

Andreas Thors, 08-453 62 93, andreas.thors@idg.se

Cd-redaktör

Jan Sandblad, 08-453 65 92, jan.sandblad@idg.se

Formgivare

Jessica Wennberg, 08-453 60 42, jessica.wennberg@idg.se

Layout

Erik Mathers, 08-453 60 13, erik.mathers@idg.se

Christian Sabe, 08-453 60 41, christian.sabe@idg.se

Foto

Christofer Loneberg, Arthur Payne, Istockphoto

Illustration

Johan Isaksson, Istockphoto

Repro/bildbehandling

Arthur Payne

Cd-produktion

Electric, info@electric.se

Affärschef

Daniel Binett, 08-453 60 67, daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig

Stefan Garvander, 08-453 60 28, stefan.garvander@idg.se

Annonsbokning

Robert Ahlqvist, 08-453 64 41, robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial

08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck

Lennart Ekner, 08-453 61 33, lennart.ekner@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi

PC för Alla trycks på **miljövänligt papper**

Cd-tryck: GZ Digital Media, www.gzcd.com

Vd och förlagschef: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt forum på nätet!

pcforalla.se/smart

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:

Tel: 08-453 61 00

Fax: 08-453 60 65

E-post: kundservice@idg.se

På nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr)
695 kronor
inklusive moms.

Halvår (6 nr)
359 kronor
inklusive moms.

PC för Alla utges av IDG AB

Besöksadress:

Karlbergsvägen 77

106 78 Stockholm

Telefon: 08-453 60 00

E-post: pfa@idg.se

ISSN 1402-6139

Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till PC för Alla kan komma att publiceras.

PC FÖR ALLA

Upplaga:

57 500

(TS helår 2007)

Läsare:

228 000

(Orvesto konsument 2007)

PCFORALLA.SE

Unika besökare /vecka:

99 752

(TS helår 2007)

PC FÖR ALLA EXPRESS NYHETS BREV

Prenumeranter:

48 945

PC FÖR ALLA SMART COMMUNITY

Medlemmar:

8 908

It-demokrati på krogen!

NÄR BRITNEY SPEARS för andra gången skrålade i mitt öra fick jag nog. Men bartendern var inte lika medgörlig som jag hade hoppats. Jag befann mig på hans bar och där var det han, som likt en diktator, bestämde musiken. Dög den inte kunde jag "leta upp en annan bartender att störa".

Jag har precis kommit hem från en snabb New York-tripp. Bra väder, kul sällskap och massor av nya idéer att försöka förverkliga. Bland annat en idé om hur jag ska kunna vinna nästa melodikrig på krogen! Och det handlar om ganska grundläggande grejer. Om än revolutionerande...

KUNDEN HAR ALLTID rätt. Inte sant? Det är på något vis en självklarhet, även om det inte alltid efterlevs på bästa sätt. (I synnerhet inte på den bar jag besökte!)

Om en enstaka kund säger att bakgrundsmusiken inte duger borde det hända grejer. Samtidigt får man förstå en restaurangägare om han eller hon inte vill hålla på och byta musik varje gång någon kommer med orimliga krav på nya slagdängor att störa övriga gäster med. Så – hur gör man alla till lags? Självklart på ett rationellt och demokratiskt vis, med hjälp av lite enkel teknik!

NÄR JAG VAR en liten grabb på 70-talet fanns ett slags spelbord på många restauranger, där en bildskärm fanns infälld under glaset på bordsskivan. Och i vardera änden av bordet satt handkontroller att styra spelet med. Här kunde man spela allt från Pong till Donkey Kong.

Fredrik Agrén, chefredaktör
agren@idg.se

PS. Du har väl inte missat att registrera dig för vårt fantastiska nyhetsbrev? Du får det gratis via: pcforalla.se/express

"Med ett klick kan gästerna rösta på de låtar de vill höra"

Näväl, med samma upplägg skulle varje bord kunna förses med en liten skärm som visar spellistan över vilken musik som kommer härnäst. Genom att klicka med fingret kan gästerna rösta på de låtar de vill höra. Och måhända rösta ut dem de skulle vilja slippa lyssna på. Beroende på vad andra gäster i lokalen tycker kommer ni tillsammans att skapa den stämning som flest gäster vill ha.

Å andra sidan har folk inte samma goda smak som du och jag. Då hade ju Charlotte Perrelli vunnit Eurovision Song Contest.

OCH APROPÅ DEMOKRATI är jag nyfiken på vad du tycker att vi ska skriva om i höstens utgåvor av PC för Alla. Det finns ju en del häftiga nya produkter som kommer att lanseras i Sverige i höst. Bland annat Apples beryktade Iphone. HP och flera andra företag släpper sina konkurrenter till Asus lågprissuccé Eee PC, och mobilt bredband ska jackas upp till 14,4 megabit per sekund. Allt det skriver vi förstås om utan omröstning – men vad mer förväntar du dig att hitta i de närmaste utgåvorna?

Skicka mig som vanligt dina kloka råd och tankar, så skapar vi tillsammans Sveriges bästa tidning. Och sajt. ●

ÅSIKTER OCH DEBATT

Fredrik Claesson, fredrik.claesson@idg.se

Måste jag köa hos er pc-support?

? Jag är helårsprenumerant på PC för Alla, och ni skriver att jag kan få F-Secures antivirus-program gratis. I dag har vi tre datorer med Symantec Antivirus, och jag undrar om även F-Secure-programmet räcker för tre datorer? Och för hur lång tid?

Ni har också datorsupport via telefon. Bra, men får man veta att "ditt könummer är 38", som normalt i olika supportkontakter?

LEO STRANDBERG

! F-Secure PC Protection Plus som du får utan extra kostnad om du är helårsprenumerant gäller för installation på endast en dator. Men Protection Plus innehåller inte

bara antivirus utan även brandvägg, föräldrakontroll, skydd mot skräppost med mera. Du är garanterad tillgång till F-Secure under din prenumerationsperiod, det vill säga i minst ett år om du blir helårsprenumerant.

Vår samarbetspartner för datorsupporten, Datakompisen, är en seriös aktör med mångårig erfarenhet och stor kapacitet. Ofta är det ingen kötid alls och målsättningen är att ingen ska behöva vänta i kö mer än max fem minuter. Under korta perioder vid speciella tillfällen kan det bli längre kö. Men det är väldigt generösa öppettider, klockan 9-22 varje dag, även lördag och söndag.

STEFAN GARVANDER,
PRENUMERATIONSANSVARIG

Oklart i testet: Klarar bildläsarna svartvitt?

? Ni testade bildläsare i nummer 12/07. När ni skriver om negativ film så avses färgfilm, men vi har negativ från svartvit film. Klarar bildläsarna också svartvita negativ? **ANDERS OCH GUNILLA HAGGÅRD**

! Ja, alla bildläsare i testet klarar också svartvita negativ. Du väljer typ av original i bildläsarens program när du läser in bilderna. När det gäller film kan du välja mellan negativ och positiv film, svartvit eller färg. När det gäller diabilder, det vill säga positiv färgfilm, så är det endast en av de testade bildläsarna, Canons Lide 600F, som inte klarar diafilm. Men svartvita negativ går bra.

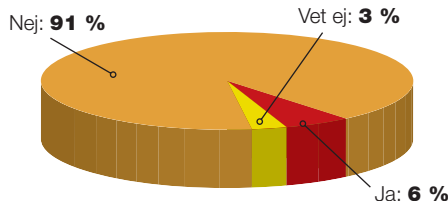
BENGT HJORD

SVARTVITT. Alla bildläsare som vi testade i nummer 12/07 kan läsa in svartvita negativ. Testvinnare blev Epson Perfection V500 Photo.

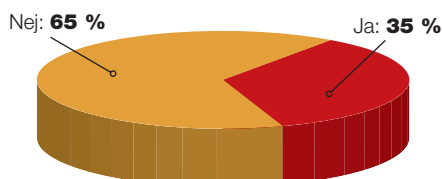

Okej att beslagta datorer utan brottsmisstanke?

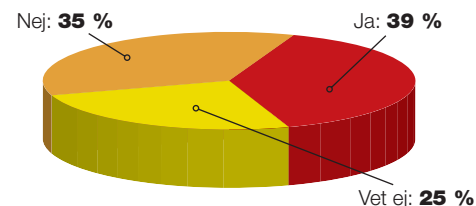
Åker du till USA kan du få dina elektroniska prylar beslagtagna och genomsökta av amerikanska tullen – utan brottsmisstanke. Omröstningen startade 19 maj. Totalt har 5 617 personer svarat på frågan.

Tänker du köpa ny kamera till sommaren?

PC för Alla har hårdtestat sju rykande färska kompaktkameror inför kortbyxsäsongen. Alla har minst tio megapixels upplösning. Omröstningen startade 30 maj. Totalt har 211 personer svarat på frågan.

Borde plasma-tv försvinna till förmån för lcd-tv?

Lcd-tekniken vinner alltmer mark. Om inte årets leveransmål nås riskerar plasmamarknaden att gå i graven. Omröstningen startade 4 april. Totalt har 1 023 personer svarat på frågan.

LÄSARTIPSET

Här finns billigare bläck!

! Läste Martin Appels krönika i nummer 5/08 om skrivarelandet som gör det billigare att köpa ny skrivare när bläckpatronen tar slut. Det finns dock hopp. Jag har själv börjat använda Cartridge World på Sveavägen i Stockholm (www.cartridgeworld.se) för återfyllning av mina bläckpatroner till en Lexmark-maskin.

Priset är cirka 120 kronor för en svart jämfört med 200 kronor för en originalpatron (på Coop Forum kostar den nästan 300 kronor).

För övrigt kan man fundera på om inte floran av olika typer av patroner också tjänar samma syfte.

Egentligen borde skrivartillverkarna vara skyldiga att redovisa utskriftskostnader för sina maskiner. Ren och skär konsumentupplysning med andra ord.

DAN SJÖBERG

Dags att lägga av med å, ä och ö

! Jag laste skolan om problemet med våra svenska bokstaver (PC för Alla 5/08) och att byta språk på tangentbordet.

Själv akte jag efter studenten (1951!) till fransktalande Schweiz för att under ett år lara mig spraket. Eftersom jag hade en graslig handstil hyrde jag en fransk skrivmaskin. Till en början provade jag också med aa, ae och oe. Men efter ett tag gick jag över till att bara använda enkla a och o. (Man kan naturligtvis tanka sig enstaka situationer där betydelsen blir tveksam, men det kan ju vid det tillfället lösas med till exempel oe). Jag tycker att det gar fortare att skriva sa har och även mina läsare blev nöjda!

JAN F

Aldrig mer Xbox!

! Jag vill varna alla som köper Xbox. Jag förlorade nätsladden till min Xbox 360 och ringde Microsofts Xbox-support för att få reda på var jag kan köpa en ny.

Döm om min förvåning när de meddelar att de inte kan sälja någon om man tappat bort den, utan bara om den gått sönder och garantin gäller.

De hänvisade till mitt försäkringsbolag. Varför? Jag vill ju bara köpa en reservdel. Jag har ingen annan elektronikpryl i mitt hem där det inte går att köpa reservdelar, men Microsoft vill tydligen tvinga folk att köpa en ny Xbox. Jag betalade 3 600 kronor för den (18 månader sedan) och nu kan jag slänga den i soptunnan.

Jag kämpade hårt med att sälja jultidningar och en massa andra grejer för att få ihop dessa pengar. Är det någon läsare som vet vad jag ska göra?

HUGO SCHRAMM

Läsarnas tycker-topp

Här är de mest kommenterade inslagen om nyheterna på pcforalla.se den senaste månaden.

1 Norton 360 imponerar – men är inte gratis

Nya Norton 360 ger ett omfattande skydd med många bonusfinesser. Men smakar det så kostar det.

"Det är väl inte otroligt att Norton har blivit bra, men deras 'sirap som tar över datorn'-rykte lär ju sitta i ett tag." **NOONE**

"Norton 360 må vara ett toppenskydd för den ovana datoranvändaren. Men programmet är slött och ofta bråkigt att använda under längre tid."

MAGICWIZARD

"Har alltid gillat Norton-produkternas funktioner men hatat programmet för prestandaförlusten, så det har alltid åkt ut inom en månad. Men med Norton 360 2.0 har Symantec äntligen gjort rätt och jobbat på prestandan."

BENZINEO

2 Därför får USA snoka i din pc – utan att misstänka brott

Åker du till USA kan du få dina elektroniska prylar beslagtagna och genomsökta av amerikanska tullen – utan brottsmisstanke.

"Nästa steg är väl att definiera fritänkare och fildelare som terrorister. 'Du använder piratkopierad amerikansk programvara, vi ses om 40 år'."

RIP

"Sedan när följer USA mänskliga rättigheter eller FN? Det var bra många år sedan de brydde sig om något annat än makt utrikes."

TIM

"Vad gör det, låt dem snoka då. Åker man omkring med olagligheter får man väl skylla sig själv. De kollar väl bagaget utan misstanke också."

IGGESUND

3 Eee pc äntligen i Sverige – så bra är den lilla datorn

Otåligt har vi väntat på en svensk version av Asus lilla underverk Eee pc, med Linux i stället för Windows som operativsystem. Första intrycket är blandat.

"Snart kommer den med XP. Då blir den fullt användbar. XP innehåller en full uppsättning nyttiga program och inte en massa kommandoskal."

7RO

"Om du ska köpa den med Windows kommer ju priset att gå upp med minst 500-1 000 kronor. Bättre att dra in Linux som inte tar lika mycket plats."

RIIGA

3 mest populära programmen

i Programbanken maj 2008

1. **AVG Antivirus 8.0.1.** Antivirusprogram.
2. **Ccleaner. 2.07.** Städar bort onödiga filer.
3. **Zonealarm 7.0362.** Brandvägg.

Hämta själv på pcforalla.se/programbanken

SVAR DIREKT

Var finns Vista SP1 på cd?

? Jag undrar om PC för Alla kommer att distribuera Windows Vista Service Pack 1 på cd med något nummer? Att ta hem Service Pack 1 via mitt mobila bredband skulle ta 7,5 timmar enligt Windows Update. Dessutom bryts forbindelsen rätt ofta så att få den på skiva vore verkligen en välsignelse.

LEIF BURSTRÖM

MICROSOFT SVARAR:

! Vi från Microsoft kommer inte att distribuera någon cd eller dvd med SP1 till kunder via någon tidning. Detta främst av kostnads-skäl samt att vi gjort bedömningen att det är en liten andel av våra kunder i Sverige som inte kan ladda ned SP1 via Microsoft Download eller automatisk nedladdning via Windows Update.

Dock vet vi att det finns ett antal kunder som inte kan göra det på ett tillfredställande sätt och för dem finns lösningen att gå via webben eller telefon och kontakta Microsoft Direct Services. Där kan du beställa ersättningsmedia. Telefonnummer är 08-752 56 30 och webbadressen är www.microsoft.com/sverige/msab/cservice/default.aspx

URBAN BUCHT, MICROSOFT DIRECT

HJÄLP. Hos Microsoft kan du, om du inte kan ladda hem SP1 till Windows Vista, beställa en cd-skiva med uppdateringen.

Jag blev lurad av HP

! Jag ville utrusta min HP-dator med ett snabbare nätverkskort. Jag konsulterade därför HP:s handbok som fanns installerad på datorn. Där stod att ett lågprofilspci-kort skulle användas. Jag köpte ett av märke D-Link, men det passade inte.

Nästa steg var därför att kontakta HP Support, som sade att ett pci express-kort skulle användas i stället. Tydligt var det fel i handboken som installerats på datorn. D-Link-kortet kunde jag inte lämna tillbaka, eftersom förpackningen var bruten.

Jag kontaktade därför HP med krav på

ersättning för det inhandlade nätverkskortet, eftersom det stod fel i handboken. Till min förvåning blev svaret att jag fick skylla mig själv, eftersom jag borde ha kontrollerat HP:s hemsida innan jag köpte kortet!

HP hävdar att informationen i handboken endast beskriver proceduren för byte av kort. Men det är fel! På inte mindre än elva ställen nämns ordet pci-kort, pci-plats eller pci-kortplats. Ingenstans nämns att det skulle röra sig om ett pci express-kort. I framtiden vet jag inte riktigt vilken information jag kan lita på från HP. **PETER APPELROS**

Fredrik Agrén bör träna sitt minne

! Fredrik, det du skriver att du glömer (på ledarsidan, PC för Alla 4/08) kommer jag nästan alltid ihåg, om det så gäller möten, födelsedagar, personnummer på mina anställda (bara 20 stycken), ordernummer, telefonnummer eller alla förbaskade lösenord. Värre är det med namn (vad hette han/hon nu igen?). Vad som fördärvar är mobilens telefonbok och datorn.

Rådet jag kan ge är att välja ut några saker och ge dig sjutton på att komma ihåg dem. Träning och åter träning är det som behövs. Folkskolans alla ramsor som man skulle kunna var en god träning för mig (jag började skolan 1941).

ALBERT I LIMHAMN

! Tack för kloka synpunkter!

Jo, skolans alla märkliga och omärkliga rim och ramsor sitter som berget. Det är just de där plötsligt viktiga datumen som rinner undan. Men jag lovar att träna, träna och träna!

FREDRIK AGRÉN

Tack för alla räddade filer

! I PC för Alla 5/08 nämns en undersökning av TNS Gallup, om hur många procent svenskar som sällan eller aldrig säkerhetskopierar sina viktiga filer. Det visade sig vara hela 80 procent.

Fram till 2005 tillhörde även jag den skaran, men i och med testet i PC för Alla 2/05 av externa hårddiskar köpte jag en Freecom FHD-3 som också var testvinnare. Jag är jättenöjd med den.

Jag tror att många svenska datoranvändare är öppna för att rätta till misstaget att inte ha någon säkerhetskopiering. Det kan nog vara dags för er att testa de nya externa hårddiskarna som nu finns med vettiga säkerhetskopieringsprogram. Jag tror att många läsare skulle tycka att det svarar mot ett stort behov hos dem. **HÅKAN BERNDTSSON**

Månadens fråga: Vilket guldskorn på nätet vill du tipsa om?

Pekka Heino,
programledare SVT

– Premiere.com (www.premiere.com) för oss filmintresserade. Det är min tröst sedan pappers-tidningen Premiere packade ihop.

Tom Sjöstedt,
Årets kock 2008

– Jag vill tipsa om sajten Grön gastronomi (www.fruktogront.se). Kanonsida med massor av information och tips om alla sorters grönsaker.

Karolina Lassbo,
bloggproffs

– Webbplatsen knuff.se är kul. Där läggs det upp länksamlingar kring de aktuella ämnen och artiklar som just nu diskuteras mest på nätet så att det blir lätt att hänga med.

**Behind every extraordinary design,
there's a beautiful story.**

Kinergy Design. The BenQ V2400W.

Enjoy Kinergy Design, our newest achievement. It captures the grace, inspiration and energy of kinetic movement, revealing beauty in every angle. It's a celebration, a new spirit of style.

- World's slimmest 24" widescreen design
- Unique asymmetric base stand design
- Luminous blue LED touch pad
- Curvaceous high gloss finish

BenQ

Enjoyment Matters

www.BenQ.se

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på martin.appel@idg.se

Här är it-jättarna som stöder diktaturens olympiska spel

NÄR JAG SER bilder på tibetanska munkar som skjuts ned på öppen gata i Lhasa tänker jag på Samsung. När jag hör rapporter om hur politiska fångar torteras och avrättas i kinesiska fängelser tänker jag på Lenovo. När jag läser om hur oberoende tidningar stängs tänker jag på Panasonic och Kodak.

Ja, bland huvudsponsorerna till årets OS i Peking märks it-jättarna Samsung, Lenovo, Panasonic och Kodak. Det är deras logotyper vi kommer att se på arenorna, och det är deras varumärken som trycks på atleternas kläder. Och det är framför allt deras pengar som gör det möjligt för världens största diktatur att genomföra spelen.

DET FÖRS JUST nu en livlig diskussion om OS-bojkott. Vilka politiker som åker till Peking och vilka idrottsmän som tänker delta under invigningen vet vi ännu inte. Och om det är rätt eller fel med bojkott är en svår fråga.

Kina-experterna och människorättsaktivisterna är oense om vad som är mest effektivt, och själv tillhör jag den stora grupp människor som inte är helt övertygad om att en bojkott skulle vara rätt.

Men sponsring är något annat än ett vanligt deltagande. Sponsring handlar om att satsa pengar för att ladda sitt varumärke med ett visst värde. Ett företag som betalar för fotbollsmatcher, operakonsserter eller barnsjukhus gör det för att de vill att vi kunder ska tänka på goda saker när vi köper deras produkter.

Men hur Samsung, Lenovo, Panasonic och Kodak tänker när de laddar

sitt varumärke med tortyrkamrar, gevärskollar och tårgas är svårt att förstå.

Den goda tolkningen är att företagets marknadsavdelningar är fyllda av naiva räknemissar som inte fattar vad de gör. Den mindre goda tolkningen är att de vet vad de gör, men räknar med att det ska löna sig att stötta den kinesiska diktaturen.

Vi har tidigare sett många exempel på det senare. It-jättar som Microsoft, Yahoo och Google har exempelvis valt att censurera sina sökmotorer för att hindra kritik av den kinesiska regeringen.

Ord som "pressfrihet" och "männsliga rättigheter" har blockerats, vilket människorättsorganisationer som Amnesty och Reportrar utan gränser har protesterat kraftigt mot.

Ja, Yahoo valde till och med att hjälpa de kinesiska myndigheterna att identifiera en människorättsaktivist som efter det fick ett åttaårigt fängelsestraff.

DE SENASTE ÅREN har allt fler it-företag profilerat sig som gröna. D-Link har släppt strömsnåla trådlösa routrar, Fujitsu Siemens säljer gröna datorer, och Google driver en del av sina serverhallar med hjälp av miljövänlig vindkraft.

Det är fantastiskt! Nu önskar jag att fler it-företag även börjar ta ett större ansvar för sin verksamhet. Att stödja fria fackföreningar och ställa krav på arbetsmiljön på sina fabriker är saker som skulle ha betydelse, men som inte är helt enkla att genomföra.

Men att inte smutsa ner sitt varumärke genom att stötta en propagandashow för världens största diktatur – det hade varit enkelt. ●

"De laddar sitt varumärke med tortyrkamrar, gevär och tårgas."

Inne eller inte

ASUS EEE. Äntligen börjar en laptop bli bärbar på riktigt.

FRA. Avlyssning av mejl och samtal passar inte i en demokrati.

KOMMENTARER TILL KRÖNIKAN – FRÅN PCFORALLA.SE/KRONIKA

JAG FATTAR INTE varför du hänger ut just de här fyra företagen. Nästan alla datorer och prylar tillverkas ju numera i Kina, så alla företag är lika goda kålsupare.

Jag tror inte att någonting blir bättre bara för att man bojkottar

OS. Om man däremot handlar med Kina och reser dit tror jag att man kan bidra till demokrati och marknadsekonomi.

SÖREN

BRA KRÖNIKA. Den får en att tänka till... Borde man sluta

köpa produkter som tillverkats av de företag som stöder OS i Kina?

ELBÄVERN

VÄLDIGT MYCKET är tillverkat i Kina. Å andra sidan skulle det ju kunna vara ett säljargument:

Denna produkt är tillverkad i en demokrati. Arbetarna får löner de kan försörja sin familj på, inget barnarbete och produkten återanvänds när den är uttjänt.

Fast det kanske är för mycket positivt på en gång?

PEDDAPEE

Till skillnad från
stadsjeepar fungerar vårt
mobila bredband lika bra i
skogen som på Stureplan.

Våra konkurrenters mobila bredband är lite som stadsjeepar. De fungerar utmärkt i stan, men sisådär i resten av landet. Vi tycker att mobilt bredband ska vara mobilt. Därför har vi en täckning som motsvarar 90 % av Sveriges yta och det med riktigt höga hastigheter. Det är vi ensamma om. Läs mer om oss och våra erbjudanden på vår hemsida, www.ice.net.

ice.net
Sveriges bästa mobila bredband

NYHETER OCH TRENDER

Andreas Thors, andreas.thors@idg.se

Nya FRA-lagen:

Din telefon, sms och mejl avlyssnas

Nödvändig terroristbekämpning eller integritetskränkande diktaturfasoner? FRA-lagen som klubbades igenom 18 juni väcker starka känslor. "Men struntar man i det etiska tror jag ändå inte att FRA kommer att hitta mycket intressant", säger säkerhetsexperten Mikael Wedlin om chanserna att hitta terroristmejl.

MED 143 RÖSTER mot 138 röstade riksdagen ja till försvarsutskottets lagförslag om att ge Försvarets radioanstalt (FRA) utökade möjligheter till avlyssning.

Den nya lagen omfattar avlyssning av telefonsamtal, sms och e-postmeddelanden som passerar Sveriges gränser. Målet är att upptäcka hot mot riket. Informationen samlas in genom att FRA kopplar in sig på viktiga knutpunkter för den svenska internettrafiken.

– FRA kommer att svämmas över av data. Därför måste de ha sökbegrepp som rensar bort sådant de inte vill ha, säger Mikael

"Det går inte att göra en heltäckande tillsyn där vi tittar på alla enskilda fall"

GÖRAN GRÄSLUND, GENERALDIREKTÖR DATAINSPEKTIONEN

Wedlin, forskare och it-säkerhetsexpert på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Han säger att, precis som vid en telefonavlyssning, får FRA del av annan information än den myndigheten letar efter. Men att just dina mejl skulle hamna under

FRA:s förstoringsglas tror han inte är någon stor risk, eftersom det inte är "vanliga" mejl de är ute efter.

LURA FRA MED KRYPTERING

För dig som krypterar mejl och sms är risken ännu mindre. Mikael Wedin menar att så länge krypte-

ringen fungerar som den ska, kan inte FRA läsa din information.

– Personligen tror jag inte att de kommer att hitta så mycket. Men visst kan de se vilka som kommunicerar med varandra, även om de inte kan läsa mejlen, säger han.

Just integritetsaspekten har upprört tusentals svenskar, som menar att FRA-lagen kan utnyttjas för att omotiverat snoka och kartlägga vanliga medborgare. En av de starkaste motståndarna är Pär ström, integritetsombudsman för tanke-smedjan Den Nya Valfärden och ledamot i Regeringens it-råd.

– Vi går mot ett paradigmskifte,

HALLÅ DÄR, FRA...

"Vi snokar absolut inte i människors privatliv"

POLITIKER, EXPERTER och förståsigpåare har allauttalatsigomFRAochnyasignalspaningslagen. Men vad har FRA själva att säga om det hela?

PC för Alla har tagit sig ett snack med Annica Viksten på Försvarets radioanstalt.

Varför behövs FRA och signalspaningslagen? Finns det någon hotbild mot Sverige idag?

– En väl fungerande signalspaning behövs bland annat för att snabbt kunna uppmärksamma om hotbilden mot Sverige förändras, för att ge svenska soldater som deltar i risk-

fyllda internationella insatser bästa tänkbara skydd och för att möta yttre hot mot landet, exempelvis it-angrepp och spridning av massförstörelsevapen.

Kan man vara säker på att ens e-post och sms inte läses "i onödan"?

FRA snokar absolut inte i människors privatliv. Signalspaningen inriktas mot stater, organisationer, nätverk eller personer som är intressanta ur ett försvarsunderrättelseperspektiv. Vanliga privata angelägenheter saknar underrättelsevärde. Om privata angelägenheter uppfångas inom ramen för ett legitimt arbete förstörs de.

Men vad händer om terroristerna krypterar sin e-post och sitt surfande?

En av utgångspunkterna för signalspaningen är att företrädare för yttre hot mot Sverige kan kryptera sin trafik. FRA följer den snabba tekniska utvecklingen på kryptoområdet och upprätthåller en god kryptoförmåga. Med hänvisning till sekretess kan inte FRA:s kryptologiska förmåga beskrivas närmare.

Är kritiken mot FRA-lagen överdriven?

Det här uppfattas som ett hot mot svenska folkets privatliv. Det är svårt att få ihop. När blev våra privatliv utländska företager?

ANDREAS THORS

Det här är FRA

FRA, Försvarets radioanstalt, är en myndighet som bedriver militär och civil signalspaning i Sverige.

Till en början innebar det spaning efter radiosändningar och andra signaler som kan fångas upp i luften, eller buggning av kablar. Men 18 juni i år röstade riksdagen igenom en ny signalspaningslag, den så kallade FRA-lagen, vilket ger

FRA befogenheter att även avlyssna trafik i kablar som passerar Sveriges gränser – bland annat telefon-, sms- och internettrafik. Lagen träder i kraft 1 januari 2009.

där vi avskaffar brevhemlighetslagen. Det leder till självcensur och att människor inte vågar skriva om känsliga ämnen. Dessutom försvåras det kritiska journalistiska arbetet, säger han.

Men lagen innehåller regler till skydd för den enskildes integritet. En av dessa är att Datainspektionen får i uppdrag att fram till 2011 följa FRA:s verksamhet ur ett integritetsskyddsperspektiv.

– Det kommer att vara omöjligt och blir endast en symbolisk kontroll, säger Pär Ström.

Datainspektionen är en tillsyns-

myndighet med cirka 40 anställda. Deras uppdrag är att förebygga integritetsintrång och övervaka myndigheter, kommuner, företag och privatpersoner, så att dessa följer olika lagar.

– Det går inte att göra en helhetsbild där vi tittar på alla enskilda fall, utan vi kommer att välja ut områden som vi ser närmare på. Det kan liknas vid en systemrevision då man främst tittar på arbetssätten, fortsätter Göran Gräslund generaldirektör för Datainspektionen.

ANDREAS THORS
VIKTOR SANDQVIST

FREDRIK CLAESSIONS

TOPP & FLOPP

Nostalgi. Fick ruggig 70-talskänsla när jag hittade min gamla Eumig-projektor i garderoben. Super-8, ja, jäklar. Alla ser ut som Ola Ullsten på filmerna. Och de rullarna för vi såklart över till dvd (lär dig hur på sidan 70) och säljer sedan projektorn på Tradera eller Blocket.

Kundmakt. Hurra! Säljare får inte längre ge minusbetyg till den som köpt en vara på Ebays nätauktioner. Det här leder till att du som köpare inte längre behöver avstå från att säga en skum säljare, av rädsla för att han eller hon ska ge dig minuspoäng som hämnd.

Iphone 2.0. Apple golvar alla genom att baka en 3g-mediespelar-mobil med extra allt, nästan. Du kan se på film, lyssna på musik, ringa, surfa, mejla och ladda ned hypermoderna spel. Till på köpet sänker de priset. Men varför har den inte mms?

Videodrulle. I takt med att fler mobiler får stora videoskärmar på baksidan dyker en ny sorts gångare upp på stan: de som inte ser sig för utan dunsar in i folk. Å andra sidan blir det ju färre gaphalsar som skriker i mobilen, så det jämnar ut sig.

Straffet för att blogga: 8 års fängelse

ENLIGT EN RAPPORT från

University of Washington har 64 bloggare runt om i världen hamnat bakom lås och bom sedan 2004. Och ännu fler ser det ut att bli, då tre gånger så många arresterades under 2007 jämfört med 2006, skriver BBC News.

Majoriteten av dessa arresteringar har skett i Kina, Egypten och Iran, men även i länder som Frankrike, Kanada, Storbritannien och USA.

Snitttiden i fängelse för bloggarna är 15 månader, men rekordet ligger på åtta år. University of Washington säger att deras siffror nog är i underkant, och att det antagligen finns ett enormt mörkertal.

2900000

Så många kronor hoppas australiern Ian Usher att han ska få in på att sälja allt han äger på Ebay. Hus och bil, jobb och vänner – allt ska bort.

Dell släpper billig minidator

INTRESSET FÖR DE små bärbara minidatorerna bara ökar, och nu är det inte bara Asus Eee PC, MSI Wind eller Acer Aspire One som slåss om användarnas gunst. I augusti ryktas det om att Dell kommer att lansera sin egen portabla minidator – Dell E.

Dell E ska ha en 1,6 gigahertz Intel Atom-processor med en 8,9-tumsskärm. Minnet och lagringsutrymmet varierar beroende på modell, där den enklaste modellen har 512 megabyte minne och fyra gigabyte lagringsutrymme, och den mest avancerade modellen en gigabyte minne och tolv gigabyte lagringsutrymme.

Svenskt pris är inte känt, men enligt Hexus.net landar Dell E på ett konsumentpris på 299 dollar (vilket motsvarar cirka 1 800 kronor).

Sök dominerar bland världens 10 mest populära sajter just nu

- 1 Yahoo.com (Sökmotor)
- 2 Google.com (Sökmotor)
- 3 Youtube.com (Filmsajt)
- 4 Live.com (Sökmotor)
- 5 Msn.com (Sökmotor med mera)
- 6 Myspace.com (Community)
- 7 Wikipedia.org (Uppslagsverk)
- 8 Facebook.com (Community)
- 9 Blogger.com (Bloggar)
- 10 Japanska Yahoo (Yahoo.co.jp)

Källa: Alexa.com

Se upp!

Risk för surfchock på semestern

En sista minuten-resa kan bli en dyr affär om du inte är vaksam. Bara att surfa in på en nyhetssajt med mobilen kan kosta dig 150 kronor.

SOMMAREN 2007 INFÖRDES en EU-taxa som reglerar kostnaderna för mobilsamtal inom EU-länderna. Men det gäller inte datatrafik, som mms, mobilsurf och mobilt bredband.

– Den datamängd som det tar att kolla upp en kvällstidnings webbsida med mobilen utomlands kan motsvara hundralappar, säger Andreas Evestedt, informationsansvarig på Konsumenternas tele- och internetbyrå (KTIB).

TELE2 SPÄRRAR TJÄNST

Kostnaden för en megabyte datatrafik med spanska Vodafone, en av svenska Tele2:s utlandspartners, är 125:97 kronor inklusive moms. För att sätta det i relation till användande, motsvarar en megabyte den datamängd

som går åt enbart för att kika på fyra, fem sidor på en genomsnittlig nyhetssajt med mobilen.

Konsumenternas tele- och internetbyrå avråder starkt från att surfa med mobilt bredband utomlands eftersom det kan bli väldigt kostsamt. Vissa operatörer har också en automatisk spärr som hindrar surfande utomlands med mobilt bredband. Spärren omfattar emellertid inte surfande med mobilen.

– Vi har på flera ställen försökt att informera om de höga kostnaderna med mobilt bredband utomlands, men det har inte nått ut till våra abonnenter. Nu har vi valt att spärra tjänsten. Du som vill surfa mobilt utomlands får ringa vår kundservice för att aktivera tjänsten, säger Pernilla Oldmark, informationschef på Tele2.

VIKTOR SANDQVIST

HJÄLP! Är du medveten om att det kan kosta en dryg hundralapp att surfa in på en vanlig nyhetssida med mobilen under utlandssemestern?

6 tips om hur du undviker mobilfällan

- När du startar mobilen efter en flygresor eller reser över landsgränser väljer mobilen automatiskt det nät med starkast signal i området, men det går att ändra manuellt. Så kolla före resan vilken operatör som är billigast.
- Använd internetkaféer i stället för ditt mobila bredband.
- Köp ett lokalt kontantkort, men var först säker

på att din mobiltelefon inte är operatörslåst. Det går även att använda lokala kontantkort till ditt mobila bredbands usb-modem, även här gäller att det inte ska vara operatörslåst.

- Koppla bort mobilsvaret innan du reser, genom att kontakta din operatörs kundtjänst. Du kan få betala för meddelanden som talas in på ditt mobilsvaret när du befinner dig i utlandet.

- Aktivera knapplåset för att undvika att ringa upp vänner av misstag när du har mobilen i fickan. Det sparar såväl pengar som irritation över byxprasselsamtal.
- Var observant om du använder mobilen ombord på färjor. Vissa rederier använder satellittelefon när täckningen från land inte räcker till. Priserna är då betydligt högre än normalt.

Intel och AMD i bråk om snabb usb-standard

AMD HÖJER ARGÄ röster eftersom Intel ännu inte låter konkurrenter ta del av nya standarden usb 3.0, som företaget utvecklar.

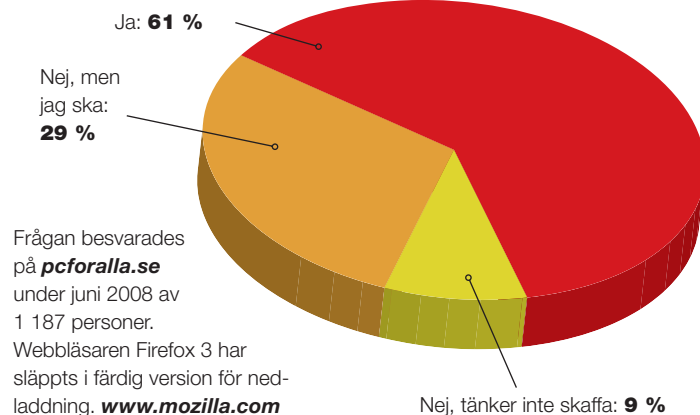
– Vi kommer att tvingas utveckla vår egen standard, som i sådana fall kommer att finnas parallellt med usb 3.0, säger en källa nära AMD till Cnet News.

Intel menar dock att anledningen till att de inte visat upp specifikationerna för den nya tekniken beror på att de helt enkelt inte är klara med utvecklingen.

– Visst kan de få använda tid och pengar till att utveckla en egen standard. Tidigare har de valt att vänta på att vi utvecklat färdigt, för att sedan åka snålskjuts på vårt arbete. Men vi tänker inte släppa några specifikationer förrän allt är klart, meddelar Intel i ett uttalande.

Usb 3.0, som beräknas finnas på marknaden nästa år, ska enligt Intel vara tio gånger snabbare än föregångaren.

Har du skaffat Firefox 3?

Slarv större hot mot dina filer än virus och hackare

EN FÄRSK UNDERSÖKNING från backup-företaget Diino visar att 50 procent av alla förlorade filer orsakas av datorkrascher. Tekniska hårdvaruproblem stod för 30 procent och enbart 8 procent

berodde på virus-attacker.

– Många användare installerar program från internet utan

att sedan ta bort dem när de inte längre används. Det gör att datorn blir seg och risken för en hårddiskkrasch ökar. Folk tänker inte efter förrän det har hänt, säger Thomas Spångberg, marknadschef på Diino.

För att slippa en hårddiskkrasch är det därför viktigt att underhålla sin dator och ha ordning och reda, menar Thomas Spångberg.

– Men man ska inte förminska hotet från hackare och virus, säger Christer Magnusson, doktor i riskhantering och informations-säkerhet vid KTH och Stockholms universitet.

Christer Magnusson håller med om att sajter på nätet

GILLAR UNDERHÅLL. Tomas Spångberg på Diino uppmanar dig att hålla ordning i din dator för att slippa hårddiskkrascher.

där det går att spara information är ett bra komplement till backup på den egna datorn, men tillägger:

– Det är alltid bra att fundera över hur känslig informationen är innan man lagrar den hos en tredje part.

Så skyddar du filer

- Skaffa brandvägg och antivirusprogram.
- Installera program på ett korrekt sätt och stäng eller avinstallera program som inte används.
- Gör regelbundna uppdateringar av såväl program som operativsystem.
- Samla alla viktiga filer på ett och samma ställe som du sedan regelbundet säkerhetskopierar.
- Använd extern backup som till exempel extern hårddisk och komplettera gärna med säkerhetskopior online.
- I PC för Alla's programbank finns massor av smarta program som skyddar dina filer gratis. Ta en titt på pcforalla.se/program.

"De kommer ständigt på nya sätt att komma över känslig information. Men vi följer trenderna. Det blir en katt och råtta-lek."

Joachim Fritze på F-Secure om spelet mellan virusmakare och antivirusföretag

Surfa gratis på bussen i sommar

DEN SOM ÅKER med Swebus Express i sommar kan koppla upp sig kostnadsfritt. Swebus Express installerar ett trådlöst nät på alla sina bussar och bjuder på surfandet under testperioden.

Nätet är 3:s Turbo 3g och ger en maximal överföringshastighet på 7,2 megabit per sekund. Alla passagerare som har en trådlös nätverksanslutning i datorn eller mobilen ska kunna koppla upp sig.

Hårddisken som tål eld och vatten

HÅRDDISKEN 3.5 PILOT från Iosafe står emot både eldsvådor och översvämningar. Chassit runt 3,5-tumshårddisken klarar temperaturer på 760 grader i 15 minuter och ända upp till drygt 900 grader under korta stunder. Detta medan disken inuti aldrig blir varmare än 99 grader.

Disken kan dessutom ligga under vatten i ungefär ett dygn på två meters djup utan att skadas.

Den billigaste modellen på 80 gigabyte kostar 2 000 kronor,

medan den dyraste på 320 gigabyte går lös på 2 700 kronor, skriver TG Daily.

Alla Iosafes hårddiskar har tekniken som skyddar dem från katastrofer.

iosafe.com

TÅLIG. Iosafe 3.5 Pilot överlever naturkatastrofer.

10 länder som älskar pcforalla.se

Pcforalla.se har läsare över hela världen, 142 länder närmare bestämt. Här är de länder som besökte oss flitigast mellan 26 maj och 25 juni (förutom Sverige).

- 1 Finland, 8 657 besök.
- 2 Norge, 4 577 besök.
- 3 USA, 3 301 besök.
- 4 Storbritannien, 2 911 besök.
- 5 Danmark, 2 543 besök.
- 6 Tyskland, 1 501 besök.
- 7 Spanien, 1 073 besök.
- 8 Nederländerna, 844 besök.
- 9 Frankrike, 712 besök.
- 10 Thailand, 600 besök.

Pryllytt

SONY HANDYCAM HDR-CX11E

Sony's hd-videokamera Handycam känner av leenden och kan ta stillbilder under pågående videoinspelning i 10,2 megapixel. Cirkapris: 9 000 kronor.

www.sony.se

SITECOM WL-306 GIGABIT ROUTER 300N-XR

En router som i ett kabelanslutet nätverk fungerar med en hastighet på upp till en gigabit per sekund. Inbyggd energisparfunktion. Cirkapris: 1 000 kronor.

www.sitecom.com

LOGITECH QUICKCAM VISION PRO WEBCAM FOR MAC

Logitechs första webbkamera för Mac. Den har en sensor på två megapixel och kan spela in video i 720p hd (960 x 720 pixel). Cirkapris: 1 000 kronor.

www.logitech.se

HÄHNEL POWERSTATION TC NOVO 2500

Smidig batteriladdare som sparar utrymme i grenkontakten. Två batterier laddas på ovansidan och två på undersidan. Cirkapris: 250 kronor.

www.hahnel.se

Därför varnar LG för 5 av sina egna tv-apparater

Vissa tv-apparater från LG fungerar inte i Sverige. Joakim Örnstig på LG går nu ut och varnar: "Köp inte dessa modeller."

MPEG-4 HETER SKURKEN i dramat. Det är en komprimeringsteknik för rörlig bild som Frankrike är först i Europa med. I Sverige används fortfarande föregångaren mpeg-2, och de tv-apparater som LG tillverkar för den svenska marknaden är anpassade till detta sändningssystem.

– Generellt vet inte konsumenten skillnaden mellan mpeg-4 och mpeg-2, det är inte något som man brukar kolla efter i produktbeskrivningen. Mpeg-4 förekommer mest i sammanhang då man pratar om hdtv-sändningar och formatet finns inte på den svenska marknaden i dagsläget, säger Joakim Örnstig, produktionschef för LG Electronics Nordic.

Sändningssystemet mpeg-4 är hårdare komprimerat än mpeg-2 och gör att det går att ta emot dubbelt så många kanaler utan att det blir någon skillnad i bildkvalitet.

Joakim Örnstig råder nordiska konsumenter att inte köpa de apparater det rör sig om. Modellerna heter 50PG6500, 42PG6500, 32LG5500, 37LG5500 och 42LG5500. Dessa saknar alltså den inbyggda mpeg-2-mottagare som måste finnas för att apparaterna ska fungera i Sverige.

VÄXANDE PROBLEM

– Det här är tyvärr ett problem som vi troligtvis kommer att se mer av i

"Vi kan inte bygga en tv som passar för alla länder"

JOAKIM ÖRNSTIG,
PRODUKTIONSCHEF LG ELECTRONICS NORDIC

framtiden eftersom det blir allt vanligare att köpa varor från olika sajter på nätet. Det finns flera olika sändningssystem i Europa och produkterna blir lokalt utvecklade. Vi kan inte bygga en tv som passar för alla länder, säger Joakim Örnstig.

– Vi har utan framgång försökt att nå återförsäljarna för att informera om risken för att svenska konsumenten

ter vilseleddes av informationen och köper tv-apparater som inte fungerar. LG har ingen juridisk skyldighet att se till att informationen om olika sändningssystem når konsumenterna. Det enda vi kan göra är att påpeka för företagen att informationen är vilseledande och det har vi gjort, säger Joakim Örnstig.

VIKTOR SANDQVIST

Svenska sajter farligast

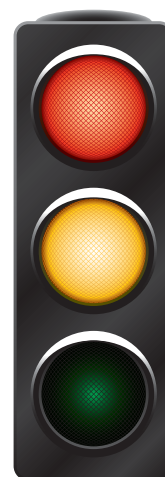
IT-SÄKERHETSFÖRETAGET McAfee har analyserat drygt 9 miljoner tungt trafikerade webbsidor. Dessa har sedan rankats enligt färgsystemet rött, gult och grönt, beroende på säkerhetsrisk. En röd webbsida är farligast, och det man tittar efter är spionprogram, virus eller påträngande popup-fönster.

Sveriges se-domän är enligt McAfee den minst säkra toppdomänen i Norden, medan Finlands

fi klassas som säkrast. Därefter följer Norge (no) och sedan Danmark (dk).

– Det är inte oväntat att Sverige placerar sig så dåligt bland de nordiska länderna. Se-domänen har klart fler sajter kopplade till sig än de övriga ländernas domäner, säger Niklas Eklöv på McAfee.

På förstaplatsen som

världens osäkraste toppdomän hamnar Hongkong (hk), vilken petar ned förra årets listetta – den lilla ön Tokelau (tk) i Stilla havet.

Den populära domänen com, hamnade på en niondeplats på den totala listan över de mest riskabla domännamnen.

MIKAELA LUNDBLAD

Helårsprenumerant?

Du vet väl att alla helårsprenumeranter har tillgång till kostnadsfri datorsupport!

Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

Exempel på vad du kan få hjälp med:

- ✓ Trådlösa nätverk
- ✓ Bredbandsuppkopplingar, Internet och mail
- ✓ Office och programvaruanvändning
- ✓ Installationshjälp och rådgivning
- ✓ Mediacenter och det digitala hemmet

Så här får du tillgång till förmånerna

Gå in på:

www.pcforalla.se/formanspaketet

Här kan du också teckna en helårsprenumeration om du inte redan har gjort det.

NYHETER OCH TRENDER

Lina Otterdahl, lina.otterdahl@idg.se

TA I TRÄ!

Det har varit lite tyst om träprylar ett tag, men nu har flera stora miljötänkande tillverkare saker på gång. Här är 14 produkter att välja bland, beroende på var du helst vill ha träsmak.

Fingertoppskänsla med tangenter i trä

Monodos Hacoa-produkter rekommenderas för "gör-det-självaren" – här köper du nämligen tangentbordet i byggsats och skär själv till alla dina tangenter. Ki-board DIY Kit heter produkten – ki på japanska betyder trä. 34 800 yen (drygt 2 000 kronor) kostar pysselkalaset.

www.hacoa.com

www.monodo.jp/hacoa

Woodstock-minnen i örat

Hi-Fi Klubben säljer Denon AH-D5000, exklusiva hörlurar med kåpor av mahogny. Frekvensomfånget är 5-45 000 hertz och sladden på tre meter slutar i en guldpläterad minijack-kontakt. 5 500 kronor är priset.

www.hifiklubben.se

Kamera med form

Olympus har utvecklat ett nytt sätt att bearbeta trä. Träet får samma känsla och mönster som vanligt trä, men blir hårdare än plast, och därmed lämpligt för elektronik som kameror. Olympus visade upp en prototyp – Olympus 3D Wooden Camera – av en träkamera på Photokina i Tyskland hösten 2006, men vi har inte sett någon version av kameran i butik efter det. Tyvärr.

www.olympus.com

Serie från pandornas värld

Asus har tagit fram en komplett produktlinje vid namn Bamboo, som de visade på Cebit i våras. Alla prylarna består av pandans favoritträd bambu. I serien finns skärmar och både stationära och bärbara datorer. Ännu är de inte släppta, men de kommer senare i år. www.asus.se

Tv som smälter in i inredningen

Ingen artikel om träprylar blir komplett utan svenska Swedex. De har massor av sköna teknikprodukter i massivt trä. Vad sägs till exempel om en full hd-tv på 40 tum i bok eller mahogny? De kostar från 8 500 kronor. Vill du ha en 46-tummare får du hosta upp 18 000. Här finns också datorskärmar som lcd-skärmar från 2 800 kronor, usb-tangentbord från 700 kronor och optiska möss från 500 kronor. Alla i ask, bok eller mahogny.

www.swedex.se

Miljövänligt från Fujitsu Siemens

Woodshell är Fujitsu Siemens och Monaccas prototyp som de visade upp på Japan Design 2008. Lådan är gjord av cederträ och andra delar är av bioplaster (som kan göras av förnybara källor som vegetabilisk olja snarare än petroleum).

www.jidpo.or.jp/activity/milano2008/en

www.monacca.com

Eget Ipod-fodral

Här skapar du ditt Ipod-fodral i tre steg. Välj träslag – det finns sex olika att välja mellan (lön, körsbär, ek, mahogny, rött sandelträ och valnöt). Välj vad som ska karvas in (initial, meddelande eller företagslogga). Välj till sist om du vill ha en trädocka i samma stil. Ursprungspriset är 80 dollar (drygt 480 kronor), sedan tillkommer runt tio dollar för varje graving.

Kameleonten på skrivbordet

Vill du ha en datormus som smälter in i inredningen? Depuz säljer möss i fyra olika färger, alla för cirka 40 dollar (240 kronor).

Du kan också få mönster eller text ingraverad i träet. Då får du i stället betala runt 60 dollar (lite drygt 360 kronor) per mus.

www.depuz.com

Ekollon som mp3-spelare

Acorn DAP är rund, liten och i trä. Acorn betyder ekollon, och det förstår du när du ser formen på spelaren som klarar mp3, wma och ogg. 1 gigabyte minne har den, och måtten är ynka 28 millimeter i diameter och 35 millimeter i längd. Knappt 4 000 yen (cirka 230 kronor) kostar den hos www.everg.co.jp

Telefoner från träkarlar

Chute Smartphone är gjord i bambu, och formgivaren Michael Laut har valt materialet för att få en varm naturnära känsla. Bambu ska enligt Laut vara både lättare och starkare än plast. Och nedbrytbart.

www.yankodesign.com/index.php/2008/02/15/is-that-wood

Simon Enever är en designer som också skissat på en trätelefon, S-series. Hans telefon riktar sig till dig som vill sticka ut från mängden utan att bli utan alla smarta telefonfunktioner.

www.yankodesign.com/index.php/2007/04/12/s-series-sleek-sophisticated-mobile-phone-by-simon-enever/

Båda telefonerna är ännu så länge bara designidéer.

Usb-minne för skogsmulle

Det är lite Hedenhös över Oooms usb-minnen. Tappa dem bara inte i skogen – då lär du aldrig hitta dem igen! Du kan få usb 2-minnena i storlekar mellan 512 megabyte och två gigabyte. Priset ligger på 60 euro (560 kronor) och uppåt. www.oooms.nl/usb

Träig webbkamera

Computer Expressions sköna webbkameror finns i trä och kork. De ansluts via usb 2, är på 1,3 megapixel och har inbyggd mikrofon. Kamerorna fungerar för både pc och Mac. Computer Expressions riktar sig till företag, och vill att du köper många enheter på en gång. Vill du ha ditt företags logga ingraverad i kameran kan du få det.

www.computerexpressions.com

NYHETER OCH TRENDER

Pontus Jeppsson, pontus.jeppsson@idg.se

Femtocell-tekniken sparar sköna slantar:

Ring billigare hemma – via din mobil!

Har du dålig mobiltäckning hemma? Med den nya uppfinningen femtocell är problemet fixat, och det blir dessutom billigare att ringa.

FEMTOCELL FUNGERAR SOM en liten basstation i mobilnätet, som bara täcker ditt hem. När du är hemma ansluts din mobil till femtocellen i stället för en mast utomhus. Det gör att du får perfekt täckning med mobilen när du är hemma, oavsett hur långt du bor från närmsta 3g-mast.

Femtocellen är i sin tur ansluten till ditt vanliga, trådbundna bredbandsabonnemang. Det betyder att trots att det är mobilen du ringer från kopplas samtalet via det fasta nätet. Det är bara den korta sträckan mellan din lur och femtocellen som samtalet går i luften.

Flera tillverkare satsar på femtoceller, bland annat Netgear. Företaget har tagit fram en fullt fungerande produkt – en kombinerad router, adsl-adapter och femtocell – men den säljs inte än. Men Henning Rogren, produkt-

chef på Netgear, tror att tekniken kan bli en succé.

– Den här tekniken ger både vinster hos operatören och hos konsumenten. För operatörerna innebär det att det blir mindre belastning på deras basstationer.

För kunderna innebär det att de får bättre täckning när de är hemma, och billigare samtal. Dessutom får de en sömlös koppling mellan det fasta abonnemang och mobilabonnemang.

Säljer bara till operatörer

Till skillnad från exempelvis sina andra nätverksprodukter kommer Netgear inte att sälja

”Femtocell är på väg att bli en ny standard. Jag tror att vi kommer att kunna se de första pilotlanseringarna under 2009”

CLAES NYCANDER,
utvecklingsansvarig för mobila tjänster på Telia

26 PC för Alla 7/2008

Därför är femtocell bra för ...

... dig som kund

- Det blir billigare att ringa med mobilen hemma.
- Du får bättre täckning.
- Du kan svara i mobilen när det ringer i hemtelefonen, och vice versa.
- Strålningen från mobilen minskar, eftersom täckningen blir bättre och mobilen därför sänder med svagare effekt.

... din operatör

- Eftersom trafiken kopplas via fast lina blir det billigare för operatören.
- Belastningen på de stora basstationerna minskar, vilket ger minskad elförbrukning och lägre risk för överbelastning.
- Operatören kan skapa paketerbjudanden som lockar kunderna att välja samma leverantör till mobiltelefoni, fast telefoni och bredband.

Så funkar en femtocell

När du är hemma kopplar din mobiltelefon upp sig till din femtocell i stället för till närmaste mobilmast. Det sker automatiskt när du kommer in genom dörren.

Femtocellen fungerar både som en liten basstation för mobilen och som ett bredbandsmodem. Signalen från din mobiltelefon skickas vidare genom din vanliga bredbandsuppkoppling.

femtoceller direkt till kund. I stället blir det operatörerna som köper apparaterna av Netgear och sedan erbjuder dem till dig som konsument.

Det beror på att den här tjänsten är så starkt knuten till mobiloperatörens tjänster. Operatören måste kunna erbjuda helakadjan – mobiltelefoni, fast telefoni och bredband – för att upplägget ska fungera i praktiken. Det innebär också att renodlade mobiloperatörer inte kommer att erbjuda den här tekniken.

– Femtoceller är bara intressant för de operatörer som också har ett fast nät. För dem innebär det här lägre kostnader. Operatörerna som bara har ett mobilnät, som till exempel 3, vill ju i stället att all trafik ska gå där, säger Henning Rogren.

Telia i täten

Av de svenska operatörerna har Telia kommit längst. De håller just nu på att testa och utvärdera tekniken för att hitta en lösning som fungerar bra ihop med före-

tagets befintliga nätverk. Men det kan dröja innan Telia erbjuder det här till sina kunder.

– Femtocell är på väg att bli en ny standard, men det finns fortfarande en del kvar att klarlägga. Jag tror att vi kommer att kunna se de första småskaliga pilotlanseringarna under 2009, säger Claes Nycander, utvecklingsansvarig för mobila tjänster på Telia.

Precis som Netgear ser Telia vinster för både slutkunder och operatörer med femtoceller.

– Det är bekvämt. Kunderna kan använda sin vanliga mobiltelefon som hemtelefon, och har tillgång till sin telefonbok och alla andra saker de är vana vid i mobilen. Och för oss är det bra eftersom kunden ju faktiskt gör en del av jobbet, säger Claes Nycander, och syftar på att kundens egen basstation tar

emot samtalet och skickar det vidare, i stället för Telias stora, dyra master.

Claes Nycander tror inte att oron för strålning kommer att stoppa kunderna från att skaffa femtoceller, som i praktiken är mobilmaster i miniatyr, till hemmet.

– Nej, jag tror inte att strålningen kommer att upplevas som

ett problem. De flesta har ju redan i dag dect-telefoner och trådlösa nätverk hemma.

Enligt Henning Rogren på Netgear innebär femtocellen att du som mobilanvändare faktiskt utsätts för mindre strålning. Det beror på att du får mycket bättre täckning, vilket gör att mobilen automatiskt skruvar ned effekten på radiosändaren – och strålar mindre.

– Så när det gäller strålningen är det här faktiskt bara bra, säger Henning Rogren. ●

”Du får perfekt täckning med mobilen hemma även om du är långt från närmsta 3g-mast”

Därför heter det femtocell

Namnet myntades av Ericsson, som var först med att ta fram en fungerande produkt. Den första delen, **femto**, är ett prefix som används för något som är väldigt litet, på samma sätt som exempelvis milli och mikro. Femto motsvarar 10^{-15} .

Andra delen, **cell**, syftar på hur mobilnät är uppbyggda. Ett mobilnät består av en massa avgränsade enheter som var och en är uppbyggda kring en basstation. Dessa enheter kallas på tekniskt språk celler.

En **femtocell** är alltså en basstation som är väldigt liten – den täcker ju bara ditt hem.

HÖJDARE. Så här ser Netgears femtocellbasstation ut.

NYHETER OCH TRENDER

Lina Otterdahl, lina.otterdahl@idg.se

LÄTTLURAD. 45 procent av de intervjuade kvinnorna lämnade ifrån sig sitt lösenord.

Här lämnar hon ut lösenordet – mot en bit choklad...

I utbyte mot en bit choklad fick falska marknadsundersökare enkelt reda på hemliga lösenord från människor på gatan. Metoden kallas social engineering, och blir allt vanligare bland hackare.

UTANFÖR LIVERPOOL STREET Station i centrala London ställde sig ett par personer med papper och penna i hand och hejdade folk

och undrade om de ville delta i en marknadsundersökning.

Alla som valdes ut att svara på frågorna var kontorsarbetare. I

utbyte mot en chokladkaka svarade de på enkäten. Frågorna var många och varierande, men det som förvånade mest var att två av tio personer utan betänkligheter avslöjade sitt lösenord till datorn. Bland de svarande kvinnorna var siffran så hög som 45 procent!

Inte nog med att de berättade vad de hade för lösenord, de förtydligade ofta också att lösenordet var detsamma som deras hunds namn, datumet för deras bröllopsdag och liknande. Detta bekräftade för undersökarna att lösenorden som personerna hade uppgett var korrekta.

Intervjuarna bad också de svarande om födelsedatum för att bekräfta att de hade genomfört undersökningen och kunna "bocca av" dem. Över 60 procent

angav utan att tveka sitt födelsedatum.

– Våra intervjuare frågade sedan efter namn och telefonnummer för att de intervjuade skulle kunna delta i en utlottning av en Paris-resa. Här fick vi kontaktinformation av 60 procent av männen och 62 procent av kvinnorna, säger Claire Sellick, från Infosecurity Europe som genomförde undersökningen.

Vi är lättlurade

Undersökningen gjordes i syfte att ta reda på hur lättlurade vi är. Metoden går under namnet social engineering, och används allt oftare av hackare. Tekniken innebär att illasinnade personer utger sig för att vara någon annan än de egentligen är (ofta en yrkesgrupp

Fakta om undersökningen

Undersökningen gjordes av företaget Infosecurity Europe (www.infosec.co.uk) och 576 personer deltog. Undersökningen var en del av Information Security Awareness Week som gick av stapeln den 21 april i år.

Evenemanget riktar sig till säkerhetsansvariga som där får information från olika säkerhetsföretag om den senaste tekniken och tjänsterna samt råd om hur de kan skydda sitt företags känsliga uppgifter.

vars önskemål de vet att du respekterar). Lyckas de få tag i ditt födelsedatum, namn och telefonnummer kan de utsätta dig för sofistikerade bedrägerier. Och det kan stå dig dyrt.

– De kan ringa dig och låtsas vara från din bank eller telefonleverantör och sedan locka ur dig mer värdefull information som kan användas i samband med identitetsstöld eller bedrägerier, säger Clarie Sellick.

Och har du som i undersökningen ovan lämnat ut både namn, arbetsplats och lösenord är det öppet mål för hackaren.

Det visade sig också att hälften av deltagarna i undersökningen hade samma lösenord till allt – på jobbet, sin bank, på webben och så vidare. Du kan ju bara fantisera om vad en hackare skulle kunna göra med den informationen.

Tar jobb som assistenter

De intervjuade i undersökningen tillfrågades om användningen av lösenord på jobbet. Här svarade 58 procent att de på en direkt fråga skulle lämna ut sitt lösenord till it-avdelningen. Och 35 procent trodde att någon på jobbet visste deras chefs lösenord.

Undersökningen visar att det är enkelt för en förövare att samla information – exempelvis vem som

”Det är mycket enklare att lura någon att uppge sitt lösenord än att lägga tid och ansträngning på att hacka samma persons dator.”

lättast kan få tillgång till de anställdas lösenord. Då vet de vem de ska imitera för att få loss de uppgifter de är ute efter. Sedan kan de snacka lite strunt vid kaffeautomaten, ta ett tillfälligt jobb som assistent eller låtsas vara från it-avdelningen.

– Den här typen av så kallad social engineering-teknik används ofta av hackare som vill komma åt specifika organisationer med intressanta data – som

myndigheter eller banker, säger Claire Sellick.

Ärligt utseende lurar

När undersökningen varklar avslöjades att hela intervjun hade gjorts för att uppmärksamma problem med säkerheten. En man svarade att intervjuaren såg så välklädd och ärlig ut att han inte trodde att hon kunde vara kriminell. Flera andra svarade på liknande sätt.

Så låt dig inte luras! Oavsett om brottslingarna kontaktar dig på gatan eller online är de sällan vad de utger sig för att vara. De imiterar bra och uppträder ofta mycket presentabelt. ●

LÄS MER PÅ
PCFORALLA.SE

Alla artiklar om it-säkerhet:
pcforall.se/sakerhet

3 sajter med mer information om social engineering

Färska rapporter på svenska

”Social-engineering ett hot mot informationssäkerheten?” är en rapport, skriven av Stefan Palmqvist. Han skriver att de anställda och chefer i en organisation kan hjälpa utövaren av social engineering utan att de själva vet om det. Sedan berättar Palmqvist om hur det går till samt hur ett företag minimerar skadorna och återhämtar sig efter en social engineering-attack.

www.diva-portal.org/vxul/abstract.xsql?dbid=1993

Tips om hur du skyddar dig

Softscan redovisar olika social engineering-metoder samt ger tips om vad du kan göra för att skydda dig. www.softscan.se (Skriv in **social engineering** i sökrutan längst upp till höger på sidan. Klicka sedan på den första länken i träfflistan.)

Hackartaktik i trevlig berättarform

Överskådlig artikel av Sarah Granger om social engineering (på engelska).

www.securityfocus.com/infocus/1527

Social engineering – hackarnas favoritmetod

Social engineering är en samling tekniker som används av illasinnade för att manipulera människor att lämna ifrån sig hemlig information – datorrelaterad sådan. Den kriminella agerar som någon annan i syfte att få tag på information.

I många fall sker det utan att hackaren personligen möter offret (exempelvis via telefon, e-post eller sajter). Phishing, eller nätfiske, är ett exempel på en social engineering-teknik.

Men det är inte ovanligt att hackarna uppträder som exempelvis it-tekniker eller marknadsundersökare, och därmed ansikte mot ansikte möter de personer de vill

lura av lösenord eller annan information. De väljer relevanta yrkesroller som folk har förtroende för samt bygger upp relationer. Därför tvekar folk inte att lämna ut uppgifter som annars är hemliga till hackarna.

Genom att hämta en liten bit information från en person, ytterligare en bit från en annan och så vidare kan de sedan ”pussla ihop” dessa delar och därmed enkelt ta sig in i system på de företag och organisationer de vill hacka.

It-brottslingen Kevin Mitnick gjorde termen social engineering populär. Han menade att det är mycket enklare att lura någon att

FÖRE DETTA HACKARE. Kevin Mitnick använde sig på sin tid av social engineering.

FOTO: Monty Brinton, John Wiley & Sons

uppge sitt lösenord än att lägga tid och ansträngning på att hacka samma persons dator. Trots sina goda kunskaper på många olika hackarområden menar Kevin Mitnick att social engineering är den mest effektiva.

– Du kan spendera en förmögenhet på teknik och tjänster ... men infrastrukturen i ditt nätverk är fortfarande sårbar för gammaldags manipulation, sade Kevin Mitnick i en artikel i Security Focus 2001.

Och han har rätt. Ett säkerhetspaket skyddar dig hyfsat bra mot virus och annan elak kod, men den mänskliga faktorn är svårare att påverka.

Så styr du dina prylar med ögonen

Vore det inte skönt att kunna tända och släcka lampor eller styra din Ipod utan att behöva röra ett finger? Det är inte omöjligt att den drömmen är verklighet redan om ett par år.

OM FORSKARNA FÅR som de vill kommer du snart inte att behöva flytta runt handen på skrivbordet för att öppna fönster eller klicka på knappar på datorn. Tekniken som just nu är hetast är ögonstyrning.

Men vänta nu, tänker du. Ögonstyrning finns väl redan? Sant. Det finns redan i dag flera tillämpningar, bland annat för funktionshindrade. Ett av de världsledande företagen är fak-

tiskt svenska Tobii i Danderyd utanför Stockholm, vars system bygger på en kamerasensor som monteras i datorskärmen och följer användarens ögonrörelser.

En liknande teknik återfinns i stridspiloters hjälmar, där en sensor känner av vart piloten tittar och riktar vapnen åt samma håll – tanken är att piloten ska spara tid genom att inte behöva sikta manuellt.

En japansk forskare vid universitetet i Osaka, Kazuhiro Taniguchi, jobbar på ett lite annorlunda

system. Hans ögonstyrningsteknik bygger nämligen på små infraröda sensorer som placeras på ett par speciella glasögon, men i stället för att mäta ögonrörelser registreras ögonblinkningar.

Styr med blinkningar

Som exempel tar Taniguchi upp hur en Ipod skulle kunna styras: slut båda ögonen för att starta musikspelaren, blinka med höger öga för att hoppa till nästa låt eller blinka med vänster för att hoppa bakåt.

– Du behöver inte vara orolig för att systemet ska få fnatt och reagera på alla blinkningar, försäkrar Taniguchi. Det är skillnad på blinkning och blinkning: När vi blinkar normalt gör vi det snabbt och lätt, medan du måste blinka mer bestämt och långsammare för att aktivera sensorn. Med andra ord går det att ha ögon-

5 sätt att dra nytta av ögonstyrningstekniken

- Tända belysningen i köket
- Sätta på blinkers på en motorcykel
- Styra mobilen eller mp3-spelaren när du klättrar
- Hantera klimatanläggningen i bilen
- Ändra volymen på tv:n

Så fungerar Komekami Switch

1 En sensorplatta placeras nära tinningen, till exempel på en glasögonskalm eller med en öronbygel. Det behövs två plattor, en vid varje tinning.

2 Infraröda sensorer registrerar spänningar och rörelser i huden, och skickar informationen till en mikroprocessor.

3 Mikroprocessorn använder en rad algoritmer för att avgöra om ögat blinkade eller inte, och om det var en medveten blinkning eller en reflexmässig. Om blinkningen tolkas rätt skickas motsvarande kommando till den enhet som ska styras.

4 För att tekniken ska fungera måste en mottagare fästas på det som ska styras. Till exempel en dimmer i en lampa, blinkers på en motorcykel eller en adapter på en Ipod.

styrningen på även när du pratar med någon eller äter middag.

Ingen skärm behövs

Så hur fungerar Kazuhiro Taniguchis teknik? Traditionell ögonstyrning i datorsammanhang använder sig vanligen av en eller flera lysdioder som projicerar ett mönster på ögat. Ljusbilden, som är i det infraröda området och därmed varken synligt eller störande för användaren, läses sedan av en kamera under eller ovanpå bildskärmen. Genom att skanna av förändringar i mönstret kan man räkna ut åt vilket håll ögat är riktat, och därmed vad användaren tittar på. Det kräver dock en fet plånbok (ett komplett system från Tobii kostar till exempel runt 150 000 kronor) och en skärm att titta på.

Men om du vill styra en musikspelare som ligger i fickan då? Eller lampor? Det är här Kazuhiro Taniguchis teknik har sina fördelar.

Det behövs ingen kamera, och även skärmen är överflödigt efter-

som endast blinkningar ska registreras. Sensorerna är väldigt små, och kan därmed fästas i skälmen på ett par glasögon och användas mobilt. Ytterligare en fördel är att sensorerna kan placeras vid sidan av ögat; de begränsar därmed inte synfältet.

Hur är nu detta möjligt? Jo, om man ska hårdra det tekniska är det inte själva ögonrörelsen i sig som registreras. De infraröda sensorerna känner nämligen av sammandragningen i huden runt ögat, och kan därför lika gärna placeras i en grunka som påminner om ett förvuxet bluetooth-headset. Litet, enkelt och relativt billigt – i alla fall jämfört med dagens ögonstyrningssystem.

Kazuhiro Taniguchi tror stenhårt på sin Komekami Switch, eller Temple Switch (komekami och temple är det japanska respektive engelska ordet för tinning). Tekniken finns nu, och sedan börjar jakten på riskkapital. Planen är att ha färdiga produkter på marknaden redan inom två till tre år. ●

"Blinka med höger öga för att hoppa till nästa låt"

Här finns ögonstyrning redan i dag

Ögonstyrda skärmar

Ett vedertaget hjälpmedel för funktionshindrade i västvärlden i dag, men produkterna är fortfarande dyra. Varje system anpassas individuellt efter brukarens behov, och notan brukar hamna runt 150 000 kronor och uppåt.

Hjälm i stridsflygplan

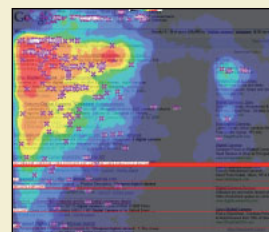
Ger mycket snabbare vapenhantering, då vapnen siktas in på det piloten tittar på. Ögonen kan också styra informationsflödet från flygplanets instrument. Om piloten tittar på radarn skickar flygplanet upp en detaljerad bild av densamma på en bildskärm inuti hjälmen. Tillverkas av bland annat Vision Systems International, www.vsi-hmcs.com (pris lämnas endast ut på begäran). Vi gissar på "svindyrt".

Förarövervakning

Lyxbilen Lexus LS 460 har sitt "driver monitoring system" som varnar om föraren tar blicken från vägen medan ett hinder dyker upp. Systemet består av en sensor vid ratten som registrerar förarens huvudrörelser – alltså ingen "äkta" ögonigenkänning. Systemet reagerar på om huvudet vrids åt sidan, till exempel om föraren pratar med sin medpassagerare. Priset är 56 700 kronor, och så tillkommer 829 900 kronor för själva bilen.

Analys av webbsidor

Ögonrörelser följs för att avgöra vilken information besökare tar in – och i vilken ordning. Studierna görs på en grupp människor, och gör det möjligt att identifiera viktiga områden på en webbsida. Det går också att plocka ut enskilda användares läsmönster, det vill säga följa exakt hur en person har tagit till sig en webbsida. Undersökningarna utförs på beställning av företag som specialiserat sig på den här typen av mätningar, som www.eyetools.com. Själva hårdvaran är vanliga datorskärmar extrautrustade med ögonstyrning från exempelvis Tobii.

Medicinska tillämpningar

Video oculography – mätning och inspelning av ögonrörelser – används framför allt vid misstanke om neurologiska problem. Patienten får bära speciella glasögon, och ögonens rörelser registreras med extrem exakthet i 3d.

På så sätt kan läkaren mäta eventuella darrningar, ofrivilliga ryckningar och så vidare. Det här används även av Nasa för att mäta hur krävande miljöer påverkar astronauterna. Själva produkten består av ett antal kalibrerade speglar, prismor och videokameror, och tillverkas av tyska SensorMotoric Instruments, www.smivision.com.

NYHETER OCH TRENDER

Daniel Gustafson, pcfforall@idg.se

Så här tolkar du snabbetygen

Hurra! Den här tror vi starkt på.

Blå! Den här prylen tilltalar oss inte.

5 lyxiga produkter som vi testat just nu

Det låter dyrt!

En smygitt i vårt testlabb avslöjar ett par lyxiga lurar från Sony, ett designerheadset från Jabra och en jättehårddisk från Western Digital. Det här är våra första intryck.

Design för optimal ljudkvalitet

Mikrolurar för finsmakare

Det ska villigt erkännas att vi tog in de här mikrolurarna från Sony mest på grund av den vansinnigt tilltagna prislappen. Hela 3 500 kronor kostar MDR-EX700LP i butik. Men smakar de så låter de, och faktum är att vi aldrig har hört på maken till så stort ljud i så litet format. De rekordfeta drivstegen på 16 millimeter levererar knivskarp diskant, väldefinierat mellanregister och balanserad bas som morrar utan att mullra å la tysk baksätetechno. Men priset, tjå, det är en rejäl utgiftspost att smygförneka vid månadsslutet. Speciellt när även betydligt billigare varianter som Philips SHE9850 (testas i detta nummer) låter riktigt bra.

www.sony.se

Brännbollsmusen

Visst, flertalet redaktionsmedlemmar skrattar hånfullt åt testredaktörens baseballhandske till mus. Men denna ergonomiska pärla ligger som handen i, eh, handsken och är en fröjd att använda trots sitt buffliga utseende. Nu har Microsoft släppt en aningen omritad variant som kan bli din. Wireless Laser Mouse 7000 heter möjängen som gör att du slipper avlida av tennisarmbåge vid 32 års ålder – påstår vetenskapen.

Vi har inte haft tidsramen att testa detta påstående. Sorry.

www.microsoft.se

Storvuxen form för att minska risken för musarm

Läcker dansk i örat

Tillhör du klientelet som vill ha designerritade grejer nära kroppen? Då är det dags att slanta upp 1 400 kronor för JX20 Pura – Jabras senaste mobilheadset. Precis som sin läckra föregångare JX10 Cara har denna supersnygga metallkaramell tagits fram i samarbete med den danska designerhuset Jacob Jensen (du vet, lirarna som har skapat den där salladsskålen din svärmor skulle dö för). Byggt i rymddoftande titan och med marknadens läckraste laddningsstation kommer den definitivt att bli en snackis vid nästa fredagsfika. Till och med förpackningen är sjukt snygg. Jo, och så kan man prata i den också. Vilken grej!

www.jabra.com

*En av två hårddiskar som
rymmer en terabyte filer*

Supersäkert i svalt silver

Den externa monsterdisken My Book Studio Edition 2 är visserligen förformaterad för Mac, men simmar även lugnt i Windows efter en kvick handpåläggning. Och det är en smäll du får ta för att få ha denna koloss från amerikanska Western Digital på arbetsbordet. Under det läckra silverskalet döljer sig inte mindre än två hårddiskar med potential att lagra upp till två terabyte material. Vill du vara extra säker kan du låta den ena disken spegla den andra så att du inte riskerar att förlora dina semesterbilder från Antalya 1998. Gott om portar har den också – firewire 400 och 800, e-sata och usb 2 står på menyn. Dessutom gillar vi den snygga lysdioden på fronten som i vit stapelform visar hur mycket lagringskapacitet som återstår.

www.westerndigital.com

Väljer själv bästa smajlet

Vår kameraguru Bengt Hjord nickar gillande åt Samsungs senaste påfund N24HD. Med en sensor på 10,2 megapixel och en vidvinkel på 24 millimeter (som optiskt kan zoomas 3,6 gånger) tar den fina bilder, men ruvar även på annan finurlig teknik som hjälper dig att nå plåtningsnirvana. Fräckast är flinläget (ej officiell översättning) där kameran automatiskt bränner av en bild när objektet framför gluggen ler. Dessutom är den fullt kapabel att spela in video i full hd-format med upp till 30 bildrutor i sekunden. Herrejösses!

www.samsung.se

Äntligen här!

Iphone gör Sverigedebut

Användargränssnittet och funktionsrikedomen imponerar mest när Iphone äntligen släpps i Sverige. Men visst hittar vi nackdelar också, när vi skärskådar världens just nu mest hajpade mobiltelefon.

SÅ ÄR DEN då äntligen här, den hett efterlängtnade Iphone. 11 juli lanserades den i Sverige och det var den uppdaterade versionen, Iphone 3G, som släpptes i butikerna.

Få telefoner har blivit så uppskrivna och omskrivna redan innan de släppts (en sökning enbart på pcforalla.se ger inte mindre än 87 träffar). Det känns nästan lite hädskt att granska den i jakt på fel och brister. Men det är vårt jobb och även om det finns mycket positivt att säga visar det sig snart att det också finns några minus-tecken som drar ned betyget.

Oj oj vad snygg

Till en början finns dock ingenting att klaga på. Vi packar upp den och konstaterar att Iphone 3G

verkligen är supersnygg, och nästan identisk med den första generationens Iphone. Det som skiljer utseendemässigt är att baksidan är av plast (för att lättare kunna släppa igenom signalerna till och från alla de antenner den är fullproppad med) och att formen är mer rundad än tidigare. Vi noterar också glatt att hörlursuttaget numera är ett standard 3,5-millimetersuttag, vilket innebär att det går att använda valfria hörlurar till telefonen.

Den stora skillnaden vad gäller funktioner, är att nya Iphone har stöd för turbo-3g, vilket gör att du kan surfa snabbt i nästan hela lan-

det. Det känns å andra sidan som en självklarhet i en modern mobil.

Vi slår på telefonen och gör oss beredda att börja testa den, men så lätt går det inte. Först måste vi nämligen installera iTunes på en dator och sedan para ihop vår Iphone med programmet. Lite småirriterande. När detta väl är gjort kan vi börja använda telefonen.

Iphone 3G är som vi varit inne på tidigare väldigt snygg med minimalistiskt formgiven. Den har en av- och på-knapp på ovasidan, volymkon-

troller och en snabbknapp för att stänga av ringsignalen och ljudet på vänster sida, samt en knapp på fronten som tar dig tillbaka till huvudmenyn. I övrigt styrs den helt och hållet via den tryckkänsliga pekskärmen.

Lättanvänd

Det låter kanske som om den är utrustad med en eller ett par knappar för lite, men faktum är att det är otroligt lätt att använda Iphone 3G. Gränssnittet är ett under av användarvänlighet och att peka, knacka och dra sig fram genom menysystemet är en barnsligt enkelt (och barnsligt roligt). Allt känns intuitivt och ikonerna för de olika funktionerna och tillämpningarna är oftast självförklarande, men för tydlighets skull är de även namngivna.

Att i stort sett all styrning sker via pekskärmen medför tyvärr också att skärmen mycket snabbt blir nedkladdad av fingeravtryck. Räkna med ett flitigt användande av den putsduk som medföljer i paketet.

Vi hade gärna sett att Iphone kunde styras med en pekpinne (gärna en medföljande sådan), men det går inte. Du kan hamra med valfri pekpinne eller penna på Iphones pekskärm tills du blir blå i ansiktet och skärmen repas sönder, den kom-

"Det är otroligt lätt att använda Iphone 3G"

Ipod Touch - "fattigmans-Iphone"

Gillar du hur Iphone ser ut och imponeras av det lättanvända gränssnittet? Vill du inte binda upp dig med ett långt abonnemang hos Telia? Är du egentligen ointresserad av att prata med andra och föredrar att lyssna på musik och se på filmer? Är svaret ja på dessa tre frågor kan du strunta i Iphone och i stället satsa på en Ipod Touch, av vår testredaktör

Daniel Gustafson kallad för "fattigmans-Iphone" när han testade den i Prylnytt på pcforalla.se/extra.

Ipod Touch är i princip en snikvariant av Iphone, fast utan telefonfunktionen. Den ser likadan ut och har i stort sett samma finesser. Cirkapriset är 2 300 kronor till 4 400 kronor (beroende på minnesmängden - 8, 16 eller 32 GB).

Ipod Touch är förvillande lik Iphone

mer ändå inte att reagera. Det är styrning med fingrarna som gäller – punkt slut!

Förutom problemet med fingeravtrycken lider även inmatningen via tangentbordet, som då och då poppar upp på skärmen, av avsaknaden av en pekpinne. Du behöver inte ha särskilt tjocka fingrar för att ha problem med att träffa rätt tangent och under vårt testande ägnar vi i stort sett lika mycket tid åt att trycka på backspace som åt att knappa på bokstäverna och siffrorna på tangentbordet.

Funktionsrik

Innehållsmässigt fortsätter Iphone att imponera. Den är mycket funktionsrik och det medföljer gott om program och tillämpningar redan när du plockar upp den ur förpackningen. Här finns bland annat kalender, fotoalbum, kamera, klocka, kalkylator, anteckningar och kontaktlista. Du kom-

mer även med ett fingerknackande ut på nätet via en smart och praktisk webbläsare, och kan också snabbt komma åt onlinetjänster som Youtube, Google maps (med din egen position markerad) och iTunes Wi-fi music store (som namnet antyder bara via ett trådlöst nätverk).

Via tjänsten App store kan du sedan ladda ned mängder av ytterligare program och tillämpningar till din Iphone. Vissa av dessa kostar pengar, men många är helt gratis. Det är också enkelt att synkronisera din Iphone med program på din dator, antingen direkt eller via tjänsten Mobileme.

Den allra

bästa funktionen har vi dock sparat till sist – den inbyggda musik- och filmspelaren. I princip får du i din Iphone en komplett Ipod och förutom att minnesutrymmet är något för begränsat (8 GB eller 16 GB beroende på modell) finns inget hinder för att slänga din nuvarande mp3- och/eller filmspelare och låta Iphone ta över. Både ljudet och bildkvaliteten på filmerna är utmärkta!

Har brister också

Nästan bara lovord så här långt alltså, men Iphone har trots allt några brister också. Till att börja med saknar vi funktioner som radio och möjligheten att skicka och ta emot mms. Även avsaknaden av styrning via en pekpinne är som sagt ett minus.

Den inbyggda kameran får oss inte heller att göra vågen av glädje. Två megapixel är lite väl klen och här är Iphone rejält omsprungen av många konkurrenter.

Den största bristen i dagsläget är dock att du måste teckna ett Telia-abonnemang för att kunna köpa en Iphone. Det har visserligen inget med kvaliteten på själva telefonen att göra, men är ändå en

så stor nackdel att det drar ned betyget. Visst kommer det framöver gå att få tag på en Iphone utan ett abonnemang med lång bindningstid hos Telia, men det är irriterande att behöva vänta för oss som redan har en annan leverantör vi är nöjda med.

Dessa brister till trots – Iphone är en snygg, funktionsrik och lättanvänd mobiltelefon som även ersätter din befintliga mp3- och/eller filmspelare och vi ger den med glädje PC för Alla "Bra val"-medalj.

JAN SANDBLADH

Iphone 3G

Läs mer: www.apple.com/se/iphone

Kategori: Mobiltelefon.

Mobila/trådlösa anslutningar:

Umts/hSDPA (turbo-3G/3G), GSM/EDGE, Wi-Fi (802.11b/g), Bluetooth 2.0 + EDR.

Minne: 8 eller 16 GB flash-hårddisk.

Bildskärm: 3,5-tums pekskärm (480 x 320 bildpunkter).

Filformat video: H.264, MPEG-4.

Filformat ljud: AAC, skyddad AAC, MP3, MP3 VBR, Audible, Apple Lossless, AIFF och WAV.

Systemkrav: Windows XP SP2/Vista (PC), Mac OS X 10.4.10 (Mac), iTunes 7.7.

Övrigt: 2.0 megapixels kamera, 3,5-millimeters hörlursuttag, assisted GPS (positioneringen bestäms även med hjälp av mobilsignalen).

Standbytid: Upp till 300 timmar.

Taltid: Upp till 10 timmar med 2G, upp till 5 timmar med 3G.

Storlek: 11,6 x 6,2 x 1,2 cm.

Vikt: 136 gram.

Pris: 1-3 295 kronor plus månadsavgift på 299-859 kronor per månad, beroende på abonnemangsform.

+ Funktionsrik, lättanvänd, snygg.

- Saknar funktioner som radio och mms, ingen pekpinne, säljs endast med Telia-abonnemang, klen kamera.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Vanligt hörlursuttag

På- och av-knapp

Kamera med 2 megapixel

Fler produkttester hittar du på pcforall.se/tester

Logitechs härmapa strömmar din musik och nätradio

färgskärm på 2,4 tum

Squeezebox Duet vill hemska gärna vara en trendig produkt från Apple. Den lyckas bara delvis.

ATT LOGITECH ÄR ute efter den trendkänsliga Apple-publiken har varit märkbart sedan en tid tillbaka. Med Squeezebox Duet blir det stundtals så tydligt att det nästan smärta.

Ta bara förpackningen som ett exempel. Använder man inte samma fabrik för paketframställningen så är jag banne mig övertygad om att man åtminstone tvingat sina formgivare att ta en kvällskurs med Steve Jobs som kreativ handledare. Till och med fjärrkontrollen, som utgör hälften av den totala hårdvaran i paketet, har slagits in på samma sätt som en iPod. Men det är klart, ska man sno, ska man väl sno vinnande koncept.

Vad är då Squeezebox Duet för typ av produkt? Jo, det rör sig om ett smått hyllat system för överföring av musik från din dator till hemstereon. Tidigare versioner har gått som smör i solsken och Logitech köpte för något år sedan upp firman bakom systemet. Med den senaste inkarnationen tar man konceptet vidare. Målsättningen är fortfarande att göra

överföring av musik till något intuitivt och okomplicerat. Det går – med facit i hand – så där.

Strulig installation

I teorin ska det bara vara att plugga in mottagaren i din stereo, ladda fjärrkontrollen och dra igång datorn. Till en början verkar det också fungera. Men ändå inte.

Den svenska instruktionsboken ger inte mycket till vägledning och ett samtal till Logitechs support leder ingen vart.

Via en Google-sökning får vi fatt på en engelsk handbok där vi upplyses om att Squeezebox Duet inte diggar annat än kodnycklar i hexadecimal form (kör du till exempel en Apple-tillverkad router får du manuellt ändra detta). Efter en stunds strulande får vi nog och installerar helt sonika om hela nätverket i hemmet – och byter krypteringsmetod. Då hostar

Squeezebox Duet igång. Äntligen.

När allt rullar (vilket det inte alltid gör, det händer att kontaktproblem uppstår) är det en riktig njutning att använda boxen. Det nedladdningsbara programmet Squeezecenter är lätt att använda och du kan ledigt strömma både din egen musikkatalog direkt till stereon och ratta in någon av de miljontals (uppskattningsvis) radiostationer som florerar på nätet.

Snurra fram låtarna

Ljudet är bra vilket kan tillskrivas den nya dac-omvandlaren på 24 bitar från Wolfson. Huruvida det låter bättre än den förra modellen är väldigt, väldigt tveksamt. Med hjälp av fjärrkontrollens snurrhjul (kopia, host, host) nosar du lätt fram låtar, den 2,4 tum stora färgskärmen låter dig njuta av skivomslag och annan matnyttig information och du har hela tiden full kontroll över musiken i ditt hem.

För 1 300 spänn kan du dessutom köpa till fler mottagare

och därmed sprida musiken till fler rum i huset. För dig som har känsliga grannar, eller bara månår om goda relationer, brukar det vara ett populärt alternativ till att vrida ljudreglaget till elva för effektiv spridning av ljudet.

DANIEL GUSTAFSON

Squeezebox Duet

Tillverkare/läs mer:

Logitech, 08-501 632 80,

www.logitech.se

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, Mac OS X 10.3.5 (eller senare), Linux, BSD, Solaris.

Hemnätverk, ethernet eller trådlöst (802.11b/g/n).

Bredbandsuppkoppling.

Cirka pris: 4 000 kronor.

+ När det väl fungerar är det kalas.

- Krånglig installation, högt pris.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SNYGGT LJUD. Philips mikrosnäckor både låter bra och ser läckra ut med sin genomskinliga design.

Örongodis för tusen spänn

Philips spänner ljudmusklerna och lanserar ett par av marknadens bästa mikrosnäckor.

UNDERTECKNAD ARBETADE under gymnasietiden som säljare inom en välkänd hemelektronikkedja. När det kom till hörlurar rekommenderades nästan alltid Sonys produkter. Utom under julhandeln. Då tyckte alla att Philips produkter var det bästa skaparen gett oss i ljudväg. Inte för att glöggen korregerade våra öron, snarare var det en sinnrik säljartävling som premierade den som sålde just Philips-produkter under december månad.

Philips behöver inte den typen av artificiella ryggdunkar. De har alltid varit duktiga på ljud i mellanprissegmentet. Och på senare år har man höjt ribban ytterligare. Det är SHE9850 ett exempel på. I informationsmaterialet finner vi en massa tekniskt tugg som ska få våra öron att vråla av "ge mig"-begär. Det är "high definition transducer driver" hit och "balanced armature technology" dit.

Ren ljudbild

Alla floskler är onödiga. Du behöver bara trycka in de läckert formgivna snäckorna i öronen och låta musiken flöda för att inse vad tusen krångliga teknikertermer aldrig kan förklara – ovanligt bra ljud.

Dessa små praktexemplar låter förträffligt. Ljudbilden är fint balanserad med en sällan hörd tydlighet. Ingen grötig bas som dränker detaljrikedomen, ingen spretig diskant som river hål i trumhinnorna.

De är väldigt lätt drivna, vilket kan vara en fara när du byter från dina gamla snäckor. Så sänk volymen, spara hörseln och försök att inte tänka på att du precis lagt ut en summa motsvarande en halvårslön för en kinesisk sojabönsodlare på något så världsligt som ett par hörlurar i mikroformat.

DANIEL GUSTAFSON

Philips SHE9850

Tillverkare/läs mer: Philips,

08-579 291 00, www.philips.se

Frekvensomfång: 20-20 000 Hz.

Sladdlängd: 1,2 meter.

Tillbehör: Metallfodral, tre gummi-

snäckor, en skumpropp.

Cirka pris: 1 000 kronor.

+ Väldigt fin ljudåtergivning.

- Priset är högt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hitta din återförsäljare här: pcforall.se/priser

Se, pausa & spela in TV på din dator!

Hauppauge!

www.hauppauge.se

Omtyckt äpple

— med mycket godsaker under skalet!

Apple uppgraderar sin populära bordsdator IMac och sänker priset. Vi öppnar villigt plånboken.

DEN HÄR UPPHOJTADA datorn är fysiskt identisk med fjolårets IMac. Det innebär en sobert designad pjäs i silver och svart. Inga blinkande lampor, inga utstickande knappar. Skivor glider smidigt in på skärmens högra sida, och baktill hittar vi portarna prydligt uppradade.

Skärmen, några futtiga centimeter tjock, är också hemvist för själva datorn. Det fungerar bra, även om platsbristen gör att uppgraderingsmöjligheterna är starkt begränsade (bara arbetsminnet kan bytas utan krusiduller).

Processorn har uppgraderats till en purfärs krigare ur Intels Wolfedale-familj.

Det innebär en modern flerkärnig historia, baserad på det sena fjolårets stora "grej" 45-nanometerteknik. Bland fördelarna märks givetvis rejält ökad hastighet, men även minskad värmeutveckling. Det leder i sin tur till en teoretisk energibesparing då behovet av kylning minskar. Vi vågar inte säga om det är orsaken till den uppmätta strömförbrukningen, men vi konstaterar att IMac vid normalanvändning (internetsurfande och ordbehandling) inte drar så värst mycket mer än en normal bärbar dator gör under liknande förhållanden.

IMac klockar in på 2,66 gigahertz per kärna och levererar fina, om än inte fantastiska,

resultat. Även arbetsminnet har fått sig en skjuts framåt. I jämförelse med fjolårets mellanmodell i serien är nu ram-minnet dubblerat till två gigabyte och är även av en snabbare typ (800 MHz mot den äldre typen på 667 MHz). Du som vill kan utöka minnet vid beställning, till maximala fyra gigabyte (två gånger två gigabyte) vilket då kostar drygt 1 700 kronor extra.

Grym burk för vardagsbruk

Testprogrammet PC Mark Vantage visar att det handlar om en kompetent och hårt arbetande pc, främst avsedd för vardagsbruk.

Den större skärmen som följer med i det dyrare paketet håller en högre klass än den ganska ordinarie tft-variant som ingår här. Inte för att den är dålig, men om du främst ska bildbehandla är den större modellen med 24-tums-skärm ett bättre val. Inte bara för den större bildytan utan även för att panelen är av högre kvalitet.

Apple har länge gjort en stor grej av att företagets produkter är mer lättanvända och intuitiva än konkurrenternas. Det är inte bara mumbojumbo; det tar bokstavligen bara sekunder att komma i gång. Installerat från början finns det utmärkta operativsystemet Mac OS X 1.5, mer populärt kallat Leopard, samt Apples iLife-paket där enklare program för bildhantering, videoredigering,

ring, hemsidor, dvd-uppspelning samt musikinspelning ingår.

Paketet kostar cirka 12 600 kronor. Du kan utan tvekan hitta billigare lösningar som siffermässigt kan mäta sig med Apples nya IMac. Men tillhör du klickern som inte vill krångla och som dessutom vill ha en snygg maskin, är IMac kanske det bästa ir-köpet du kan göra i år.

DANIEL GUSTAFSON

IMac

Tillverkare/läs mer: Apple, 020-566 415 00, www.apple.se
Skärm: 20 tum (1 680 x 1 050 pixel).
Processor: Intel Core 2 duo E8335, 2,66 GHz (6 MB delad L2-cache).
Minne: 2 GB ddr2-minne (800 MHz).
Härdisk: 320 GB sata, 7 200 varv.
Grafik: ATI Mobility Radeon HD 2600 XT (256 MB).
Operativsystem: Mac OS X 10.5.
Portar: 2 stycken 3,5 mm (optisk audio in/ut), 5 usb 2 (varav två på tangentbordet), nätverk, firewire 400, firewire 800, mini-dvi-utgång.
Strömförbrukning: 125 W (max), 75 W (aktiv), 0,2 W (vila).
Övrigt: Webbkamera, inbyggd mikrofon, ir-öga, trådlöst nätverkskort (a/b/g/n), gigabit-ethernet, dvd-läsare/brännare (8x superdrive), fjärrkontroll.
Telefonsupport: 90 dagar ingår.
Garanti: 1 år.
Cirka pris: 12 600 kronor (eventuell Windows-licens tillkommer).

+ Snyggaste bordsdatorn, bra prestanda, okej pris.

- Minimala uppgraderingsmöjligheter.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

PC Mark Vantage
totalbetyg: 4 054 poäng
Minnesprestanda: 3 067 poäng
Tv och film: 3 000 poäng
Spel: 3 524 poäng
Musik: 4 057 poäng
Kommunikation: 4 440 poäng
Produktivitet: 3 884 poäng
Härdisk: 3 176 poäng

Sjunger på sista versen

Sonys nya mp3-spelare är kanon. Men vem köper en dedikerad musikspelare nu för tiden?

ÄRLIGT TALAT NU – vem fasiken går och hostar upp närmare 2 000 kronor för en mp3-spelare nu när var och varannan mobiltelefon kan erbjuda i stort sett samma funktioner?

Frågan kanske upprör, det finns ju fortfarande fördelar med de hederliga musikspelarna, men faktum kvarstår likväl – är du villig att kånka omkring på två olika apparater bara för att den ena har bättre batteritid och klarar ett par Atlantflygningar tur och retur utan att hicka?

Svarar du ja på ovanstående fråga har du trots allt all anledning att spana in Sony NWZ-A826 (eller någon av de lite biffigare syskonen på åtta respektive 16 gigabyte). Med en stor färgskärm på 2,4 tum kan du förvisso titta på filmer och foton, men det är trots allt ändå för musiken som du kommer att införskaffa den. Och när det kommer till att leverera sköna toner gör Sony det med bravur. Ljudet är, precis som på Sonys tidigare modeller i serien, varmt och rent. Inget att bråka om med andra ord.

Låt bluetooth stå för ljudet

En annan skön detalj med spelaren är den inbyggda bluetooth-bryggan. Med den kan du till exempel koppla ett par trådlösa hörlurar och slippa knepiga sladdhärvor när du glider omkring på stan. Räckvidden är på tio meter, vilket gör att du utan problem kan ha spelaren i fickan eller ryggsäcken och ändå få knasterfritt ljud.

Hitta din återförsäljare här: pcforall.se/priser

I övrigt är det också en välbyggd manick. Framsidans diskreta metalledetaljer gör sitt till, precis som det sträva bakhöljet. Det ger en känsla av keramiskt material, och gör att spelaren inte glider ur den svettigaste av sensommarhänder.

Idel lovord alltså.

Då återstår bara att se vem fasiken som köper den.

DANIEL GUSTAFSON

Sony NWZ-A826

Tillverkare/läs mer: Sony,

www.sony.se

Format: Mp3, aac, wma, jpeg, mpeg-4, mp4, avc.

Minne: 4 GB flashminne (även i utförandet 8 samt 16 GB).

Skärm: 2,4 tum qvga-skärm, 320 x 240 punkter.

Batteri: Upp till 36 timmar (ljud), 10 timmar (video).

Övrigt: Bluetooth (2.0, a2dp).

Vikt: 58 gram.

Storlek: 5 x 9,4 x 0,9 cm.

Cirka pris: 1 800 kronor.

+ Välbyggd, bra ljud, bra batteritid.

- Modellkategorin har tappat sitt existensberättigande.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

UTE NU!

6 månaders
GRATIS
SÄKERHETS-
PAKET
på CD-skivan

NR 5/2008

BEST I TEST
PC
NORGE
WORLD

Du sitter säkert!

Antivirus

Antispionprogram

Föräldrakontroll

Personlig brandvägg

- Ny, modern grafik
- Svensk support ingår
- Aktiv skärmsläckare
- Vistakompatibel

Kontakta oss eller någon av våra återförsäljare, du hittar dem på vår webbsida.

NORMAN®

www.norman.com/se

011-230 330

Hårddiskvideo som tar betalt för viktiga format

Archos TV+ har bra finesser, men bristerna är tyvärr för många.

DET FÖRSTA INTRYCKET av Archos TV+ är positivt. När vi plockar upp den ur kartongen är det visserligen en rätt rejäl klump på 1,3 kilo, men den är snyggt designad och påminner inte så lite om konkurrenten Apple TV.

Ovansidan är vit och fronten är stilen i silver med ett enda litet vitt fönster där statuslamporna sitter. På baksidan gömmer sig alla anslutningarna och det är en imponerande samling. Här finns in- och utgångar för kompositvideo, komponentvideo, s-video och audio.

Dessutom finns utgångar för spdif och hdmi, samt en anslutning för ethernet. På hårddiskvideons högra sida finns dessutom ett par usb-anslutningar.

Något som får oss att höja lite förväntan på ögonbrynen är den medföljande fjärrkontrollen. Den har inte den avlånga form vi är vana vid, utan är en liten fyrkantig sak utrustad med ett qwerty-tangentbord. När vi senare börjar använda den visar den sig dock vara riktigt användbar, även om den för det mesta kräver att du håller den i ett tvåhandsgrepp.

Enkel installation

Att installera Archos TV+ är verkligen busenkelt. Anslut bara en video, digitalbox eller liknande till de ingångar på Archos TV+ du önskar, anslut sedan från valfria utgångar på Archos TV+ till en

scart-ingång på din tv (eller med en hdmi-sladd om din tv är utrustad med en hdmi-ingång) och slå därefter på strömmen. Efter ett kort setup-program, där du bland annat väljer hur du vill ansluta till ditt nätverk (trådlöst eller via kabel), är Archos TV+ klar att använda.

Har du använt någon av Archos portabla filmspelare kommer du att känna igen dig i gränssnittet för Archos TV+, som i princip är identiskt. Från huvudmenyn kan du bland annat snabbt välja om du vill visa bilder, spela upp ljudfiler, se på videoklipp eller spela in

något från tv. Gränssnittet är kanske inte världens smidigaste, men det fungerar helt okej.

Vill du föra över ljudfiler, bilder eller videoklipp till hårddisken på Archos TV+ gör du det enkelt genom att stoppa in ett usb-minne eller en usb-hårddisk. Det går även att spela upp innehåll direkt från någon av datorerna i nätverket, förutsatt att du har delat ut mapparna på denna.

Även att spela in program från tv är riktigt enkelt, vare sig du gör det direkt eller schemalägger dina inspelningar. Det är också lätt gjort att föra över dina inspelningar till en dator eller din bärbara filmspelare.

Kort sagt, Archos TV+

är mycket enkel att både installera och att använda.

Saknar stöd för hd

Så långt är allt väl, men efter en stunds användande visar det sig tyvärr snabbt att Archos TV+ har en hel del brister. Den första och mest uppenbara är att den saknar stöd för hd, både när det gäller in- och uppspelning. Bildkvaliteten på tv-inspelningarna är inte heller den bästa.

Det går kanske att ha överseende med, i alla fall om du inte har en hdtv, men något som irriterar på riktigt är att du måste betala extra för vissa filformat. Vill du kunna se filmer kodade med h.264 eller mpeg-2 måste du betala några hundralappar extra för ett så kallat plugin (insticksprogram). Samma sak gäller för ljud kodade med aac

eller ac3. Det gör en redan dyr produkt ännu dyrare om den ska bli fullt användbar.

En bra plug in, som kommer att lanseras under sommaren och är gratis för registrerade användare, är dock Tvportation, vilket ger dig möjlighet att strömma innehåll från din Archos TV+ över internet till en bärbar dator eller en Archos 605/705 wifi.

JAN SANDBLADH

"Att spela in program från tv är riktigt enkelt"

Fyrkantig fjärrkontroll med qwerty-tangentbord

FULLT. På baksidan finns en imponerande mängd anslutningar!

Archos TV+

Tillverkare/läs mer:

Archos, www.archos.com

Systemkrav:

Windows Me/2000/XP/Vista.

Hårddiskstorlek:

80 GB eller 250 GB.

Anslutningar: Wifi, ethernet, hdmi, kompositvideo, komponentvideo, s-video, spdif, usb, rgb och stereo.

Filformat video: Mpeg-4, wmv (h.264 och mpeg-2 kostar extra).

Filformat ljud: Mp3, wma, wav (aac och ac3 kostar extra).

Filformat bild: Jpeg, bmp, png.

Videoinspelning: Avi 640 x 480 bildpunkter.

Storlek: 25 x 16,4 x 3,7 cm.

Vikt: 1,3 kilo.

Cirka pris: 2 300 kronor (80 GB) eller 3 200 kronor (250 GB).

+ Hdmi-utgång, snygg design.

- Dyr, inget stöd för hd, stöd för vissa filformat kostar extra.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

MED AVANCERAD SÄKERHET
FÖR ETT INRE LUGN.

Årets Antivirusprogram 2007
Årets Antivirusprogram 2006

ESET

Smart Security

**Det smarta sättet att
skydda sig på nätet.**

Det finns många alternativ. Men ett avviker från mängden. **ESET Smart Security med ESET NOD32 Antivirus ger dig marknadens i särklass bästa nolltidsskydd utan falsklarm.** ESET Smart Security fungerar självständigt och fattar blixtnabbt egna kloka beslut utan att besvära dig i onödan och vara i vägen.

Tack vare dess ThreatSense®-teknik och dess avancerade heuristiska analys har ESET Smart Security den unika förmågan att skydda dig mot helt nya hot, före det att andra program upptäcker dem.

Installera ESET Smart Security så sköter det sig i princip självt. Du slipper ett program som ideligen pockar på din uppmärksamhet. ESET Smart Security skyddar mot inkräktare, virus, spionprogram, rootkits, phishing, pharming, och annan skadlig programkod. Bäst av allt, du får full prestanda även om du använder krävande program. ESET Smart Security ger dig sinnesro.

Surfa till www.eurosecure.com och provkör programmet gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

Komponenter som ingår:

ESET NOD 32 ANTIVIRUS

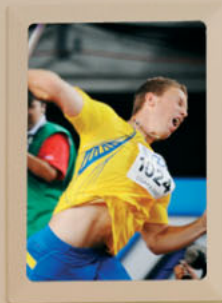
ESET NOD 32 ANTISPYWARE

ESET PERSONAL FIREWALL

ESET ANTISPAM

EUROSECURE™
www.eurosecure.com

TEST AV DE NYA 40-TUMMARN! 4 HDTV SOM GER DIG HÖJDARBILD

Tack vare stora sporthändelser som fotbolls-EM och de stundande olympiska spelen i Kina lär 2008 bli året då det nya fenomenet hdtv slår igenom på allvar. PC för Alla har testat 4 populära tv-apparater från 13 000 kronor som kan visa morgondagens sändningar.

Det har inte ens gått tre år sedan jag besökte en stor elektronikkedja och uppvaktades av en sällsynt engagerad säljare.

Vi började prata om olika tv-modeller och jag var på vippen att hala fram plånboken och slå till. Om det inte hade varit för säljarens svar på min avslutande fråga:

– Men du, det här med hd, borde jag inte vänta på det?

Säljaren skakade roat på huvudet.

– Hd kommer aldrig att slå igenom. Titta bara på den här skärmen, behöver du bättre bild än det här?

Det svaret avgjorde, och jag gick därifrån tomhänt. För de flesta virrpannor som himlar med ögonen över nydanande teknik och påstår att det inte kan bli bättre är ute och cyklar. Det kan alltid bli bättre.

Högupplöst – på vissa villkor

Så vad är då hdtv? Förkortningen står för high definition, alltså högupplöst tv, vilket kortfattat innebär skarpare och allmänt bättre bildkvalitet. I butikerna stöter du framför allt på två begrepp – HD ready och full hd (eller HD ready 1 080p som allt oftare förekommer). Skillnaden

är större än du först kan tro. En apparat märkt HD ready ska klara av att visa 720 horisontella linjer progressivt och 1 080 horisontella linjer sammanflätat (interlaced på engelska). Dessutom krävs åtminstone en digital bildkontakt, av hdmi- eller dvi-typ, och den ska ha stöd för ett slags kopieringsskydd (hdcp).

I våras slogs det fast att framtidens skivformat för film blir blu-ray. Förståsigpåarna räknar med att det kommer att dröja ungefär fyra till fem år innan denna högupplösta standard helt tar över efter den nuvarande jätten dvd.

Var framtidssäkrad

Vill du redan nu vara redo för blu-ray måste du investera i en tv som är märkt full hd. Det innebär att skärmen klarar att visa hela 1 080 horisontella linjer progressivt. Playstation 3 och nyare versioner av Xbox 360 kan båda skicka 1 080p-signaler, och vill du utnyttja detta måste du också köpa en full hd-tv.

Alltså, vill du vara framtidssäker och planerar att använda din tv för blu-ray-tittande eller spel är det full hd som gäller, särskilt så länge din skärm mäter mer än 37 tum.

På nästa sida testar vi fyra toppmoderna tv-apparater. Samtliga klarar full hd. ●

PÅ NÄSTA SIDA: 4 superskarpa hdtv testas »

”De som himlar med ögonen över nydanande teknik är ute och cyklar”

Daniel Gustafson

E-post: pcforalla@idg.se

"Med sitt glasöga ser den

Billig Finlux klarar inte snabba ryck

» **TROTS ATT PRISTAKET** för att få delta i testet ligger på 25 000 riksdaler väljer Finlux att delta med en burk som kostar knappt hälften så mycket i butik. Det är ett beundransvärt initiativ men 42FLHD760 litar inte riktigt i samma liga som övriga deltagare.

Finlux kunde gott ha satsat på en bättre fjärrkontroll. Med sitt glasöga kanske den såg oerhört fräck ut på någon designers skrivbord, men är för plastig för sitt eget bästa. Menysystemet är dock helt okej och gör sitt jobb.

Den matta skärmen gör att tittande även i dagsljus fungerar bra utan att jobbiga reflektioner uppstår. Såväl skärpa som bildkvalitet är okej och lär inte göra någon direkt besviken.

Grådaskig svärta

Vid en direkt jämförelse med de andra testdeltagarna blir skillnaden i panelkvalitet uppenbar. Svärtan är lite grådaskig, som om en tunn glasskiva med lite yogurt placerats framför. Färgerna är vidare aningen bleka och smått livlösa.

Kontrasten är med halvdana 8 000:1 (dynamiska värden bör påpekas) både på papperet och i verkligheten markant sämre än hos de övriga deltagarna i testet.

Det enda område där Finlux klarar sig lika bra som konkurrenterna är i deinterlace-bearbetningen (här representerad i form av en randig skjorta som ska bearbetas utan att det ökända moiré-flimret uppstår). Den är inte felfri men fullt duglig. Att Finlux apparat saknar 100 Hz-funktion blir uppenbart vid kvicka panoreringar, då det

typiska lcd-hacket uppstår. Även vid live-tv eller sportsändningar saknar vi denna praktiska bildbehandling, vilket gör tv:n tveksam för dig som dreglar när OS kommer på tal. ●

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Digitalbox eller hd-box?

De olympiska spelen pockar på uppmärksamhet och allt fler kanaler börjar sända högupplöst material. Klart att du vill hänga på! Men vad ska du välja? PC för Alla reder ut begreppen.

? Jag har redan en digitalbox, det borde väl räcka för att se på hd-material. Eller?

Svaret är tyvärr nej. Ordinära digitalboxar är förvisso gjorda för digitala utsändningar men hanterar nästan aldrig högupplöst material. Du behöver med andra ord en ny box. Sorry.

? Jaha, vad kostar en sådan då?

Priserna ligger från 3 000 kronor och uppåt. Samtliga operatörer subventionerar apparater om du tecknar dig för ett kanalpaket under en viss tid, inte sällan 24 månader.

? Oj, det var inte småpengar! Jag har sett en jättebillig hd-box på en tysk sajt, kommer den att fungera i Sverige?

Ja och nej. Så väl Com hem som Canal Digital och Viasat parar ihop sina programkort med ett fåtal godkända boxar. Köper du en box som operatörerna inte har godkänt är det långnäs och adjö. Trist, men sant.

? Finns det några tv-apparater med inbyggd hd-box?

Ja, det förekommer ett fåtal tv-apparater med inbyggd hdtv-mottagare på marknaden. Problemet med dessa hör ihop med ovanstående fråga – kanaloperatörerna godkänner så gott som aldrig dessa och du sitter då på en hittills oanvändbar, men svindyr, lösning.

? Okej, då satsar jag på en ny box. Ska jag tänka på något annat?

Se till att du köper en box som hanterar sändningar komprimerade enligt mpeg-4. Fortfarande är den mindre effektiva tekniken mpeg-2

vanligare men den förstnämnda är framtidens melodi och samtliga kanaler kommer efter hand att byta till mpeg-4. Om sex år, 2014, upphör sändningarna i mpeg-2-format och din gamla box blir då värdelös.

? Behöver jag en full hd-apparat för att se hd-sändningar i Sverige?

Nej, det räcker med en tv som uppfyller HD ready-kraven – alltså en upplösning på minst 720p. I dag sänder ingen svensk kanal hd-tv i högre upplösning än 1 080i. 1 080p-material tar helt enkelt upp för stor bandbredd för att i dagsläget kunna tryckas ut i etern.

? Det sägs att allt hd-kanalerna sänder inte är "riktig" hd?

Det stämmer ofta. I skrivande stund finns tolv hd-kanaler i Sverige. Två av dessa (Discovery HD och Voom HD) sänder uteslutande högupplöst material. Andra kanaler sänder ett antal timmar högupplöst och skalar därefter upp vanliga produktioner. Resultatet blir en förbättring, men inte lika bra bild som om produktionen hade varit i hd-form från början.

oerhört fräck ut"

Elegant LG har den rätta skärpan

LG 42LG6100 ÄR stor, tjugig och har ett märkligt hål strax under skärmen där du trycker in ett finger för att starta apparaten. Plockar du bort det spegelliknande bordsstället trollas med ens en av marknadens tunnaste skärmar fram. Slimmade 44 millimeter mäter den i tjocklek, en siffra som är mindre än hälften gentemot närmaste konkurrent på tunnisskalan.

Bilden då? Ja, på papperet ser det ruskigt bra ut. Smått bisarra 50 000:1 i dynamisk kontrast (att jämföras med exempelvis Finlux alternativ med futtiga 6 000:1) är en fingervisning om LG:s ambitioner med detta blivande affischnamn. Överlag levererar panelen även fina färger med bra tryck och god svärta.

Skärpan bättre än färgerna

Färgåtergivningen, det extrema kontrastvärdet till trots, är dock inte riktigt lika bra som hos Philips eller Samsungs alternativ – men bra nära. Vid krävande sekvenser där färgomfånget är komplext ser vi då och då smärre

störningar i bilden vilket är en plump i protokollet.

100 Hz-läget fungerar tyvärr lite halvdant. Förvisso kan det ställas i två lägen, men även vid mild bildbehandling uppstår stundtals irriterande störningar i bilden. Under en tidig scen i en av våra referensfilmer (Casino Royale) springer en pojke samtidigt som regnet strilar ned. Runt pojkens huvud uppstår en suddig gloria – en effekt på apparater som var tidigt ute med 100 Hz-finessen. Och det finns fler exempel. Tumme ned på den fronten.

LG 42LG6100 levererar fina färger och god svärta – men når inte fram till toppbetyg. ●

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

PÅ NÄSTA SIDA: Här är testvinnaren ➤

Vilka operatörer erbjuder hd-tv nu?

Viasat (satellit), Canal Digital (satellit) och Com hem (kabel).

Kan vem som helst få hd-tv?

Hd via satellit kräver inte att kablar ska dras. I stort sett vem som helst med fri sikt mot satelliten kan få in kanaler. Bor du i ett hus som är anslutet till Com hem, med bredbandsanslutning, är det bara att tuta och köra.

Vad kostar det att leva högupplöst?

Viasat: Hd-box ingår vid 24 månaders bindning. Det billigaste kanalpaketet ligger på 99 kronor per månad men kräver att du abonnerar på ett grundabonnemang för 129 kronor och uppåt. Ju fler hd-kanaler, desto dyrare.

Canal Digital: Hd-box kostar 1 495 kronor vid 24 månaders abonnerande på "familjepaketet" som i sin tur kostar 209 kronor i månaden. Då ingår åtta hd-kanaler.

Com hem: Hd-box kostar minst 995 kronor vid 24 månaders bindning. Då krävs även paketet Large (299 kronor i månaden, en hd-kanal). Lägg till tillvalet Com hem HD för 99 kronor per månad och du får tre kanaler till.

I2 hd-kanaler i Sverige

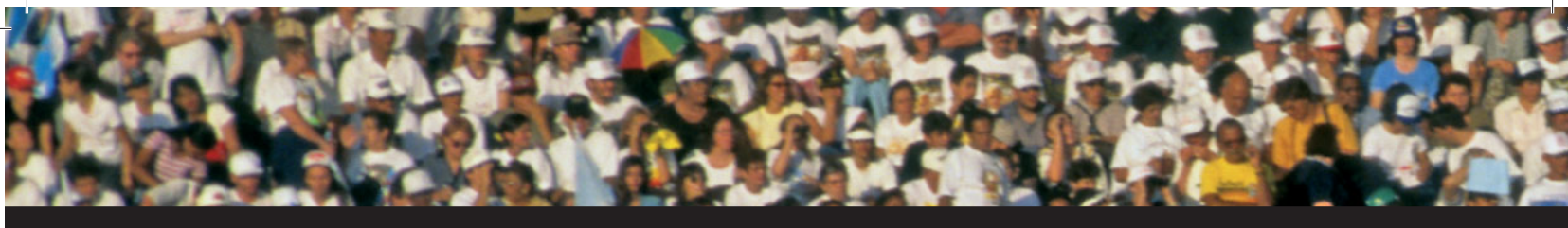
TV1000 HD (film), Viasat Sport HD (sport), Discovery HD (dokumentärer), Voom HD (blandat), National Geographic Channel HD (dokumentärer), History Channel HD (dokumentärer), Silver HD (film), Canal+ Film HD (film), Canal+ Sport HD (sport), Eurosport HD (sport), SVT HD (blandat), TV4 HD (blandat).

Vad innebär 100 Hz?

Fler och fler tv-apparater förses med färgglada klisterlappar som förklarar att de utrustats med 100 Hz-teknik. Tanken är att ge betraktaren en mjukare bildupplevelse med bättre flyt. Vanliga lcd-skärmar tenderar att rycka eller "lagga" vid panoreringar och snabba rörelser. 100 Hz-teknik lägger till ett antal extra simulerade bildrutor varje sekund, vilket minskar ryckigheten. Framför allt live-sändningar och sport drar nytta av det här. Film, där formeln "24 bildrutor i sekunden" är helig och bidrar till den där lite smådrömska känslan, mår generellt mindre bra av behandlingen. Bra apparater låter dig välja intensitet på effekten, ett lågt läge kan göra underverk för kvicka panoreringar utan att för den delen förstöra filmen i övrigt.

Så tolkar du siffrorna om energiförbrukning

Att mäta lcd-apparaters elförbrukning är inte det lättaste eftersom förbrukningen inte är konstant. Siffrorna i tabellen (se nästa sida) är ett typvärde som anger hur mycket apparaten drars med alla bildförbättrande effekter påslagna och med ett rörligt bildinnehåll som sträcker sig över hela skärmen utan större helsvarta partier. Om sådana visas drar nämligen apparaten mindre ström. Under en normal filmvisning varierar med andra ord strömförbrukningen enormt. Nästan alla moderna apparater har energisparlägen som påverkar bilden – oftast sänks belysningen. Det behöver inte innebära en försämring av upplevelsen, tvärtom kommer dina ögon (och miljön) att tacka dig för att du sänker ljusstyrkan när du tittar på tv, exempelvis när det är mörkt i rummet.

Genomtänkt Philips tar hem segern

» **PHILIPS 42PFL9703D SER** med sin blanksvarta fasad och kringlöpande plastskena ut som en bärbar musikspelare, modell större.

Holländarna gillar det här med ljus och satsar hårt på finessen "ambient". Det innebär att apparaten kontinuerligt analyserar bildens färger och med hjälp av inbyggda lampor lyser upp väggen bakom tv:n med matchande toner. Målet är en behagligare upplevelse för ögat, och vi tillhör teknikens påhejare.

Klart bästa bilden

Bilden är bäst i test med grym skärpa, levande färgåtergivning och en svärta som närmar sig det erkänt bättre djup som en plasma levererar. En liten besvikelse är att 100 Hz-behandlingen bara kan ställas i två lägen – av eller på.

Det vägs i viss mån upp av en annan bildförbättrande effekt – hd natural motion – som kan ställas i fler lägen. Den som söker mjuka och jämna rörelser utan att sabba det lite sega flytet vid filmvisning gör exempelvis bäst i att trycka på 100 Hz-funktionen men ställa in den senare effekten på minimum-läge. Vid svetliga fotbollsmatcher går det däremot

utmärkt bra att maxa effekten.

Det enda negativa vi kan anmärka på är någon enstaka färgskiftning vid krävande sekvenser, då den aktiva kontrasten får jobba maximalt. Det sker inte ofta, men bör likväl noteras. Många blandar ihop statisk och dynamisk kontrast och tolkar siffror som Philips 30 000:1 (i dynamisk kontrast) som en garant för ett fantastiskt färgomfång.

Men fusk är fusk och ibland märks det, som i fallet ovan.

Lätt att förstå menyerna

En trevlig detalj med Philips 42PFL9703D är det utmärkta menysystemet. Philips tv levereras

med ett pedagogiskt system där alla inställningar förklaras i detalj. Det gör jakten på den perfekta bilden lätt även för den tekniskt oinsatta som annars kanske hade backat inför de tonvis av teknikfloskler som används.

Philips 42PFL9703D är testets bästa tv. Bildkvaliteten är mycket bra och helhetsintrycket är att den är ett genomtänkt bygge. ●

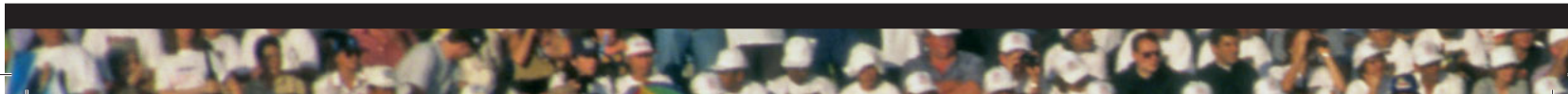
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Välj lägsta pris eller bästa bild

NAMN	FINLUX 42FLHD760	LG 42LG6100
Tillverkare/kontakt	Finlux, 0141-22 81 00, www.finlux.se	LG, 08-566 415 00, www.nordic.lge.com
Typ	Lcd	Lcd
Diagonal skärmstorlek	42 tum	42 tum
Dynamisk kontrast	6 000:1	50 000:1
Ljusstyrka	550 cd/m ²	500 cd/m ²
Betraktningvinkel, höger/vänster	176/176 grader	178/178 grader
Skärmapplösning	1 980 x 1 080 pixel	1 980 x 1 080 pixel
Full hd	Ja	Ja
100 Hz-bildbehandling	Nej	Ja
Inbyggd digital mottagare	Ja, dmb-t	Ja, dmb-t
Hdmi-portar	2	4
Övriga portar	2 scart, komponent (Y/Pb/Pr), 3 komposit audio/video, vga, ci-slot, 3,5 mm audio, antenn.	2 scart, usb, ci-slot, komponent (Y/Pb/Pr), komposit video, optisk audio, antenn.
Strömförbrukning, standby/aktiv*	0,6/200 W	0,6/225 W
Vikt (inklusive stativ)	21,5 kg (25,5 kg)	18 kg (21,4 kg)
Mått, B x H x D (med stativ)	104 x 56 x 12 cm (104 x 74 x 28,5 cm)	104 x 74 x 4,5 cm (104 x 80 x 38 cm)
Cirka pris inklusive moms**	13 000 kronor	23 000 kronor
+	Överlag helt okej skärpa, relativt strömsnål.	Läcker design, fint färgdjup, bra menyer.
-	Aningen bleka färger och grund svärta, saknar 100 Hz vilket innebär laggiga panoreringar, dålig fjärrkontroll.	100 Hz-tekniken fungerar sådär, oroligheter uppstår i bilden vid krävande sekvenser.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

*Värdet aktiv syftar på typisk förbrukning då rörligt hd-material visas i helbild och alla funktioner är påslagna. Värdet kan minska med hjälp av energibesparande inställningar

**Av tillverkaren tillhandahållen uppgift, maj 2008. Alla cirka priser är inklusive moms.

Oj, vad Samsung chocksänker priset!

STRAX FÖRE PRESSLÄGGNING chocksänkte Samsung priset på denna modell. Anledningen är okänd. Med ett pristapp på nästan 10 000 kronor till 13 000 kronor är det ingen tvekan om vilken deltagare som är mest prisvärd.

Samsungs gunstling är den enda deltagare som erbjuder en högblank skärm. Det här gör att det redan på papperet mycket goda kontrastvärdet på 25 000:1 upplevs som ännu vassare. Effekten märks främst när mörkret faller utanför fönstret.

I dagsljus, eller med en stark lampa placerad bakom dig, uppstår smärre reflektioner som kan verka störande. Men du vänjer dig snabbt, och problemet är inte större än att åtminstone vi absolut kan tänka oss att leva med det. Färgåtergivningen är bra med varma, starka kulörer och god svärta. Skärpan är i toppklass.

Lätt optimera för filmtittande

En trevlig finess är möjligheten att själv ställa in med vilken intensitet 100 Hz-motorn ska jobba, om du inte bara vill ha den avstängd. Tre valbara lägen finns, varav två kan sägas vara brukbara i

realiteten. I det mest aggressiva uppstår nämligen en del bildstörningar i form av suddighet vid kraftiga panoreringar i såväl höjd- som djupled. Vid filmtittande, då de flesta av oss föredrar den klassiska "filmlooken" (en effekt som uppstår vid 24 bildrutor i sekunden), fungerar det även kalas att ställa in 100 Hz-behandlingen på "låg". Då uppstår en behaglig skärpa utan att flytet skadas.

Med funktionen påslagen noterade vi dock vid ett fåtal tillfällen ett hastigt ryck vid inledningen av snabba kamerasvep då bildbehandlingen så att säga hinner ikapp.

Vid krävande sekvenser finns en antydning till smärre störningar i bilden. De märks dock inte på normalt betraktavstånd.

Samsung levererar en blankpolerad plastpjäs som gör sig väl i de flesta hem. Vi hade dock mer än gärna sluppit de fult transparenta kanterna som förstör en del av det omedelbara intrycket och mest känns öststatspråkigt. Men de tjusiga touchknapparna på vänster sida, som tillfälligt lysas upp när du knäpper på burken, uppväger delvis denna designfadäs.

Detta är ohotat testets bästa budgetköp. ●

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

PHILIPS 42PFL9703D	SAMSUNG LE40F86BD
Philips, 08-579 291 00, www.philips.se	Samsung, 0771-40 02 00, www.samsung.se
Lcd	Lcd
42 tum	40 tum
30 000:1	25 000:1
500 cd/m ²	500 cd/m ²
176/176 grader	178/178 grader
1 980 x 1 080 pixel	1 980 x 1 080 pixel
Ja	Ja
Ja	Ja
Ja, dvb-t	Ja, dvb-t
4	3
2 scart, vga, komponent (Y/Pb/Pr), koaxial audio, 3 komposit audio, s-video, 3,5 mm audio, usb, ci-slot, antenn, nätverksport.	2 scart, d-sub, komponent (Y/Pb/Pr), usb, 3,5 mm audio, s-video, 2 komposit audio, optisk audio, antenn.
0,1/230 W	0,8/245 W
22,7 kg (27,2 kg)	19,8 kg (23,7 kg)
105 x 66 x 10 cm (105 x 73 x 26,5 cm)	109 x 61 x 10 cm (109 x 67,5 x 29 cm)
25 000 kronor	13 000 kronor
Bra färger och svärta, stort urval av bildförbättrande inställningar, bra menyer, ambientlight fungerar faktiskt.	Extremt prisvärd, bra färger, djup svärta.
Högt pris.	Reflexer kan uppstå i skärmen, visst brus uppstår vid krävande sekvenser då färgomfånget är stort, mest strömtörstigt i testet.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
och varierar beroende på vilken typ av material som visas (mindre kulörer minskar förbrukningen).	

Så gjorde vi testet

Vi bad marknadsens största tillverkare av platt-tv att delta med valfri produkt som motsvarar följande krav: skärmstorlek på 40-42 tum, full hd-stöd (1 080p) samt ett rekommenderat pris på högst 25 000 kronor. Sony drog sig ur testet i sista sekund då deras Bravia W4000-serie inte kunde uppbringas för test i tid. Övriga avstod från medverkan.

Vi har främst fokuserat på konkret bildkvalitet vid visning av högupplöst material av 1 080p-kvalitet men även bedömt bildkvaliteten vid digital sd-signal.

Som referensspelare har vi använt oss av Samsung BD-P1400 (blu-ray) samt Toshiba HD-EP30 (hd-dvd). Utöver en speciell referensskiva särskilt framtagna för bedömning av högupplösta paneler har vi även använt oss av följande spelfilmer: Casino Royale och Monster House (blu-ray) samt King Kong och Inside Man (hd-dvd). Andra faktorer som tagits i beaktande är handhavandepedagogik och det helhetsintryck varje apparat har skänkt oss.

TESTSPELARE. Vi använde en Samsung BD-P1400 för att testa hur bra hd-tv visar blu-ray-filmer.

DATORN GÅR TILL SJÖSS!

Så funkar dina

**TIPSA
OSS!**

Har du någon bra
it-lösning för båten?
Mejla oss!

pcfforall@idg.se

Du behöver inte köpa dyr specialutrustning för tiotusentals kronor för att känna dig trygg på sjön. Så här utnyttjar du de prylar du redan har på bästa sätt!

Den digitala revolutionen har inte bara förändrat livet på land. Du kan navigera elektroniskt även på sjön – med hjälp av din vanliga bärbara dator eller gps:en du köpte till bilen förra sommaren.

Fördelarna är uppenbara: Det är utrustning du redan har och som du förmodligen skulle ha tagit med dig på båtsemester i alla fall.

Till din bärbara dator behöver du koppla en gps-mottagare. Har du ingen gps kan du komma undan billigare med att köpa en så kallad gps-puck, en mottagare utan skärm, om du ändå ska avläsa informationen på datorn och inte behöver använda gps:en fristående. Du behöver också rätt kablar för att

Boel Stier

E-post: pcfforall@idg.se

Sjökortsplotter – proffsig, tålig och lite dyrare

EN SJÖKORTSPLOTTER är ett navigationsinstrument med inbyggd gps-mottagare som visar din båts position och kurs med mera. Där kan du själv lägga in rutter och waypoints: lagrade punkter angivna med latitud och longitud.

Fördelen med en plotter är att den är specialtillverkad för den marina miljön, robust, stöttålig och i de flesta fall vattentät. Den är gjord för att monteras utomhus, klarar regn och stänk och drar mindre ström än en dator. Dessutom går det utmärkt att läsa på plotterns skärm i starkt solljus, något som inte gäller för en vanlig pc.

En plotter kostar lite mer jämfört med att använda och komplettera en dator och en gps-mottagare som du kanske redan har. En ny

plotter går på minst 6 000 kronor, beroende på modell och funktioner.

Fördelarna med en bärbar dator som navigationsinstrument är, förutom priset, att du kan ta med den i land, se dina rutter och planera för kommande båtturer vid din vanliga arbetsstation. Dessutom kanske du ändå vill ha datorn med i båten för att mejla, kolla väder på internet med mera. Datorn har också en stor och bra skärm.

Däremot är skärmen på en vanlig pc som sagt inte gjord för att du ska kunna titta på den i starkt solljus. Och i hårt väder i sittbrunnen på en segelbåt kan plottern i flera fall vara det enda fungerande alternativet om du inte vill springa in under däck så fort du vill läsa navigeringsinformation.

it-prylar ombord

koppla ihop gps-mottagaren och datorn plus eventuell omvandlingskabel för att koppla datorn till båtens cigarettändaruttag. Dessutom, viktigast av allt: Du behöver navigationsprogram och elektroniska sjökort. Mer om det nedan.

Din vanliga gps-mottagare från bilen kan också komma väl till pass som ett fristående navigationsinstrument. Gps:erna har visserligen i regel små skärmar och det kanske inte alltid är lämpligt att hålla navigationsinstrumentet i handen (det kan åka överbord i hårt väder och du kan behöva händerna till annat). Men har du redan en gps som kan ta emot sjökortsprogram så är det inte alls fel som ett komplement till papperssjökorten, eller om din övriga elektroniska navigationsutrustning fallerar.

I gps-mottagaren finns redan navigationsprogram medan sjökorten går att köpa separat. Ett alternativ är att skaffa sjökort i cd-format för din pc och ladda över dem till din gps den vägen. Fördelen är att du kan läsa sjökorten i både pc:n och gps:en. Det andra alternativet är att köpa färdiga sd- eller micro sd-kort med sjökort, något som fungerar

på lite modernare gps-modeller. Det är också enklare om du bara ska läsa dem direkt i din gps.

Kablar och omvandlare

För att använda elektronik ombord längre än batteriet räcker behöver du en kabel som omvandlar 12-voltsströmmen i cigarettändaruttaget till de mellan 14 och 22 volt din dator drar. Kontrollera på transformatorn till din dators strömkabel hur många volt den behöver.

Ska du välja dator utslutande för att använda den i båten är det bra att kolla hur mycket ström den drar när den är kopplad till en laddare och låta det inverka på ditt val.

En annan kabel du kan behöva är en omvandlare från usb-port till seriell port eller tvärtom för att koppla ihop gps:en och datorn, om du inte använder bluetooth för den kopplingen vill säga.

Sjökort och navigation

För att kunna läsa de elektroniska sjökorten i datorn behövs navigationsprogram. Några av de stora tillverkarna av sådana program är

"Att köpa digitala sjökort är faktiskt billigare än att köpa papperssjökort"

Båtproffsets 4 bästa väderlänkar

Här får du båtjournalisten Jonas Ekblads tips på vädersajter att konsultera inför båtturen.

- Svenska SMHI:s vädersajt. Under Prognoser och observationer hittar du just detta och under Kust och hav hittar du sjöväder. Titta även under Radarbilder som uppdateras varannan timme. www.smhi.se

- Danmarks Meteorologiske Institut är känt bland seglare och båtfolk för utmärkt, detaljerad och lättanvänd information, särskilt för dig som seglar längs med Skåne och den svenska västkusten. www.dmi.dk

- Genombläddringsbara prognoskortor för de kommande fem dygnet, som du även kan se i animerad form.

www.meteonet.nl/aktueel/brackall.htm

- Gratis registrering och nedladdning av program för väderprognoser. grib.us

Fugawi, Transas, Raymarine och Ozi Explorer, men prova även Seaclear som är gratis att ladda ned här: www.sping.com/seaclear

– De flesta navigationsprogram kostar ett par tusenlappar och för det får du ett toppen-

PÅ NÄSTA SIDA: 8 prylar att ta med på sjön »

Petter Odenhall på företaget Navship, som säljer marineelektronik, medger att deras försäljning av navigationssystem möter en hel del konkurrens av att folk använder egna datorer och gps-mottagare och för all del även mobiler med gps-program. Men han menar också att det finns en fördel i att köpa ett helt system där alla delar "pratar" med varandra.

– Har du en gammal autopilot kan den också kommunicera med en

PLOTTER. Modellen CP300E från tillverkaren Standard Horizon.

sprillans ny plotter. Du kan kombinera plottern med olika lodinstrument, fartinstrument och vindvisningsskärmar som du kopplar ihop och du får helt enkelt ett integrerat system som du kan uppdatera många, många år framöver.

Båtjournalisten Jonas Ekblads råd till dig som bestämmer dig för att köpa en plotter är att undersöka vilka elektroniska sjökort du kan använda i just den plottern och hur bra du tycker att de är. Sjökorten är anpassade till varje plotterfabrikat och varje plottermodell klarar bara vissa sjökortsformat.

Det här behöver du för att navigera med datorn ...

- ✓ Bärbar dator.
- ✓ Gps-mottagare (räcker med så kallad gps-puck utan skärm om du ändå använder datorn för att se informationen som visas).
- ✓ Rätt kablar för att koppla gps-mottagaren till datorn (eventuell usb till seriell port).
- ✓ Omvandlingskabel för att koppla datorn till cigarettändaruttaget.
- ✓ Navigationsprogram.
- ✓ Digitala sjökort.

... OCH MED GPS-MOTTAGARE

- ✓ Elektroniska sjökort (på cd via datorn eller på chips om din gps har kortläsare).

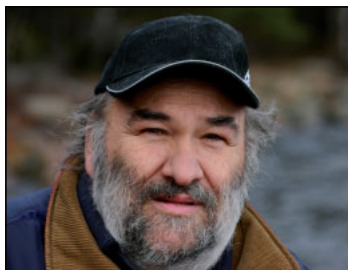
"Gratis tillgång till uppdaterad

bra och professionellt program. Och att köpa digitala sjökort är faktiskt billigare än att köpa papperssjökort, säger Jonas Ekblad.

Han är en båtjournalist som bland annat skriver för tidningen På kryss och författare till böcker som Navigatorboken: Om navigering med plotter och gps.

– Om du är ute i mörker eller dålig sikt och gör dig beroende av en digital navigator kan du gärna ha två stycken som är oberoende av varandra. En bärbar bedömer jag som mer driftsäker än den som går på el och den har även en intern antenn. Allt som kopplas till yttre antenner eller båtens elsystem kan gå åt pipan om åskan slår ned, säger Jonas Ekblad.

De flesta navigationsprogram kan läsa olika sorters e-sjökort. Det finns tre stora tillverkare av sjökort, Navionics, C-Map och Garmin, och i huvudsak finns det två olika digitala

"Om du seglar i svenska vatten kan du i många fritidsbåthamnar få en kod till ett nätverk som du kan använda för att surfa trådlöst när du ligger i hamn"

JONAS EKBLAD, FÖRFATTARE OCH BÅTJOURNALIST

sjökortsformat: rasterformat och vektoriserade sjökort.

Rasterkort är i stort sett digitala kopior av papperssjökort. De vektoriserade sjökorten har flera lager av information som du kan sälla bland. Du kan välja att se somlig information men inte annan. De blir också mer detaljerade ju mer du zoomar in vyn av det du ser.

Jonas Ekblad menar att möjligheterna med de vektoriserade sjökorten är stora, men att rastersjökorten än så länge är bäst.

– De olika sjökortsstillverkarna köper information från Sjöfartsverkets elektroniska databas. För att det ska vektoriseras och passa just den tillverkarens kartografi måste mycket förenklas på rätt sätt för att slutprodukten inte

Uppkoppling i gästhamnar

På www.maringuiden.se kan du söka information om huruvida olika svenska gästhamnar erbjuder internetuppkoppling. I vissa hamnar är det gratis, i andra avgiftsbelagt.

Tv i datorn ombord

Det finns en mängd digital-tv-mottagare till din bärbara dator som gör att du kan se på tv längs med kusten. Till exempel Hauppauge Wintv-CI (bilden), som ansluts via usb-porten. Priset är cirka 1 000 kronor.

Gratis ruttoptimering

sailplanner.net

Gratis alfa-version av ett program som kombinerar väderinformation och specifik information om din båt för ruttplanering och ruttoptimering för lite mer avancerade seglare.

8 it-prylar för båtlivet

NAVIGATIONS-DATOR

Smidig navigationsdator

En regntät pc med pekskärm i 8,4 eller 12,1 tum utförande, specialgjord för navigering. Kan kopplas till gps via bluetooth eller usb. Namnet är Peknav och priset mellan 13 900 och 14 900 kronor inklusive gps och navigationsprogram.

Gps-mottagare till pc

En enkel gps-mottagare och antenn som den här, GM158 USB, kan du koppla till din dator eller handdator via usb-porten för att sedan se informationen på datorns skärm. Pris 700 kronor.

GPS TILL PC

"Man över bord"-system

Så kallade "man över bord"-system kan kopplas till motorn på en motorbåt. Bryts kontakten mellan den enhet personen har på sig och basstationen går ett larm och motorn stängs av. I en segelbåt kan man använda ett sådant här automatlarm som fungerar både med och utan motor. Lifetag från

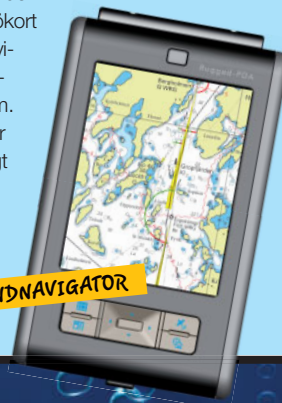
Raymarine (bilden) larmar med en siren om kontakten till en av enheterna bryts, om en enhet kommer i kontakt med vatten eller om bäraren trycker på en särskild knapp. Kopplas den till en plotter

visar den vilken bäring eller kurs mot målet båten hade när brytningen skedde. Pris 5 500 kronor.

Vattentät handnavigator

En vattentät handdator med inbyggd gps-mottagare och pekskärm som går att läsa i starkt ljus. För att använda RDA Pocket Loox som navigator till sjöss behöver du komplettera den med sjökort och navigationsprogram. Priset är lite drygt 9 700 kronor.

HANDNAVIGATOR

MAN ÖVER BORD-SYSTEM

väderinformation”

ska ta för mycket minne. I den proceduren uppstår lätt en massa fel. Det har hänt att man har glömt att markera grund eller satt sjömärken på fel ställe. Som navigatör är det viktigt att vara medveten om de elektroniska sjökortens begränsningar, säger han.

Oavsett vilken elektronisk utrustning du väljer att ha ombord behöver du för säkerhets skull även ha papperssjökort – och naturligtvis kunskapen om hur du läser och använder dem.

Nätuppkoppling och väder

Med hjälp av internet har alla med en dator och en internetuppkoppling gratis tillgång till ständigt uppdaterad väderinformation.

– Om du seglar i svenska vatten kan du i många fritidsbåthamnar få en kod till ett nätverk som du kan använda för att surfa trådlöst när du ligger i hamn. Eller så använder du en mobil uppkoppling. Själv har jag turbo-3g som funkar bra i skärgården och nära hamn i de flesta lägen, säger Jonas Ekblad.

Längs Götalands och Svealands kuster tycker han att kontakten med telemaster för mobiltelefon fungerar ganska bra medan det blir sämre längre upp utmed Norrlandskusten.

– Teoretiskt har du med gsm en räckvidd på max 19 sjömil från närmaste mast, sedan är det stopp. Det kan vara bra att veta att i en nödsituation kommer du fram till larmcentralen via 112 oavsett vilket abonnemang du har, så länge det finns någon operatör i området som har täckning. Däremot kan inte 112 i alla lägen själva ringa tillbaka, men det där vet ju sjöräddningen och larmcentralen om. De flesta larm till sjöräddningen sker numera genom mobiltelefonen. Det är nästan inga nödraketer och bara ett fåtal vhf-anrop, säger Jonas Ekblad.

Men ska du ut till havs gör inte längre mobiltelefonen någon nytta. Navigerar du utomskärs behöver du utan tvekan radio-kommunikation via en vhf-radio. ●

Täckning på öppet vatten

Maximala avståndet du kan ha till en basstation för att få täckning över öppet vatten för mobil-samtal och mobilt bredband är 35 kilometer (för 2g). (I vissa fall leder upp till 70 kilometer.) Vid 3g är maxavståndet tio kilometer. I storstäder finns det basstationer med cirka 100 meters mellanrum, men ovanstående gäller rakt ut över öppet vatten från en basstation.

Surftäckning längs med svenska kusterna

OPERATÖREN 3. 3g längs med hela kuststräckorna. Turbo-3g vid västkusten, större delen av Skånes och Blekinges kust samt östkusten, Öland och Gotland, upp till Norrlandskusten. Längre norrut är turbo-3g sällsynt.

www.tre.se/templates/Page.aspx?id=172

GLOCALNET. 3g längs med hela kusten.

Turbo-3g vid större delen av kusten i södra Sverige, men mycket lite vid Norrlandskusten.

mobiltbredband.glocalnet.se

ICE. Ice, som har byggt ett turbo-3g-nät på den gamla nmt-frekvensen, erbjuder bredband ända ut i havsbandet, såväl längs med kusterna som i ytterskärgården.

www.ice.net/Täckning-1387.aspx

TELIA. 3g finns längs med hela den svenska kusten och större delen av landet förutom Norrlands inland. Turbo-3g: Västkusten, Skånekusten, Öland, Gotland och Stockholms kust.

www.telia.se/privat/produkter_tjanster/mobilt/tackningskartor

TELENOR. Har 3g-täckning längs med hela den svenska kusten, däremot är inte turbo-3g utbyggt längs med Norrlandskusten.

www.telenor.se/177.jsp

TELE2. 3g i hela södra Sveriges kustområden samt sporadiskt längs med Norrlandskusten. Turbo-3g i Stockholm och Göteborg, större delen av Skånekusten, Gotland och Öland.

www.tele2.se/mobiltackning.html

Plotter för sjönavigering

Så här (bilden ovan) kan en plotter se ut. Den heter C70 och är en multifunktionsskärm, vilket betyder att du kan koppla en del extra funktioner till den utan att den tillhör de dyraste plottrarna. Den kommer med extern gps-antenn, navigationsprogram och 6,5 tum färgskärm. Till den kan du koppla ekolod, fishfinder (ekolodsfunktioner som hjälper dig att hitta fisk), radar, ais (automatic identification system, namnet på ett system som gör det

möjligt att från ett fartyg identifiera och följa andra fartygs rörelser) med mera. Pris 12 000 kronor.

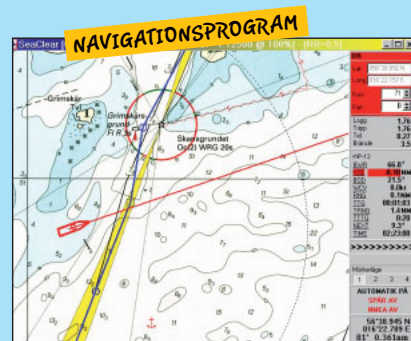
Gps som navigationskomplement

En modell som har funnits på marknaden ett tag är Garmin GPS Map 76 som kostar cirka 2 800 kronor och har micro sd-kortplats. Även i

den nyare modellen Garmin Colorado finns sd-kortplats och den klarar dessutom att läsa den senaste sortens sjökort i 3d. Pris cirka 4 200 kronor. Andra gps-tillverkare har motsvarande utbud av modeller i olika prisklasser och med olika möjligheter.

Vhf-radio

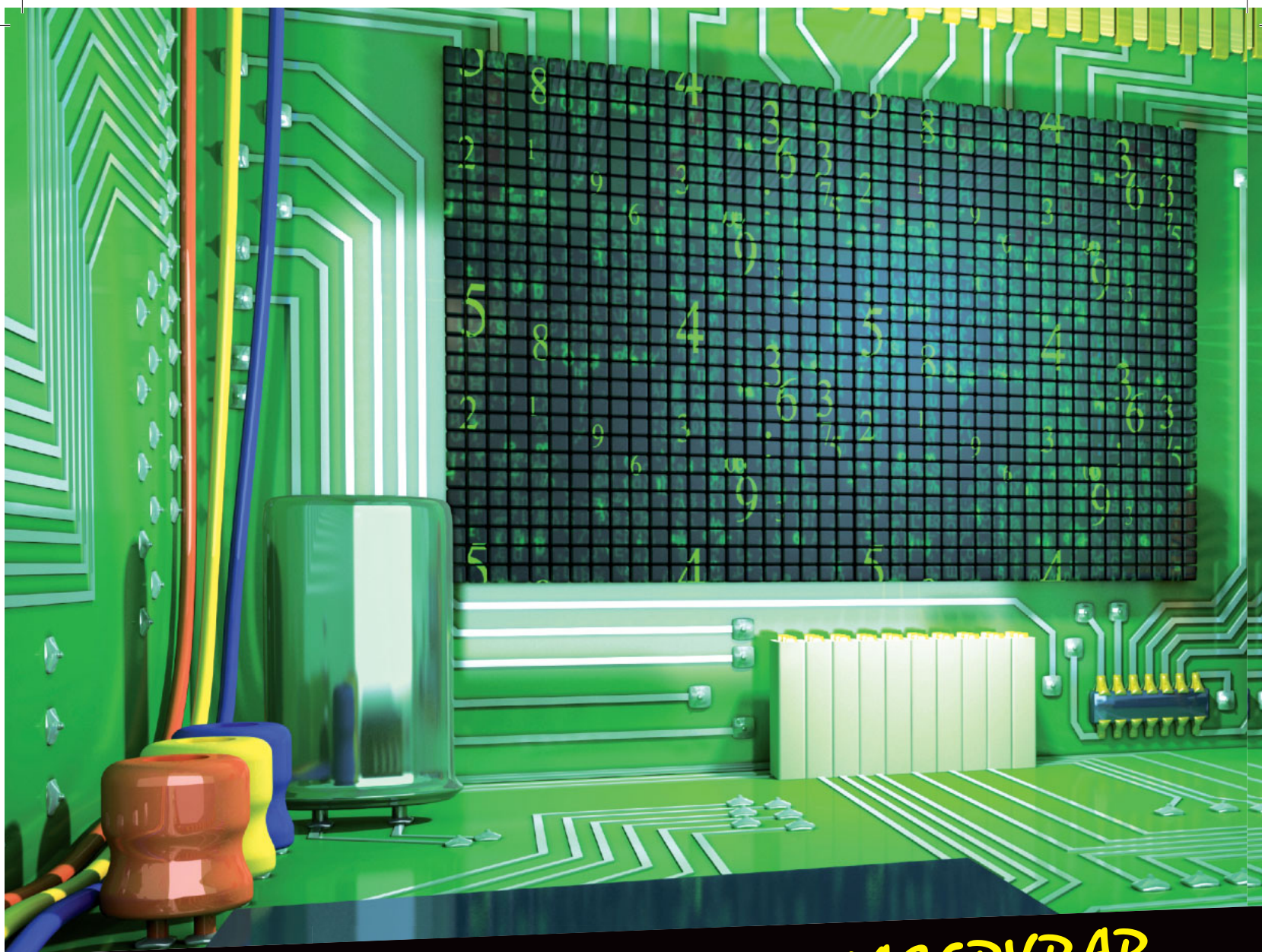
En vhf-radio för kommunikation till havs där mobilen inte har täckning. Till modellen Ray55e (bilden) har du möjlighet att koppla in ytterligare en handenhet för till exempel sittbrunnsbruk. Kostar cirka 4 000 kronor.

Gratis navigationsprogram

Så här (bilden ovan) ser en vy ur navigationsprogrammet Seaclear ut. Det finns gratis att ladda ned på www.sping.com/seaclear.

STORT TEST AV HEMMASERVERAR SÅ LAGRAR

Mängden data på våra datorer växer enormt. Om du inte skaffar dig en smart lagringslösning kommer en stor del av dina filer att vara ohjälpligt borta om några år. Men det finns en lösning: Här är sex hemmaservrar som rymmer nästan hur mycket som helst!

Martin Agfors

E-post: martin.agfors@idg.se

Du sitter förmodligen på en skatt av digitala bilder, filmer och musik – för att inte tala om all e-post, alla coola länkar, mormors recept, deklarationer och andra blandade dokument som du absolut inte vill tappa bort.

Men så en dag kraschar datorn och din hjälpsamme svåger, eller vad du nu har för datorsupport, kan inte få fram dina filer igen. Självklart har du säkerhetskopior. Ett par dvd-skivor du brände... förra julen var det väl?

Och var är de nu?

Om du inte redan har råkat ut för en hårddiskkrasch så finns faran alltid där.

Över huvud taget behöver vi mer och smartare lagring hemma. Allt fler hem har fler än en dator, data blir utspridda på flera datorer och man vet aldrig var "den där filmsnutten med kusinbarnets dop" har tagit vägen.

Svaret kan vara en nas-enhet, eller nätverks-

Vad är skillnaden mellan nas och Home Server?

HOME SERVER ÄR ett operativsystem från Microsoft som alla datortillverkare kan köpa och lägga in i valfri dator. Idén är att det ska köras i en dator specialbyggd för att vara en hemmaserver.

Nas-enheterna har vanligtvis ett Linux-baserat operativsystem som du sköter via en webbläsare. Home Server bygger i stället på delar av Windows och sköts via ett speciellt styrprogram som du installerar i din vanliga dator.

Tidigare har nas-enheter varit inriktade på att lagra data, inget annat. Men när hemanvändare började använda nas kände många av dem ett behov av extrafunktioner. Enheten skulle gärna kunna strömma musik, sköta fotoalbum, agera skrivarserver med mera. Så nu kompletteras många nas-enheter med iTunes-servrar, fotoalbum och bittorrent-klienter.

Nas och Home Server hjälper dig med ungefär samma saker. Skillnaden är att nas-enheter oftast är små och så enkla som möjligt. En Home Server-dator kan lättare anpassas efter dina behov och byggas ut. Priset för den smidigheten är ett lite högre pris, högre strömförbrukning och ett mer komplicerat system. Men är du van vid Windows kan det nog kännas bekant.

Äsikterna om hur bra Home Server är går isär. Visst finns det saker de kunde ha gjort smartare, men vi tror att de små serverlådorna kan hjälpa många att våga börja köra en hemmaserver.

DU SÄKERT

disk som en del kallar dem. På den kan du lagra data på ett ställe som alla datorer kommer åt. Till den kan du koppla en usb-disk som nas-enheten själv säkerhetskopierar sitt innehåll till. Automatiskt, varje dag.

Nas eller Windows Home Server

Vi har kikat på förhållandevis enkla nas-enheter – det finns även större och dyrare varianter med plats för fyra eller fem diskar.

Men vi har också tittat på en ny typ av lagringsställe, Windows Home Server, som kan hjälpa många användare med lagringseländet. En Home Server är – om man vill vara lite elak – bara en ovanligt dyr, stor,

strömförbrukande och tillkrånglad nas-enhet. Men Home Server-enheter har en viss charm och tre stora fördelar:

För det första kan de byggas ut med fler diskar – fast det kan förstås också lika dyra nas-enheter med plats för fyra eller fem diskar.

För det andra är de utbyggbara funktionsmässigt. Det tillkommer hela tiden nya tilläggsmoduler som låter dem spela in tv-program på egen hand, strömma musik till din mobil och andra spännande saker.

”Med en nas-enhet kan du lagra data på ett ställe, som alla dina datorer kommer åt”

För det tredje känner sig kanske många mer hemma med något som både känns och ser ut som en vanlig Windows-pc med guider och andra hjälpsamma finesser.

En viktig slutsats av det här testet är att vi inte behöver avråda från köp av någon av testdeltagarna. Alla löser grundproblemet att lagra filer. Kort sagt: Du har inget att skylla på nästa gång du tappar bort data – hjälpen finns här. ●

PÅ NÄSTA SIDA: 6 hemmaservrar testas »

"Diskstation kopierar oerhört snabbt"

2 900:-

Pigg och tyst D-Link

D-LINK DNS-323 är veteranen i det här startfältet. Men den sköter sig fortsatt bra även om utbudet av finesser inte är så stort.

D-Link skickar med en varningslapp som talar om att de diskar du stoppar in i enheten blir formaterade. Inget konstigt i det. Men det är lätt att tolka meddelandet som att den kommer att formatera om hårddiskarna i din dator. Så är givetvis inte fallet.

DNS-323 är en stadig liten låda som rymmer två hårddiskar. Vill du byta diskar är det mycket enkelt att komma åt dem, det är bara att skjuta enhetens framsida uppåt.

Verktöget för att hitta enheten, D-Link Easy Search Utility, kan trevligt nog köras direkt från cd-skivan. Du behöver inte installera det. Webbgränssnittet är lätt att hitta i, men vi satt en bra stund innan vi listade ut hur vi skulle definiera en delad katalog. Det får du göra via verktöget D-Link Easy Search Utility.

D-Link DNS-323 håller en låg ljudnivå och har bra prestanda, både när det gäller kopiering av stora filer och om du kopierar ett helt katalogträd med många små filer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Netgear snackar trådlöst

NETGEAR READYNAS DUO är den senaste i raden av trevliga produkter från Netgear sedan de köpte företaget Infrant som specialiserat sig på just nas-enheter.

En finess vi gillar är att du kan sätta ett trådlöst nätverkskort med usb-anslutning i någon av de tre usb-portarna. Readynas Duo är därmed ensam i det här startfältet om att klara trådlös anslutning. Det finns inga usb-nätverkskort med det senaste, snabba trådlösa n-protokollet ännu, men det lär komma.

Readynas duo är också ensam om att klara av diskbyten under drift. Kör du spegling av de två diskarna och den ena går sönder kan du byta den utan att behöva stoppa enheten. Att kunna

byta disk under drift är visserligen trevligt, men knappast en viktig finess. Vi misstänker att få företag kommer att lägga verksamhetskritiska data på en så liten enhet, och hemma kan du ofta ge dig till tåls de minuter en omstart tar.

Servern ger ifrån sig ett svagt sus. På ett skrivbord stör det inte, men det här är ingen enhet för sovrummet (med tanke på damm bör du ändå inte ha datorn i sovrummet). Strömförbrukningen är näst lägst i testet.

Prestanda vid kopiering av stora filer är bra, medan den tappar jämfört med D-Link vid kopiering av ett helt filträd.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3 000:-

4 200:-

Snabb Synology blir bäst i test

SYNOLOGY ÄR PÅDRIVANDE i trenden att göra nas-enheter till mer än bara passiva lagringsburkar, och deras Diskstation DS-207+ är en ny enhet som ersätter den tidigare enheten DS-207. Detta är testets dyraste men också mest finessrika nas.

Det första du möts av när du har satt i diskarna i din Diskstation och kopplat in den är verktöget Synology Assistant. Det hjälper dig att hitta enheten och att installera dess operativsystem.

När enheten är klar och du loggar in för att ställa in den möts du av ett snyggt webb-

gränssnitt på svenska. Diskstation är oerhört snabb när vi kopierar stora filer, ja till och med snabbare än Home Server-maskinerna. Men när vi kopierar vårt filträd med massor av mappar och filer är fortfarande D-Link snabbare.

Diskstation DS-207+ har trevliga funktioner både för att bygga dynamiska webbsidor helt på egen hand och för fotoalbum. Du kan lägga lösenord på olika fotoalbum så att bara utvalda kan komma åt dem.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5 andra sätt att fixa en hemmaserver

• **FILSERVER:** Här syftar vi på en specialbyggd dator enbart avsedd för att vara server. Det här är stora gedigna datorchassin som rymmer massor av hårddiskar och som är byggda för att gå timme efter timme, dag efter dag, år efter år.

Fördelar: Filserverar är driftsäkra, rymliga och kan byggas ut nästan obegränsat.

Nackdelar: Filserverar är dyra att köpa, tar stor plats, är ofta rejält bullriga, kräver en del skötsel och drar mycket ström.

• **DELA UT KATALOGER PÅ EN VANLIG DATOR:** Den allra enklaste lösningen.

Fördelar: Billigt, kräver ingen extra utrustning.

Nackdelar: Datorn med delade mappar måste alltid vara hemma

och alltid igång, och du får mycket dålig säkerhet mot virus och datorkrascher.

• **VANLIG USB- ELLER FIREWIRE-DISK:** Flytta runt en extern hårddisk mellan datorerna hemma och förvara filer på den.

Lågmäld och strömsnål ZyXel

ZYXEL NSA-220 är tillsammans med D-Links enhet den billigaste i vårt test, och ZyXel drar dessutom minst ström.

Den största skillnaden är webbgränssnittet, som ZyXel har gjort mycket lättanvänt. Även verktyget för att hitta enheten är smidigt.

Prestanda är de lägsta i testet, framför allt när vi kopierade ett helt filträd med massor av kataloger och filer. Men den gör trots allt ett bra jobb prestandamässigt som lagringsenhet och som mediaserver. Skillnaden mot de övriga ligger snarare i att där går det 30 till 40 procent snabbare att kopiera filer. När det

gäller att spela upp film eller musik hänger det mer på ditt nätverk än på nas-enheten.

Precis som alla de andra testdeltagarna kan NSA-220 ladda ned filer via bittorrent på egen hand. Dessutom kan den precis som konkurrenten från Synology agera webbserver så att du kan publicera vanliga statiska webbsidor.

Ljudnivån är lägst i testet, även om skillnaden i decibel är mycket liten jämfört med D-Link. Men NSA-220 har en trevligare och mindre tröttsam ljudkaraktär.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Tyst och stark Scaleo

FUJITSU SIEMENS SCALEO Home Server 1900 liknar en resväska i miniatyr med blå lysdioder. Måtten är närmare 40 gånger 30 centimeter och vikten drygt åtta kilo med två hårddiskar. Men den är enkel att placera och har fötter både för att stå upp på hökant och ligga ned.

Det program som följer med är Windows Home Server Connector, samma program som medföljer HP:s testdeltagare. Det här programmet är en del av Microsoft Home Server som både HP och Fujitsu Siemens använder sig av. Märkligt nog har tillverkarna tillåtit att anpassa det här programmet i så hög grad att när vi installerat Fujitsu Siemens variant så vägrar den hitta HP-servern och vice versa.

Home server

Det här är småaktigt och korkat. Skulle du till äventyrs ha flera Home Server-maskiner i ditt hemnätverk från olika tillverkare måste du administrera dem från olika datorer! Kass!

Prestanda var bra när vi kopierade stora filer, men mediokra när vi kopierade vårt filträd med massor av mappar och små filer. Att göra en

säkerhetskopia på en trekvartsfull disk på 40 gigabyte tog dock knappt fem minuter – bra!

Ljudnivån på 36 decibel innebär att Scaleo Home Server är mycket tyst. Den här enheten stör inte ens i ett tyst vardagsrum.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Coolaste lådan från HP

HP MEDIASMART SERVER EX470 är en korsning av en extern disklåda och en dator.

Att komma åt diskarna är enkelt, det är bara att öppna frontluckan så når du diskfacken med sina utdragbara hårddiskhållare.

HP skickar med en tydlig startbroschyr i form av en stor affisch och en lika tydligt häfte med en start- och felsökningsguide. Bra!

Du får med tre cd-skivor. En med de program du behöver för att komma i gång med enheten, en som gör att du kan installera om servern och en som hjälper dig att återställa en kraschad dator från serverns säkerhetskopia.

Home server

Prestanda är mycket bra oavsett om du kopierar få stora filer eller många små. Ljudnivån ligger på strax under 40 decibel men enheten har ett ganska behagligt fläktljud, det märks i praktiken mycket lite.

Effekten ligger på runt 50 watt, vilket är mer än dubbelt så mycket som hos de enkla nas-enheterna vi har testat. Går en sådan här enhet dygnet runt utan att gå ned i viloläge kostar den runt 450 kronor per år i strömförbrukning om vi räknar en krona per kilowattimme.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Fördelar: Billigt.

Nackdelar: Krångligt om ni vill dela data mellan flera datorer, du får inga serverfunktioner, faktiskt inga roliga finesser alls.

• **BYGGA EN EGEN NAS:** Ta tillvara en gammal dator och gör den till en

nas genom att installera till exempel Freenas (www.freenas.org).

Fördelar: Kul hobbyprojekt, billigt, tar tillvara gamla datorer som annars skulle slängas.

Nackdelar: Drar mer ström än en liten nas, låter mer, krångligt.

• **SAN-SYSTEM:** Den extrema lösningen för dig med obegränsat med pengar. Det här är en filserver på steroider, kan man säga.

Fördelar: Många. Du får bra prestanda (i alla fall om du har ett fibernät hemma), det är driftsäkert,

obegränsat rymligt och dessutom utbyggbart.

Nackdelar: Groteskt dyrt, kräver ett ljudisolerat och väl kylt serverrum. Drar stora mängder ström.

PÅ NÄSTA SIDA: Så funkar nas »

Överkurs!

Med rätt program kommer du åt din hemmaserver överallt

Samtliga deltagare i testet, det gäller både nas-enheterna och Home Server-datorerna, har möjlighet att göra filer åtkomliga även utanför ditt eget hemmanätverk. Det här är en ganska avancerad funktion som kräver en hel del teknikprat.

Om du känner dig osäker på hur det här bör göras, fråga någon som vet. Gör du fel finns en risk att du sätter brandväggen ur spel och öppnar nätverket för attacker.

Ftp fungerar bra med nas

Extern åtkomst kan ske på en rad olika sätt, men det vanligaste är att du inte kopplar upp dig via vanlig nätverksdelning utan i stället

kör någon form av filöverföringsprogram. Oftast används ftp, ett gammalt klassiskt fil-delningsprotokoll. Alla nas-enheterna i det här testet klarar ftp.

Vill du hämta filerna på enheten via ftp får du köra någon form av ftp-program, det finns oerhört många olika men två populära gratisprogram är Filezilla och FTP Surfer. Du kan hämta dem gratis på pcforall.se/program.

Netgear, Synology och Zyxel är de tre servrar i testet som kan använda http-protokollet. Du kan med andra ord nå filer lagrade i enheten via en vanlig webbläsare.

Synology är ensam om att dessutom kunna använda sftp, secure ftp, en modern krypterad version av ftp som ger mycket hög säkerhet.

Ställ in brandväggen

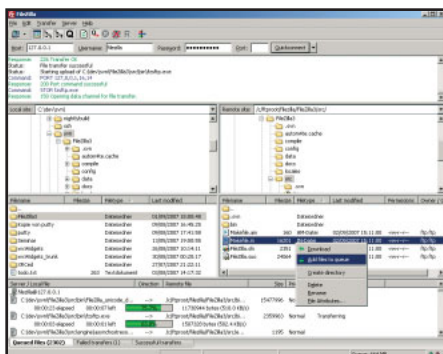
Det stora problemet med att komma åt filer på din enhet när du är någon annanstans är att komma åt ditt hemmanätverk. Ska du tillåta trafik från internet att nå din nas-enhet måste du tala om det i din brandvägg.

Det här kan ske på lite olika sätt. Det vanligaste sättet är att använda så kallad vidarebefordran av port, port forwarding. Då behöver du tala om vilka portar brandväggen

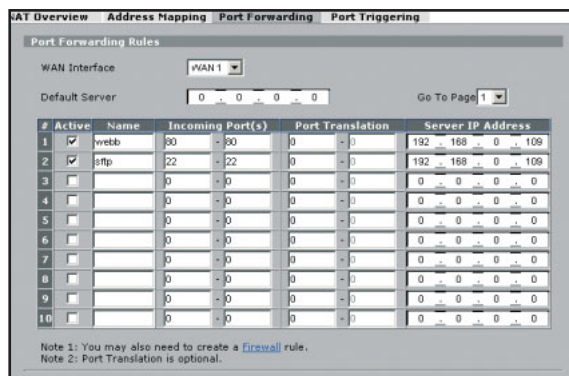
ska hålla öppna. Olika internet-program har sina speciella portar som deras trafik går igenom. Ska din nas-enhet exempelvis agera webbserver behöver du öppna port 80, ska du kunna komma åt din nas med sftp öppnar du däremot port 22.

Sedan behöver du tala om för brandväggen att den inkommande trafiken ska skickas till just nas-enheten. Det gör du genom att ange nas-enhetens ip-adress.

Ett exempel på hur just detta fungerar kan du se i bilden nedan där vi öppnat upp en Zyxel-brandvägg och släpper fram webbbtrafik (port 80) och sftp-trafik (port 22) till en nas-enhet med ip-adressen 192.168.0.109.

FILEZILLA. Ett av de gratisprogram du kan använda om du vill göra dina filer tillgängliga utanför ditt nas-hemmanätverk.

ÖPPNA BRANDVÄGGEN. Så här ser det ut när du öppnar en Zyxel-brandvägg och släpper fram webbbtrafik.

Fakta om de testade hemmaserverarna

	D-LINK DNS-323	NETGEAR READYNAS DUO	SYNOLOGY DISK STATION 207+
Tillverkare/kontakt	D-Link, 08-564 619 00, www.dlink.se	Netgear, 08-546 475 00, www.netgear.se	Synology/Komplett.se, 031-710 20 00 www.komplett.se
Antal diskar	2	2	2
Disktyp	Sata I	Sata II	Sata II
Raid	0, 1, jbod	0	0, 1
Protokoll	Cifs/smb, ftp.	Cifs/smb, afp, http, ftp, nfs.	Cifs/smb, afp, http, ftp, sftp, nfs.
Ethernet	10/100/1000	10/100/1000	10/100/1000
Externa anslutningar	Ja, 1 st usb 2.	Ja, 2 st usb 2.	Ja, 3 st usb 2.
Mått	11 x 13 x 19 cm	22 x 10 x 14 cm	16 x 22 x 9 cm
Ljudnivå	33,4 dB	36,2 dB	38,5 dB
Strömförbrukning	24,2 watt	21,2 watt	24,5 watt
PRESTANDA VID KOPIERING:			
Stor fil, kilobyte/sek	2 832	2 428	6 681 <i>Snabb</i>
Filträd, kilobyte/sek	1 104 <i>Snabb</i>	643,5	677,5
Cirkapris	2 900 kronor *	3 000 kronor *	4 200 kronor *
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Priset är beräknat på 2 st 250 GB-hårddiskar. Alla priser i tabellen är inklusive moms.

Vad är en nas-enhet?

NAS ÄR EN FÖRKORTNING för network attached storage, nätverksansluten lagring. Enkelt uttryckt är det en extern hårddisk som du når via nätverket i stället för via usb, firewire eller liknande.

Det finns några tydliga fördelar med nätverksansluten lagring:

- Lagringsenheten kan placeras nästan var som helst, bara nätverket når dit.
- Flera datorer kommer åt data på nas-enheten samtidigt och oberoende av varandra.
- En nas-enhet är specialbyggd för att bara sköta lagring och drar mycket lite ström.

Det du får är ett lagringsutrymme som kan vara tillgängligt dygnet runt från alla datorer ni har hemma. Dessutom kan du gömma undan nas-enheten, till exempel i en garderob eller ett förråd. Det gör att du slipper se den och att den är svår att hitta vid ett inbrott.

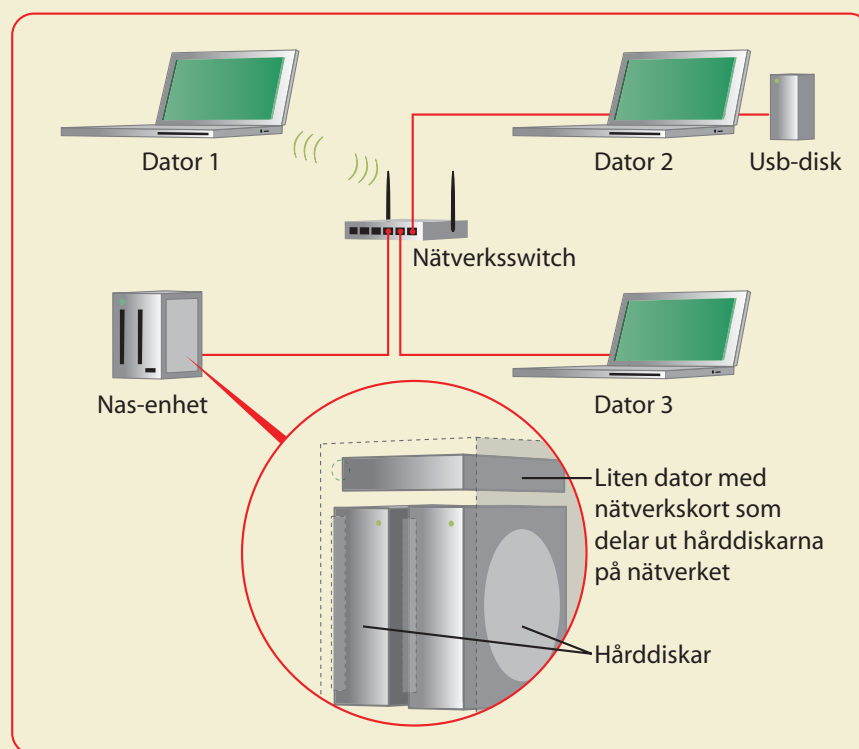
Företag har serverrum med filserverar som i praktiken gör samma jobb. Men en sådan server drar mycket ström, väsnas, kräver kylning och en hel del underhåll. Nas är helt enkelt en enklare, billigare och en mer småskalig lösning som länge varit vanlig för småföretag och lokalkontor. Nu har det blivit så billigt att det börjar dyka upp i hemmen, något som vi är mycket glada för.

Nas-enheter är utmärkta för att förvara säkerhetskopior. I takt med att vi gör allt fler saker digitalt – filmer, fotografier, deklarerar och så vidare – så blir det allt viktigare att ha trygga säkerhetskopior av våra filmer, bilder, vår bokföring och allt annat vi skapar.

Lätt att placera och billig i drift

Så funkar en nas

Hemmaservern kopplas trådlöst till ditt nätverk. Flera datorer kan komma åt den samtidigt och oberoende av varandra.

ZYXEL NSA-220	FUJITSU SIEMENS SCALEO HOME SERVER 1900	HP MEDIASMART SERVER EX470
Zyxel, 08-752 96 00, www.zyxel.se	Fujitsu Siemens, 08-588 882 00, www.fujitsusiemens.se	HP, 08-524 910 00, www.hp.se
2	4 (2 används)	4 (1 används)
Sata II	Sata II	Sata II
0, 1, jbod	Ja, vartefter du lägger till diskar	Ja, vartefter du lägger till diskar
Cifs/smb, http, ftp.	Cifs/smb.	Cifs/smb.
10/100/1000	10/100/1000	10/100/1000
Ja, 2 st usb 2.	4 st usb 2, 2 st e-sata.	4 st usb 2, 1 st e-sata.
20 x 14 x 11 cm	41 x 12 x 34 cm	14 x 23 x 25 cm
33,1 dB	36 dB	39,9 dB
19,5 watt Strömsnål	48,5 watt	52,6 watt Strömslukare
1 781	5 304	3 815
426	531,5	1 280
2 900 kronor *	5 800 kronor Högt pris	5 000 kronor
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så gjorde vi urvalet ...

URVALET av datorer som levereras med Microsoft Home Server var enkelt, det finns i praktiken bara modeller från HP och Fujitsu Siemens att välja på. När det gäller nas-enheter är urvalet mycket stort, och vi krävde därför att de skulle ha minst två diskar och kunna köpas med diskar monterade. De skulle dessutom vara billigare än Home Server-datorerna, även med diskar monterade. Vi begränsade startfältet till fyra nas-enheter och de fyra tillverkare som först kunde få fram enheter som klarade våra krav.

... och så testade vi

VI HAR KIKAT PÅ hur enkelt det är att komma i gång med enheterna, att ansluta till dem och att lägga filer på dem. Vi har dessutom gjort enkla prestandamätningar. Strömförbrukningen mättes för att få fram driftkostnaden eftersom produkterna är avsedda att stå på dygnet runt. Vi mätte ljudnivån för att se om någon av enheterna väsnades störande mycket.

Spara 15 000 kr! VARFÖR KÖPA DYRT? HÄR PROGRAM

Bra program behöver inte vara dyra. Du som väljer bort de kända märkena kan spara tusenlappar. Vi har letat upp de 30 bästa gratisalternativen med vilka du sammanlagt sparar över 15 000 kronor.

Det är dyrt att köpa datorprogram. Medan en bra pc numera kostar under 5 000 kronor får du räkna med att betala mångdubbelt mer för de program du behöver.

Som du ser i listan till höger slutar notan för tio vanliga märkesprogram på 15 000 kronor, och då har vi ändå räknat på de billiga konsumentversionerna av program som

Microsoft Office, Adobe Photoshop och Premiere. Väljer du proffsversionerna får du lägga på ytterligare 10 000 kronor!

Men bra program behöver inte kosta skojtan. Alla kända märkesprogram har nämligen konkurrenter som inte kostar en krona.

Vill utmana Microsoft

Förklaringen till att somliga skänker bort sina program varierar. I många fall handlar det om en ideologisk övertygelse om att datorprogram ska vara gratis. Mångmiljonären Mark Shuttleworth använde exempelvis en del av de

Martin Appel

E-post: martin.appel@idg.se

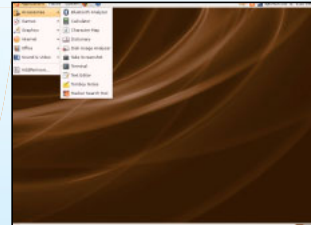
Ubuntu utmanar Windows

OPERATIVSYSTEM. Ett operativsystem är ett måste för att datorn ska fungera. Nästan alla kör Windows från Microsoft, men det finns ett gratisalternativ som heter Linux. Det har varit krångligt och framför allt lockat proffsen. För några år sedan lanserades dock Ubuntu, som är en Linux-variant för vanliga konsument.

Utseendemåssigt är det ingen jätteskillnad mellan Windows och Ubuntu, och du jobbar på samma sätt. Den stora skillnaden är i stället

att du som Ubuntu-användare inte kan köra vanliga Windows-program. Du får med andra ord betydligt färre valmöjligheter. Ett annat problem är att tillbehör som skrivare och webbkameror inte alltid fungerar med Linux.

På plussidan märks att Ubuntu är säkrare. Det finns nämligen knappt några Linux-virus.

	WINDOWS VISTA HOME PREMIUM	UBUNTU 8
Tillverkare/läs mer	Microsoft, www.microsoft.com	Ubuntu, www.ubuntu.com
Pris	1 995 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Svenska
Kommentar	Enormt programutbud. Många finesser.	Säkrare på grund av färre virus.

DU SPARAR
1 995:-

Mer kraft i Openoffice

KONTORSPAKET. Om du vill använda datorn för att skriva och räkna behöver du ett kontorspaket. Det är en samling program för ordbehandling, kalkylering och presentationer.

Microsoft Office, som är det vanligaste paketet, finns numera i en hemmaversion för 1 300 kronor. Men även det är en onödig kostnad. Utmanaren Openoffice är nämligen gratis.

När det gäller användning är paketen lika. Ja, Openoffice kan faktiskt öppna och spara filer i Microsofts format. En

annan bra sak med Openoffice är att det innehåller ett databasprogram. Vill du ha ett sådant i Microsofts paket måste du köpa proffsversionen för 5 000 kronor.

I den senaste versionen av Microsoft Office har Microsoft förändrat utseendet. Menyerna har försvunnit och ersatts av knappar. Openoffice är däremot mer likt gamla Microsoft Office.

	MICROSOFT OFFICE HOME & STUDENT	OPENOFFICE 2
Tillverkare/läs mer	Microsoft, www.microsoft.com	Openoffice, sv.openoffice.org
Pris	1 320 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Svenska
Kommentar	Nytt, mer användarvänligt gränssnitt.	Microsoft-kompatibelt. Innehåller ett databasprogram.

DU SPARAR
1 320:-

HÄMTAR DU DINA GRATIS

LÄS MER PÅ
PCFORALLA.SE

Du hittar flera av gratisprogrammen
på Månadens cd och i PC för Alla
programbank:

pcforalla.se/program

pengar han tjänat på sitt it-företag till att ta fram Ubuntu. Det är en konsumentversion av Linux, och det är alltså ett alternativ till Windows.

Mark Shuttleworth har en motvilja mot Microsofts monopoltendenser, och han lägger ned kraft på att utveckla ett alternativ. Det här är han inte ensam om. Det finns tusentals människor runt om i världen som arbetar gratis för att ta fram bra alternativ.

Men det finns även kommersiella företag som skänker bort sina program gratis. Här är affärsidén att de ger bort en enkel version – och hoppas att användarna ska bli så nöjda att de uppdaterar till den mer avancerade betal-

versionen. AVG Antivirus och Zonealrms brandvägg är två exempel på detta.

Färre finesser

Du som inte betalar för dina program får givetvis göra uppoffringar. Det finns till exempel sällan någon telefonsupport om något krånglar, och du får ofta nöja dig med en engelsk version av programmet. I vissa fall är gratisprogrammen lite krångligare att använda, och de har färre finesser.

Men för de allra flesta av oss fungerar de utmärkt. Och jämfört med att betala över 15 000 kronor för betalprogrammen är alternativen förstås extra lockande.

Det här väljer Spara och Slösa

Sparas program

Ubuntu	0 kr
Openoffice	0 kr
Ragtime Solo	0 kr
PDF995	0 kr
Zipgenius	0 kr
Deepburner	0 kr
AVG + Zonealarm	0 kr
Paintnet	0 kr
Movie Maker	0 kr
Audacity	0 kr
SUMMA	0 kr

Slösas program

Windows Vista	1 995 kr
Microsoft Office	1 320 kr
Publisher	1 995 kr
Acrobat	4 120 kr
Winzip	495 kr
Nero	595 kr
Norton	745 kr
Photoshop Elements	895 kr
Premiere Elements	995 kr
Soundbooth	2 490 kr
SUMMA	15 645 KR

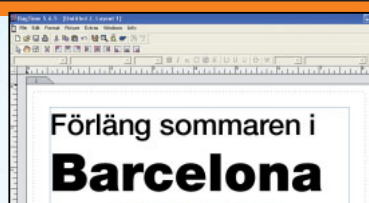
NÄSTA SIDA: Fler program »

Gör en tidning

LAYOUT. För att formge exempelvis broschyrer och tidningar kan du välja layout-programmet Microsoft Publisher för 2 000 kronor – eller gratisalternativet Ragtime Solo.

Skilnaden handlar framför allt om användarvänligheten. Ragtime Solo är lite knöligt att använda och känns ålderdomligt. Microsoft Publisher har däremot samma uppbyggnad som programmen i Microsofts Office-paket, och det ger dig fler funktioner.

DU SPARAR
1 995:-

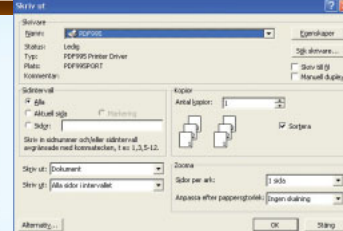
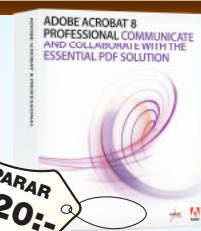
	OFFICE PUBLISHER	RAGTIME SOLO
Tillverkare/läs mer	Microsoft, www.microsoft.com	Ragtime, du hittar programmet på Månadens cd.
Pris	1 995 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Engelska
Kommentar	Lättanvänt. Svenskspråkigt.	Fungerar även på äldre datorer.

Digitala dokument

PDF-PROGRAM. Pdf är en teknik för att skapa digitala dokument. Till exempel broschyrer och tidningar får alltid samma utseende, även om de visas på en dator som saknar rätt program och typsnitt. För att skapa pdf-filer måste du skaffa Acrobat 9 eller gratisalternativet PDF995. Båda fungerar på samma sätt: Du får en skrivardrivrutin och skapar en pdf-fil genom att skriva ut från valfritt program.

Acrobat 9 har dock många fler funktioner för att arbeta med pdf-filerna.

DU SPARAR
4 120:-

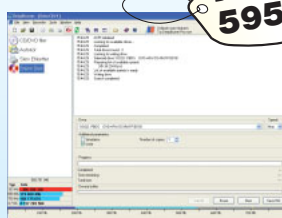
	ACROBAT 9	PDF995
Tillverkare/läs mer	Adobe, www.adobe.se	Pdf995, www.pdf995.com
Pris	4 120 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Engelska
Kommentar	Många finesser och funktioner. Svenskspråkigt.	Lättanvänt.

"ZIPGENIUS RÄCKER LÅNGT"

Hembränning även för dvd

BRÄNNARPROGRAM. Det cd-bränningsprogram som ingår i Windows XP klarar inte av dvd-skivor. Du måste med andra ord skaffa dig ett separat program för att kunna bränna dvd.

Nero är det mest kända betalprogrammet medan Deepburner är ett gratisalternativ. När det gäller bränningen sköter de bägge programmen jobbet lika bra. Behöver du bara ett brännarprogram finns det ingen anledning att betala. Men

DU SPARAR
595:-

	NERO 8	DEEPCURNER FREE 1.8
Tillverkare/läs mer	Nero, www.nero.com	www.deepburner.com
Pris	595 kronor	0 kronor
Språk	Engelska	Engelska/svenska
Kommentar	Klarar dvd och blu-ray. Mängder med finesser.	Klarar dvd-skivor.

Nero klarar av mycket mer. Programmet kan bränna blu-ray-skivor, redigera videofilmer i många format och därefter bränna dem.

Det finns också ett inbyggt mediebibliotek och du kan använda det för att styra medieuppspeling från Xbox eller Playstation 3. I Deepburner finns inga sådana funktioner.

Skydda din dator

SÄKERHETSPAKET. Ett antivirusprogram och en brandvägg är två "måsten" om du har din dator uppkopplad på internet.

Alla stora säkerhetsföretag har kompletta paket som innehåller skydd mot samtliga faror. Köper du exempelvis Norton Internet Security är din dator skyddad mot virus under ett års tid, och programmet funkar på tre olika datorer.

Om du inte vill betala de 745 kronor som

DU SPARAR
745:-

	NORTON INTERNET SECURITY	AVG + ZONEALARM
Tillverkare/läs mer	Symantec, www.symantec.se	Grisoft, free.grisoft.com och Zonelabs, www.zonelabs.com
Pris	745 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Engelska
Kommentar	Enkelt och smidigt. Svenskspråkigt.	Ger tillräckligt bra säkerhet.

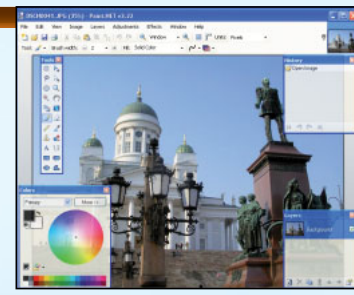
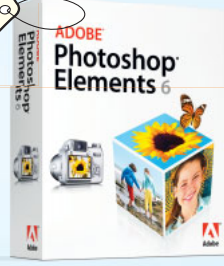
Gör digitalbilderna bättre!

BILDBEHANDLING. Med ett program för bildbehandling kan du förbättra kvaliteten på dina digitalbilder. Du kan exempelvis ta bort röda ögon, beskära bilden eller ändra ljus, färger och skärpa. Du har även en möjlighet att manipulera bilder genom att ta bort oönskade detaljer eller lägga in saker som inte finns i din bild.

Det här fungerar oavsett om du väljer betalprogrammet Photoshop Elements eller gratisutmanaren Paint-

net. Photoshop Elements innehåller dock många fler finesser. Du har exempelvis en bra funktion för att sortera och kategorisera dina digitalbilder. Du kan även publicera dem på webben, mejla dem eller bränna dem på cd. Allt det här saknas i Paintnet.

För att kunna göra samma saker som finns i Photoshop Elements måste du kombinera Paintnet (för redigeringen) och Picasa (för sorteringen). Läs mer om Picasa nedan.

DU SPARAR
895:-

	PHOTOSHOP ELEMENTS 6	PAINTNET
Tillverkare/läs mer	Adobe, www.adobe.se	Dotpdn, www.getpaint.net
Pris	895 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Engelska
Kommentar	Svenskspråkigt. Bra bildorganisering.	Enkelt och smidigt.

20 andra smarta gratisprogram

Kontorsprogram

Easyoffice Free (www.e-press.com) och **602 PC Suite** (www.software602.com) är kontorspaket. **Adobe Reader** (www.adobe.se) låter dig läsa pdf-dokument.

Bildbehandling

The Gimp (www.gimp.org) är det gratisprogram som har flest fines-

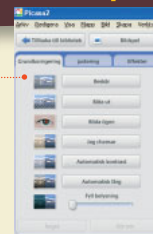
ser, men det är lite krångligt att använda. Svenskspråkiga **Xnview** (www.xnview.com) är enkelt att använda, men har få funktioner.

För att skapa panoramabilder fungerar **Autostitch** (www.cs.ubc.ca/~mbrown/autostitch/autostitch.html) fantastiskt bra.

För att hålla ordning på dina bilder är **Photo Gallery** (get.live.com) eller **Picasa** (picasa.google.com) två bra alternativ.

Mediespelare

Vissa program går knappt att köpa eftersom det är så självklart att de ska vara gratis. Mediespelare är en sådan kategori.

Windows Media Player ingår exempelvis i Windows. Den klarar av både ljud och bild, och du kan använda den för att bränna cd-skivor eller kopiera musik från en ljud-cd till datorn.

Konkurrenter till Windows Media Player är bland annat **Itunes** (www.apple.se/itunes) som har en bra funktion för att lyssna på

Tryck ihop filerna!

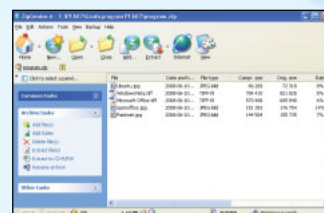
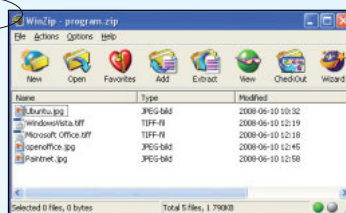
KOMPRIMERING. Du som skickar eller tar emot bilder över internet har nytta av ett komprimeringsprogram. Vad det gör är att packa ihop stora filer så att de tar mindre plats. De blir dessutom enklare att hantera eftersom du får en enda fil.

Det mest kända programmet heter Winzip. Det kostar cirka 500 kronor och gör ett galant jobb.

Gratisutmanaren Zipgenius fungerar dock lika bra. Den enda tydliga skillnaden är att Winzip har ett mer genomtänkt och snyggare utseende.

Men bara Zipgenius finns på svenska. Förutsättningen är att du laddar hem ett separat språkpaket från hemsidan. Även det är helt gratis.

DU SPARAR 495:-

	WINZIP	ZIPGENIUS
Tillverkare/läs mer	Winzip, www.winzip.com	Zipgenius, www.zipgenius.it
Pris	495 kronor	0 kronor
Språk	Engelska	Svenska
Kommentar	Lättanvänt och snyggt.	Svenskspråkigt.

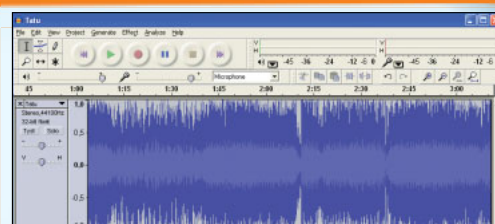
Vilket mp3-klipp!

LJUDBEHANDLING. Avancerad ljudbehandling är mest för proffsen, men ibland behöver även vanliga användare exempelvis redigera sina mp3-filer. Då är gratisprogrammet Audacity perfekt. Det är lätt att använda och det innehåller de basala klippverktyg som du behöver. Du kan ta bort, flytta, kopiera delar av

ljudet, och du kan tona in och ut. Det går även att lägga på olika ljudeffekter.

Om inte det här är tillräckligt måste du ta fram plånboken för att köpa ett betalprogram som Adobe Soundbooth. Det innehåller en rad avancerade funktioner, och vänder sig bland annat till alla som jobbar med ljud i film.

DU SPARAR 2 490:-

	ADOBE SOUNDBOOTH	AUDACITY
Tillverkare/läs mer	Adobe, www.adobe.se	Audacity, audacity.sourceforge.net
Pris	2 490 kronor	0 kronor
Språk	Engelska	Engelska/svenska
Kommentar	Fullt med funktioner.	Enkelt och avskalat.

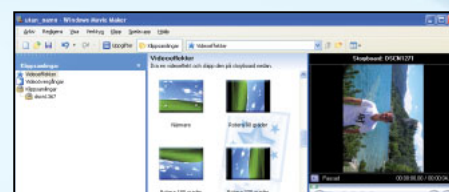
Roligare hemmavideo

VIDEOREDIGERING. Både digitalkameror och mobiltelefoner fungerar bra för att filma video, men innan du tvingar dina vänner att titta kan det vara klokt att klippa bort det som är tråkigt och lägga till musik, text och effekter.

I Windows ingår videoredigeringsprogrammet Movie Maker. Det klarar alla grundläggande

funktioner. Vill du ha fler funktioner kan du betala cirka tusen kronor för Premiere Elements. En av de stora skillnaderna är att Adobes betalprogram har ett bra bibliotek för att hålla reda på alla dina filmer. Du har även färdiga teman liksom ett inbyggt ljudprogram. Dessutom kan du bränna blu-ray-skivor.

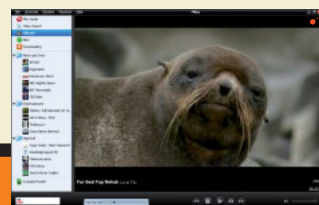
DU SPARAR 995:-

	PREMIERE ELEMENTS 4	MOVIE MAKER 2
Tillverkare/läs mer	Adobe, www.adobe.se	Microsoft, www.microsoft.com
Pris	995 kronor	0 kronor
Språk	Svenska	Svenska
Kommentar	Svenskspråkigt. Bra filmorganisering. Klarar blu-ray.	Pedagogiskt och enkelt.

du absolut inte får missa

poddradio och **Realplayer** (www.realplayer.com) som är perfekt för att lyssna på närradio, titta på tv och spela in filmer från sajter som Youtube. Har du problem med att titta på rörlig film finns **Miro** (www.getmiro.com). Den här videospelaren

ren klarar av i princip alla format. Tycker du alla dessa mediaspelare är för stora finns lilla smidiga **Winamp** (www.winamp.com) där allt lullull är avskalat.

Kommunikation

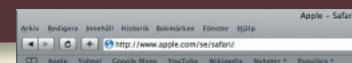
I likhet med mediaspelare är chattprogram en kategori som nästan alltid är gratis. De två stora är **Windows Live Messenger** (get.

live.com/messenger) och **Skype** (www.skype.com). De låter dig kommunicera med dina vänner med hjälp av textchatt, röst- och videosamtal. Skype kan även ringa billigt från datorn till vanliga telefoner.

Internet

Gillar du inte Internet Explorer finns det tre andra populära webbläsare som är gratis: **Firefox** ([\[mozilla.com/firefox\]\(http://mozilla.com/firefox\)\), **Opera** \(\[www.opera.com\]\(http://www.opera.com\)\) och **Safari** \(\[www.apple.se/safari\]\(http://www.apple.se/safari\)\).](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Och tycker du inte om e-postprogrammet Outlook Express kan du använda gratisprogrammet **Thunderbird** (www.mozilla.com/thunderbird). Ska du ladda upp filer på din ftp-server är **FTP Surfer** (www.whispertech.com/surfer) ett bra gratisprogram.

MÅNADENS SPELTEST

Jan Sandbladh, jan.sandbladh@idg.se

Therese Granlund (barnspel), therese@granlund.net

Conan utmanar World of Warcraft med maffiga äventyr

Age of Conan: The Hyborian Adventures är snyggt, tufft och bara för vuxna. Här står både våld och sex på dagordningen.

DET ÄR OMÖJLIGT att recensera ett nytt, stort och hårdtsatsande onlinerollspel utan att jämföra med kungen på onlinetronen – World of Warcraft.

Är Age of Conan: The Hyborian Adventures en värdig utmanare? Ja, absolut! Men för att kunna upptäcka det måste du ha en riktig monsterdator. Age of Conan: The Hyborian Adventures är otroligt vackert och stämningsfullt, med detaljerade miljöer och

läckra effekter, men det ställer samtidigt höga krav på din dators kapacitet.

Visst går det att spela om din

dator uppfyller systemkraven i fakturatan härintill, men för att få behållning av spelet bör du ha en mycket mer kraftfull dator.

Funcom väljer en annan väg än Blizzard och riskerar därför att missa många potentiella spelare, men för dig som har rätt hårdvara är det förstås tillfredsställande.

SKUM HAMN. Städerna är stämningsfulla och grafiskt detaljerade.

BARNSPEL

Charmigt kul hundgöra

Jag älskar hundar är klassiskt och fräscht på samma gång – och förvånansvärt underhållande i all sin enkelhet.

IDÉN ÄR SMART, ingen kan motstå småhundar. Men Jag älskar hundar är mer än bara en drös sockersöta valpar som tultar omkring.

Spelet bjuder på tre olika teman med massor av charmiga minispel, plus en bonusavdelning med priser som du kan skriva ut och roa dig med på gammalt hederligt analogt

HUNDGÖRA. Spelet bjuder på tre teman med massor av minispel.

sätt. Det är inte mycket simulator utan mer lek och spel – allt från hinderbanor och loppjakter, till godisregn och frisbee-lekar – och det mesta handlar om tajming och precision.

GAPA STORT! Mata hundarna med deras favoritmat.

Grundupplägget är klassiskt peka-klicka-styr, men även om det är lättbegripligt så är det inte lika lätt att fylla poängpotten. Ibland kan det krävas ett par omstarter för att få in den rätta snitsen.

Lockar fram leenden

Det är ingen brist på utmaningar, men att det samtidigt är ett väldigt gulligt spel kan inte förnekas. Grafiken är visserligen långt ifrån imponerande, men känslan är varm och behaglig och det är något ofattbart oemotståndligt med de storögda valparna. Rent nyttomässigt duger spelet mest till mus- och tangentbordsträning, men i just det här faller är det befriande att slippa en massa pretentiös pedagogik och ha kul.

Jag älskar hundar är inte alls märkvärdigt, men underhållande

Jag älskar hundar

Kategori: Pysselspel.

Utvecklare: Prelusion games.

Utgivare/kontakt/läs mer:

Nordic Softsales, 08-437 406 06, www.nordicsoftsales.se

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP/Vista, Pentium 1 GHz, 128 MB ram.

Åldersrekommendation:

Från 3 år

PC för Alla rekommenderar:

Från 5 år

Språk: Svenska.

Cirka pris: 130 kronor.

+ Klassiska peka-klicka-styr-moment i befriande och charmig nytappning.

- Risk för ett litet mått av monotonitet efter mycket spelande.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

på ett behagligt lättsamt sätt, med en fräsch touch som lockar fram både leenden och tålmod. Och när hundtemat känns uttjat är det bara att gå vidare till katt- eller kaninspelen. ●

FANTASIRIKT. Du slåss inte bara mot människor utan även mot fantasifoster som denna bevingade varelse.

Säg namnet Conan och de flesta av oss tänker på muskelknuten i filmerna med Arnold Schwarzenegger från 80-talet. Glöm den bilden! Age of Conan: The Hyborian Adventures är inte baserat på dessa filmer, utan i stället på Robert E Howards böcker. Det innebär att en barbar här inte nödvändigtvis är en muskulös och svärdsvingande bjässe, utan snarare en lömsk, ibland feg typ.

Detaljerat våld och sex

Det betyder också att världen du spelar i är riktigt mörk och "vuxen". Glöm den ibland lite

serietidningsaktiga känslan i World of Warcraft, här är det detaljerat våld och sex som gäller. 18-årsgränsen som spelet har är i allra högsta grad befogad och känsliga spelare varnas, detta är definitivt barnförbjudet!

Om våldet och sexet är motiverat eller bara spekulativt tänker jag inte ge mig in på ett resonemang

om här, utan nöjer mig med att konstatera att det på gott och ont bidrar till att ge Age of Conan en känsla av realism som World of Warcraft saknar.

Varierat stridssystem

Även spelmässigt går Age of Conan: The Hyborian Adventures sin egen väg. Du har exempelvis stora valmöjligheter när du skapar din karaktär och kan i princip skraddarsy denna exakt som du vill ha den.

Även stridssystemet är unikt och tillhör spelets stora fördelar. Det är mer komplicerat än i World of Warcraft och bygger till stor del på att du sätter ihop olika attackkombinationer.

Det kan vara knepigt att bemästra till en början, men är tillfredsställande varierat när du fått kläm på det.

Age of Conan: The Hyborian Adventures

Kategori: Onlinerollspel.

Utvecklare: Funcom.

Utgivare: Eidos.

Kontakt: Ubi Soft, 08-564 351 30, www.ubisoft.se

Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 3 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Ja.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 18 år.

Cirka pris: 400 kronor.

Läs mer: www.ageofconan.com

OBS! Innehåller våld!

+ Vackert och stämningsfullt. Bra stridssystem.

- Höga systemkrav. Ofrånkomliga buggar.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Vill du ha ett lite vuxnare alternativ till World of Warcraft är Age of Conan: The Hyborian Adventures helt klart ett spel för dig. Se bara till att ha en rejält kraftfull dator och blunda för buggar som spelet än så länge dras med. ●

BARNSPEL

På skurkjakt i London

Språkpedagogiken är något begränsad, men att resa till London med Josefin är ändå kul. Tacka atmosfären för det.

UTVECKLING ÄR SÄLLAN dåligt, och att Josefin har börjat ägna sig åt skolhjälp vid sidan av de vanliga speluppgifterna känns helt rätt. Den här gången träffar vi henne i London där hon knäcker extra på Scotland Yard i jakten på de förrymda Mr Potatoe-skurkarna.

Spaningarna leder till fem väl-

TOLV. Finns det någon bättre klocka att öva tiden på än Big Ben?

kända platser; Tower Bridge, Tower of London, Big Ben, British museum och Trafalgar Square. Din uppgift är att klara av olika övningar, där du belönas med värdefulla ledtrådar till var skurkarna befinner sig.

Samtidigt får du lära dig allt från klockslag och färger, till ordförståelse och meningsbyggnad – och givetvis är det engelskan som ska förbättras. Instruktionerna är på svenska, så det är inga problem.

Snyggt och kul

Spelets plussidor är betydande, med charmiga figurer, kul övningar

POLISARBETE. Josefin knäcker extra som spanare på Scotland Yard.

och sköna miljöer. För att det ska passa barn på olika kunskapsnivåer går det att välja mellan tre olika svårighetsgrader. Det är bra, precis som den smarta föräldrakontrollen som gör det möjligt att ställa in speltiden, och funktionen som gör att du kan kolla hur mycket barnen lär sig när de spelar.

Dessvärre är det på tok för få övningar, och pedagogiken känns inte

Josefin skolhjälp: Mystery in London

Kategori: Kunskapsäventyr.

Utvecklare: Krea Medie.

Utgivare/kontakt: Pan vision, 08-597 962 50, www.panvision.com

Systemkrav: Windows XP,

Pentium III, 256 MB ram.

Åldersrekommendation: 6-12 år.

PC för Alla rekommenderar:

Från 6 år.

Språk: Svenska/engelska.

Cirka pris: 170 kronor.

Läs mer: www.josefine.com

+ Skön atmosfär och lätt-samt roliga övningar.

- Underbart men kort, alldeles för kort.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

helt genomarbetad. Man hade kunnat lägga in mer engelska och göra det ännu bättre. Men överlag är Mystieriet i London ett snyggt och lättsamt spel där du lär dig ett och annat samtidigt som du har roligt. Resten kan med lite överseende räknas till överkursen. ●

Billigt stadsbygge

— där fotboll och församlingshem ger poäng

I Sim City Societies spelar de så kallade sociala energierna stor roll. Trevligt nog finns spelet dessutom till budgetpris.

I GRUND OCH botten är Sim City Societies en klassisk stadsbyggsimulator. Du börjar med att välja ett landskap där du placerar din stad, antingen genom att skräddarsy landskapet själv eller slumpa fram det. Med två tomma händer och en välfylld stadskassa börjar du sedan sakta bygga upp din stad – bit för bit, hus för hus.

Du drar vägar och placerar torg, fyller din stad med bostadshus så dina invånare har någonstans att bo, ger dem arbetsplatser att gå till så din stad får in nya inkomster.

För att hålla dina invånare nöjda placerar du ut byggnader som de kan gå till för att roas sig, exempelvis restauranger, biografier, varuhus och djurparker.

Om din stad ska fungera felfritt måste du även placera ut viktiga samhällsfunktioner som sjukhus, polisstationer och brandkårer.

Till skillnad mot tidigare Sim City-spel, där du var tvungen att hålla koll på en mängd

komplexa faktorer som el, vatten, avlopp med mera, är elförsörjning det enda "fysiska" du måste se till att ha tillräckligt av i Sim City Societies (förutom pengar). Du behöver inte bekymra dig om att dra en massa ledningar fram och tillbaka – placera bara ut dina solkraftverk eller kärnkraftverk var som helst på kartan, så ger de dina byggnader den el de behöver.

Sociala poäng viktig resurs

Den viktigaste resursen är i stället så kallade sociala energier. Varje byggnad ger eller konsumerar något av energierna produktivitet, välstånd, kreativitet, andlighet, auktoritet eller kunskap.

Bygger du exempelvis en fotbollsplan ökar du produktivitetsnivån med en poäng, men förlorar samtidigt en poäng andlighet. Bygger du en församlingsskola

GODNATT. Spelet skiftar mellan dag och natt, vilket höjer realismen.

höjer du nivån för både andlighet och kunskap med fem poäng, men får inga minuspoäng alls.

Logiken haltar

I teorin är det ett alldeles utmärkt sätt att styra byggandet för att få till en välbalanserad stad. Problemet är att poänggivandet (och tagandet) inte alls är logiskt.

Ta andlighet som exempel. Bygger du ett meditationscentrum belönas du med hela tio extra andlighetspoäng. Bygger du å andra sidan en stenkyrka förlorar du åtta poäng. Denna brist på logik finns inom alla kategorier, byggnader som i princip är identiska ger eller tar slumpartat poäng.

Resultatet blir att du snart slutar kolla vad det är för byggnad du placerar ut och bara fokuserar på vilka poäng den ger. Detta förstärks av att vissa byggnader bara ger pluspoäng. En genväg till att lyckas blir då att placera ut mängder av sådana byggnader, även om det innebär en osannolik stadsbild. Vem vill bo i en stad med bara bostäder och församlingshem?

Lite för enkelt

Systemet med sociala energier gör Sim City Societies ganska enkelt att

spela. Den riktiga utmaningen vill aldrig infinna sig och stadsbyggandet flyter oftast på utan några större komplikationer.

Å andra sidan är det riktigt kul att kunna bygga upp sin stad i lugn och ro. Att det hela också är riktigt snyggt och att du har enorma mängder byggnader att välja bland gör inte saken sämre.

Är du ute efter ett billigt tidsfördriv framför datorn kan budgetversionen av Sim City Societies varmt rekommenderas. ●

SIMCITY SOCIETIES

SMÅSTAD. En blandning av bostäder, arbetsplatser och nöjen gör dina invånare lyckliga och nöjda.

Sim City Societies

Kategori: Simulator.

Utvecklare/utgivare/kontakt/läs mer: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se

Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 1,7 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 16 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Nej.

Språk: Svenska.

Åldersrekommendation: 7 år.

Cirkapris: 150 kronor.

+ Snyggt och väldegnat.
Många byggnader att välja bland.

- Inte helt logiskt.
Lite för lätt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ASUS rekommenderar Windows Vista® Ultimate

ASUS G70

Bärbar speldator med attityd och prestanda!

Den extrema prestandan i ASUS G70 ger Gaming en helt ny mening.

ASUS G70 är bestyckad med en "Multi-Dual-Engine" arkitektur vilket innebär att den är laddad med dubbla grafikkort, dubbla fläktar, dubbla hårddiskar och en processor med två kärnor för en prestanda som är långt över det vanliga.

Genom Intel® Centrino® processor technology och äkta Windows Vista® Ultimate operating system, så sätter ASUS G70 en helt ny standard för mobilt spelande genom att erbjuda prestandan från en stationär dator i ett portabelt paket.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

ASUS rekommenderar Windows Vista® Ultimate

Multimedia

ASUS bärbara multimedia datorer M70 med full HD upplösning ger en klarare, större och bättre bild tillsammans med ett exceptionellt ljud – detta är byggstenarna för riktig High Definition. ASUS bärbara datorer med en upplösning på 1920 x 1200 klarar av att återge HD i sin fulla prakt.

M70SR-7S007C

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 17" (Glare Type, WXGA+)
- ATI Mobility Radeon HD3470 256MB VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 250G SATA HDD(5400rpm)+TPM
- DVD Super Multi LightScribe
- WLAN 802.11agn
- w/bag and mouse
- Bluetooth
- med 1.3M webcam
- 8 cell
- Fingerprint

Rek. Pris: 11.990 SEK

M50SA-AK002C

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (Glare Type, WSXGA+)
- ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 320GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X Super Multi DL Light Scribe
- WLAN 802.11agn
- w/bag and mouse
- Bluetooth
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 6 cell

Rek. Pris: 14.490 SEK

M70SA-7U011G

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate
- 17" (Glare Type, WUXGA+, 1920x1280)
- ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
- 4096MB DDRII 667 (2048x2)
- 1000G SATA HDD(500Gx2, 5400rpm)+TPM
- Blu-Ray Combo
- WLAN 802.11agn
- w/bag and mouse
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 8 cell
- 1G TurboMemory
- Hybrid TV / Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

M51SN-AS049C

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (Glare Type, WXGA+)
- nVidia GeForce Go 9500M GS 512MB VRAM
- 3072MB DDRII 667 (2048+1024)
- 250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X Super Multi DL Light Scribe
- WLAN 802.11agn
- m/bag and mouse
- Bluetooth
- Fingerprint
- 1.3M Webcam
- 6 cell

Rek. Pris: 11.990 SEK

Gaming

Asus G70 är speciellt designad för att fylla behovet för en bärbar gaming dator utan några som helst kompromisser på hårdvaran. G70 i kombination med dess 17 tums widescreen skärm med snabb responstid och två högpresterande grafikkort som man endast brukar kunna hitta i en stationär gaming dator. Detta gör Asus Gaming series till det ultimata valet för den mobila gamern.

C90S-AK030C

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor E6600 2.4G
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- Webcam (2 millioner pixler og autofocus)
- NV8600 GT 512MB DDR2 VRAM
- RAM 2048MB(1024x2) DDRII66
- 250GB 5400rpm SATA HDD+TPM
- DVD Super Multi with DL- 802.11agn
- Bluetooth
- Fingerprint
- w/bag and mouse
- 6 cell
- TV Tuner

Rek. Pris: 12.490 SEK

G1SN-AK023C

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Home Premium
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- NV GeForce9500M GT 512MB VRAM
- RAM 3072MB(2048+1024) DDRII 667
- 320GB 5400rpm SATA HDD
- 1GB Turbo Memory
- DVD Super Multi DL Light Scribe
- Built-in webcam (1.3 megapixel)
- 802.11agn
- Bluetooth
- w/bag and mouse
- Gaming Carry bag

Rek. Pris: 15.990 SEK

G2SG-7R013J

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate 64 bits
- 17" (WXGA+, Glare type)
- NV GeForce8700M GT 512MB VRAM
- RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
- 300GB 4200rpm SATA HDD
- 1GB Turbo Memory
- DVD Super Multi DL Light Scribe
- Hybrid TV Tuner
- Built-in webcam (1.3 megapixel)
- 802.11agn
- w/bag and mouse
- Gaming Carry Bag
- Remote Control

Rek. Pris: 18.990 SEK

G70S-7T008J

- Intel® Centrino® processor technology
- Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate 64 bits
- 17" (WUXGA, Glare type, 1920x1200 Full HD)
- NV GeForce8700M GT x2 GDDR3 512M
- RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
- 640GB 5400rpm SATA HDD(320Gx2)
- Blu-Ray ODD - Hybrid TV Tuner
- Bluetooth
- Built-in webcam (2.0 megapixel)
- 802.11agn
- w/bag and mouse
- Gaming Carry Bag
- Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

The specification and price may change without further notice.

ASUS rekommenderar Windows Vista® Business

Luxury

Asus Lamborghini Vx3 är teknik, design och styrka i ett, allt för att skapa en optimal bärbar dator. VX3 är uppbyggd med en 12.1" widescreen skärm och lyxiga material som en webkamera med panel av safir kristall, titanlegerad gångjärnsled och handledsstöd av äkta läder.

U2E-1P023E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor ULV U7500
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® GM965
- 11.1" TFT(WXGA, LED Backlight TFT)
- RAM3072MB(2048+1024) DDRII667
- 120G 4200rpm PATA HDD+TPM
- DVD Super Multi DL
- 802.11agn
- Built-in Webcam (0.3 megapixler)
- Bluetooth - Fingerprint
- 3+6 cell
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 16.990 SEK

U6SG-2P014E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® 965PM
- 12" (WXGA, Glare Type)
- 3072M 48+1024) DDRII667
- NV GeForce9300 256MB VRAM
- Innebyggd webcam (0.3 megapixler)
- 250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- DVD Super Multi DL
- 802.11agn
- 3+6 cellers batteri
- 3G-port
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 18.990 SEK

U6SG-2P031E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® 965PM
- 12" (WXGA, Glare Type)
- 2048MB DDRII667(1024x2) DDRII667
- NV GeForce9300 256MB VRAM
- Innebyggd webcam (0.3 megapixler)
- 250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- Finger Print- DVD Super Multi DL
- 802.11agn - Bluetooth
- 3+6 cell
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 14.990 SEK

VX3-2P001G

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T9300
- Äkta Windows Vista® Ultimate
- 12" (WXGA, Glare Type)
- NVIDIA GeForce9300M G 256MB
- 4096MB DDRII 667 (2048*2)
- 320GB HDD(5400 RPM)+TPM
- DVD Super Multi LightScribe
- Intel 4965AGN WLAN
- 3+9 cell
- Fingerprint
- Built-in Webcam (0.3 megapixler)
- w/bag and mouse

Rek. Pris: 28.990 SEK

Professionel

V1S notebook-serien är en ultratunn 15,4" bärbar dator med en avtagbar dockingsstation. Denna ger dig ett brett utbud av anslutningar som kommer ökar din effektivitet och ge en bättre mobilitet.

F3E-AP303E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T8100
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel® GM965
- 15.4" (Glare Type, WXGA)
- 2048MB DDRII 667 (1024*2)
- 250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
- 8X DVD Super Multi DL LightScribe
- WLAN 802.11agn
- with 1.3M Video camera built-in
- Bluetooth - Fingerprint
- 6 cell battery
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 8.999 SEK

V1SN-AK045E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Business
- 15.4" (WSXGA+, Glare type)
- NV GeForce9500 GS 512MB
- RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
- 320GB 5400rpm SATA HDD + TPM
- Swappable DVD SuperMulti DL Light Scribe
- Video Camera Built-in(1.3 million pixels)
- 802.11agn - Support 2nd HDD/BATT
- 8 cell battery
- Bluetooth, Fingerprint, Power Station
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 15.990 SEK

V2S-4S071E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T8300
- Äkta Windows Vista® Business
- 14" (WXGA+, Glare type)
- NV GeForce8600M GS 256M VRAM
- RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
- 320GB 5400rpm SATA HDD
- DVD SuperMulti DL
- Rotating Camera Built-in(1.3 million pixels)
- 802.11agn
- 6 cell battery - Finger Print
- Bluetooth - TPM -
- Power Station - Support 2nd HDD/BATT
- w/Bag&Mouse

Rek. Pris: 15.990 SEK

F9E-2P158E

- Intel® Centrino® processor technology
 - Intel® Core™2 Duo processor T5550
- Äkta Windows Vista® Business
- Intel GM965
- 12" (WXGA, Glare Type)
- RAM2048MB DDRII667(1024*2) DDRII667
- Camera Built-in(1.3 M Pixel)
- 250G 5400rpm SATA HDD+TPM
- DVD Super Multi DL - 802.11abg
- Bluetooth
- 6 cell battery
- 3G WWAN(SIM card onboard)
- Fingerprint
- with bag/mouse

Rek. Pris: 12.990 SEK

The specification and price may change without further notice.

ASUS. En bärbar för varje tillfälle!

Asus erbjuder ett brett sortiment av produkter med hög kvalitet och stilren design. Om du vill spela de senaste spelen, se en film i högupplöst HD eller ha en lätt bärbar dator med dig på resan kan du vara säkert på att vi har ett val för dig.

Asus är för närvarande det snabbast växande märket för bärbara datorer i Europa, och har varit så under tre år i rad. I snart tjugo år har Asus legat i framkant när det gäller innovationer och Wall Street Journal Asia rankar Asus som nr 1 när det gäller kvalitet och service.

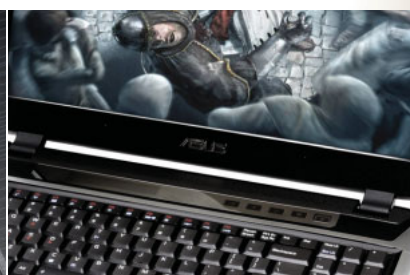
Business Week, en av världens ledande affärstidningar, rankar årligen världens 100 bästa IT-företag och här har Asus varit med tio år på rad. Asus är erkända för sina höga kvalitetsvärlden över och varje år vinner företaget över 2500 utmärkelser i media.

08 587 694 07

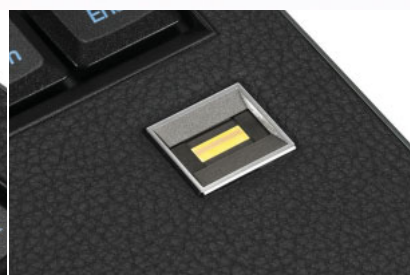
MULTIMEDIA

GAMING

LUXURY

PROFESSIONAL

ASUS. helhetslösning för ditt digitala liv.

ASUS erbjuder alla produkter du kan önska dig för en framtid i dagens digitala samhälle. Med ett utbud som inkluderar allt från stationära och bärbara datorer, LCD-skärmar, Eee PC, mobiltelefoner och GPS till moderkort, grafikkort och andra komponenter hittar du hos ASUS produkter som förenklar och förgyller både arbete och fritid. Faktum är att var tredje dator som säljs i världen är bestyckat med ett Asus moderkort.

ASUS Service med global garanti i 2 år

Alla ASUS bärbara datorer är skyddade av en global 2-års garanti. Detta betyder att garantin gäller även om du befinner dig i ett annat land än det du köpt din dator i. Om du får några problem med din dator när du är utomlands får du hjälp av närmaste ASUS-kontor. Med ASUS garanti försäkras du också 2 års avgiftsfria reparationer inklusive telefonsupport.

Hämtservice

Med ASUS Pick-up service kommer vi och hämtar din dator hemma hos dig om något skulle vara fel. Dessutom kör vi den tillbaka till dörren när vi är färdiga med reparationerna så du behöver inte ödsla din tid på resor. ASUS garanti erbjuder full service, hela vägen.

 Sweden
+46-858-769-407

 Finland
+358-9693-79690

 Denmark
+45-3832-2943

 Norway
+47-2316-2682

 Australia
ASUSTeK Computer (Australia) Pty Ltd
1300-2787-88
Sydney
Suite 1, Unit 12, Gateway Business Park, 63-79 Parramatta Road, Silverwater, NSW 2128 Australia

 Bangladesh
Global Brand Pvt. Ltd. *
+88-02-8123283

Dhaka
19/2, West Panthapath (7th Floor), Dhanmondi, Dhaka-1205, Bangladesh

 India
ASUS Technology Pvt. Ltd. *
+91-22-4005-8888

Mumbai
101-108, Bonanza 'A' Wing, Sahar Plaza Complex, Andheri Kurla Rd, Andher, Mumbai-400059, India.

 Indonesia
PT. Astrindo Senayasa *
+62-21-612-6555

Jakarta
Gedung Mal Mangga Dua Ruko No. 25 Jl. Arteri Mangga Dua Raya, Jakarta 10730, Indonesia

PT. Berca Cakra Teknologi *
+62-21-344-2234

Jakarta
Jl. Tanah Abang 3 No. 19 G-J, Jakarta Pusat 10160, Indonesia

 Japan
ASUS Japan Inc.
0800-123-2787

Chiba
279-0032, 10-6 Chidori, Urayasu City, Chiba, Japan

 Korea
ASUS Korea Co., Ltd.
+82-2-1566-6868

Seoul
#306, Chungjin B/D, 53-5, Wonhyoro-3ga, Youngsan-goo, Seoul, Korea 140-719

 Malaysia
Asustek Malaysia Office
+603-2148-0827

Kuala Lumpur
G-2, Ground Floor, IT@SPS, Wisma SPS, Jalan Imbi 55100, Kuala Lumpur Wilayah Persekutuan, Malaysia

 Mauritius
Pascal Computer Services Ltd. * +230-2131518

Port-Louis
40/42 St Georges Street Port-Louis, Mauritius

 Myanmar
Golden Power Technology *
+95-1-226664
Yangon
No. 72, Lanthit Street, Lanmadaw TSP, Yangon, Myanmar

 New Zealand
ASUS New Zealand Limited / 0800-278-788

Auckland
L1, 131 Khyber Pass Road, NewMarket, Auckland, New Zealand

 Philippines
Banbros Commercial Inc. / +63-2-7273009

Metro Manila
Banbros Corporate Center #32 Pilar, Corner Araullo Street, Addition, Hills, San Juan, MM, Philippines

 Singapore
Asustek Computer (S) Pte. Ltd.
+65-6720-3835
No. 1 Coleman Street, #04-18 The Adelphi, Singapore 179803

 Sri Lanka
Epsi Computers (Pvt) Ltd. * +94-11-2502533
Colombo
#302A Galle Road, Colombo 4, Sri Lanka

 Thailand
ASUSTeK Thailand / +662-679-8367~70

 Vietnam
ASUS Technology (Vietnam) Co., Ltd. / +84-8-8300446 Ext. 112

 Austria
0820-240513

 Belgium
+32-(0)-78150231

 Bulgaria
Most Computers Ltd. *
+359-2-91823
Sofia
Bl. 240, Blv. Shipchenski prohod, 1111 Sofia, Bulgaria

 Croatia
M SAN Grupa D.O.O. * / +385-1-3654-961

Zagreb
Buzinski prilaz 10, Zagreb 10010/385 Croatia

 Czech Republic
+420-596-766-888

 China
Asustek Computer China
Shanghai / +86-21-5442-1616

 France
0821-232787

 Germany
01805-010920

 Greece
80044142044

 Hungary
+36-15-054-561

 Italy
199400089

 Netherlands
0800-023-2694

 Poland
+48-225718040

 Portugal
+351-808-789-887
Romania
Euros SRL * /800800316

 Serbia
KIM-TEC Ltd. *
+381-11-2070-677

 Slovak Republic
+421-232-162-621

 Slovenia
Accord 92 DOO * / +386-01-511-47-50
Ljubljana
Stegne 13, 1000 Ljubljana, Slovenia

 Spain
+34-902-889-688

 United Kingdom
+44-870-120-8340

 Switzerland
+41-848-111-010 (German / French)
+41-848-111-014 (German / French)
+41-848-111-010 (Italian)

 Israel
Ronlight Digital Ltd. *
+972-3-9520520

 Iran
Digital Guaranty *
+98-21-8855-2441

 Pakistan
Shing Technologies Inc. *
+9221-5824561

 Saudi Arabia
Asus Al-Aqlema Trading Est.
+966-1-460-3216

 Syria
Digital Plus Co. *
+963-21-2246260

 Turkey
ASUSTeK Computer (Turkey) Pty Ltd
+90-216-521-4601

Istanbul
Alemdag Cad. Masaldan Is Merkezi No:46 D.1 Kisikli, Uskudar, ISTANBUL, TURKEY.

 United Arab Emirates
ASUSTeK Computer (Dubai) Pty Ltd.
+971-4-2833-728

Dubai
Office #103, 1st Floor, Zalfa Bldg., Garhoud Road, Al Garhoud Area, Dubai, United Arab Emirates (UAE), P.O. Box 113499

 Canada
Asus Service Center Canada
+1-888-678-3688

 USA
+1-888-678-3688

 Estonia
Servisa ICT * / +372-6671796

 Latvia
Servisa ICT * / +371-7-408838

 Lithuania
Servisa ICT * / +370-37-328442

 Russia
+7-495-231-1999

 Ukraine
DataLux Ltd. *
+380-44-4961791

 South Africa
ASUSTeK Computers Pty Ltd.
+27-11-783-5450

 Taiwan
ASUSTeK COMPUTER INC.
0800-093-456

Hong Kong
ASUS Technology (Hong Kong) Co. Ltd / +852-3582-4770

FIXA DET SJÄLV

Bengt Hjord, bengt.hjord@idg.se

Det här behöver du:

- Smalfilmsprojektor (för Super 8, dubbel 8 eller singel 8), helst en där hastigheten kan varieras.
- Ett vanligt matt kopieringspapper (A3).
- Digital videokamera.

Det här lär du dig:

- Att överföra 8-millimetersfilm till digitalt format.

Så räddar du dina gamla SMALFILMER

— och gör om dem till dvd-skivor

Rigga upp en smalfilmsprojektor, häng upp ett A3-papper på väggen och filma av dina gamla filmer med en videokamera. Svårare är det inte att överföra 8-millimetersfilm till digitalt format. Här lär du dig göra filmer som kan konkurrera med det fotolabben tar bra betalt för.

HAR DU EN massa rullar smalfilm liggande hemma från förra seklet? 8-millimetersfilmerna från din eller dina föräldrars barndom är minnen som du säkert vill bevara och minnas till – eller låta framtida generationer få ta del av.

Problemet är att gamla filmer förstörs alltmer vartefter tiden går. Färgerna bleknar eller försvinner, filmerna blir sköra och allt svårare att hantera eller återställa. Så vill du kunna ha dem kvar och titta på dem i framtiden

måste du snart åtgärda dem – ju tidigare desto bättre.

Ett sätt att bevara innehållet är att överföra filmerna till digitalt format som kan sparas på dvd eller i datorn. De blir då också enklare att titta på.

I dag är det sällan vi plockar fram en gammal smalfilmsprojektor för att titta på film – det är lättare att trycka in en skiva i dvd-spelaren och se filmen på tv:n.

Så hur ska du då rädda alla dina gamla filmer som ligger och sam-

Steg 1: Viktiga förberedelser

Det första du ska göra är att plocka fram den gamla projektorn som du för länge sedan använde för att titta på filmerna. Har du ingen projektor får du ge dig ut på jakt efter en. På auktionssajter och andrahandsmarknaden dyker projektorer ofta upp. (Vi använder en gammal Eumig Mark 605D i den här skolan.) Helst ska du ha en som har reglerbar hastighet. Se till att allt fungerar och att lampan är hel. Skaffa för säkerhets skull en ny, fräsch lampa så att du inte riskerar att den gamla helt plötsligt lägger av för att den har gjort sina brinntimmar. Gå också igenom alla reglage och fräscha upp ditt minne

om hur de fungerar. Du behöver kunna hantera den även när ljuset är släckt.

Rengör allt noga

Gamla projektorer samlar gärna damm och skräp som stör bilden med stora fula skuggor när du spelar upp filmen. Öppna projektorn och gör rent objektivet ordentligt och längs film-banan för att eliminera allt störande skräp.

Om du har möjlighet att rengöra filmen ska du definitivt göra det. Använd en återspolnings-apparat för att rulla filmen mellan spolarna och torka av filmen med rengöringsvätska på en

trasa. Det finns speciella rengöringsvätskor för ändamålet. Fråga din fotohandlare.

Kolla också att filmen är hel och titta extra noga på gamla skarvar för att försäkra dig om att de är hela och inte lossnar mitt under uppspelningen.

lar damm i gardero- ben till ingen nytta?

Ett sätt är att lämna in dem till ett "labb", ett företag som erbjuder överföring. Men det är dyrt (se rutan här ovan)

Enklarest filma själv

Det finns enklare sätt att överföra filmerna själv – som du kan göra hemma utan större svårighet, och

Därför blir det dyrt att lämna till labb

Många företag som utför överföring av 8-millimeters-film använder professionell utrustning i form av en filmskanner som läser in ruta för ruta, färgkorrigerar, lägger ljud vid behov och för över resultatet på dvd eller annan media. Men även andra, enklare metoder används. Här är de vanligaste:

- Filma av från duk eller via överföringsram.
- Synkronisera bild för bild mellan projektor och video.
- Skanna bild för bild digitalt till dator och sätta samman till film.

Den sistnämnda metoden ger oftast det allra bästa resultatet, men kräver mera professionell och dyr utrustning.

Det finns en mängd företag som gör det här, och du kan säkert lämna in filmer till din lokala fotohandlare så kan han eller hon ombesörja saken.

En hake är att kostnaden kan bli rätt hög för den här hanteringen. Priserna, liksom metoderna för överföringen, kan variera, men ofta ligger de mellan 3 och 6 kronor per meter film eller 14 till 30 kronor per minut, beroende på vilket företag du anlitar.

Startavgift och tillägg för en master-dvd är vanliga tilläggskostnader och priset varierar mellan 150 kronor och drygt 600 kronor. Priset ger inte alltid en fingervisning om hur bra överföringen blir.

På nästa sida: 7 fotolabb som överför smalfilm

som ger ett för de flesta användare fullt acceptabelt resultat.

För hemmakopieraren finns i huvudsak två metoder: med överföringsram (vilket i princip innehåller en spegel och lins eller matt plexiglasskiva) eller så filmar du av filmduken (eller ännu hellre en mindre bild) på ett matt papper.

Vilken metod du ska använda beror på ditt eget filmkunnande, vilken utrustning du har tillgång till och vilka krav du har på slutresultatet.

Många som ägnat sig åt smalfilmsöverföring privat är rörande överens om att det är lättare och ger ett bättre resultat att filma av

"Filma av från matt papper ger bättre resultat"

från matt papper än att använda överföringsram. Bara du ser till att göra ett noggrant förarbete kan du på egen hand uppnå en mycket bra kvalitet på din film.

Vad du behöver är i stort sett bara en smalfilmprojektor, en videokamera och ett ark A3-papper att visa filmen på. Här lär du dig hur det går till.

På nästa sida: Rigga kameran och kör igång

Steg 2: Rigga upp projektorn

Ställ projektorn så nära väggen – eller den yta där du ska projicera bilden – att bildytan ryms på ett A4- eller A3-papper. Du bör spela upp filmen på så nära håll för att få bättre kontrast och skärpa. Även färgerna blir bättre och mer distinkta om du kommer närmare. Ju längre avstånd desto svagare blir den projicerade bilden.

När du laddar filmen är det bäst att hålla i minnet att Super 8 och Standard 8 har olika hålbredd, så glöm inte att byta till rätt kugghjul i projektorn (om den är utrustad för flera format) för att undvika att filmen tuggas sönder.

En annan sak du måste tänka på är att inte pausa filmen med lampan tänd – lampan bränner hål på filmen på bara några korta sekunder om filmen står still.

NÄRBILD. För att få en skarp bild och distinkta färger ska du ställa projektorn rätt nära väggen eller den yta där filmen ska projiceras.

"Se upp med blänk från projektorlampan"

Steg 3: Montera filmduken/papperet

Ett matt papper ger ofta en bättre yta att filma av från än en filmduk. Filmdukens vävmönster kan slå igenom när du filmar av duken. Vissa dukar sprider också ljuset för att betraktas med ögonen men ger ett diffust resultat vid avfilmning. Ett pappersark ger en slät och fin yta. Ett vanligt kopieringspapper i A4- eller A3-format duger alldeles utmärkt.

Observera att det är att föredra att papperet är matt – annars kan det bli blänk från projektorlampan. Rummet ska vara mörkt när du gör själva avfilmningen. Alternativt kan du ha en svag lampa tänd någonstans i rummet, men då i stället skärma av området runt duken.

Att något lite ljus från omgivningen sipprar in kan ge en bra effekt för att dämpa den annars kraftiga kontrast som filmen får genom att projiceras på nära håll.

INGEN FILMDUK. Ett matt A4- eller A3-ark är tillräckligt bra för att få en skarp bild utan blänk att filma av.

Steg 5: Fokusera och testa exponering

Ställ skärpan med videokameran på papperet utan att filmen visas. Det är där fokus ska ligga. Använd manuell fokus. Kamerans autofokus kan bli lurad att vilja ställa om fokus under filmens gång om filmen är suddig – vilket amatörfilmer bitvis är emellanåt.

Samma sak gäller bländarautomatik. Har du en kamera med fast bländare, stäng av autoläget och använd den fasta. Kör filmen och kolla vilken bländare som ger bäst medelresultat. Använd den bländaren. Även exponeringen behöver manuell inställning. När det gäller vitbalans råder delade meningar om vilken som är bäst av dagsljus eller lampljus. Många förordar lampljus. Spela in ett par snuttar och avgör själv. Har kameran bildstabilisering ska du även stänga av den för bättre upplösning.

Stäng av all automatik och experimentera med exponering, slutarhastighet, vitbalans och bländare för att uppnå ett resultat som du är nöjd med. Det innebär en del ansträngning, men du kan uppnå ett riktigt bra resultat.

MÖRKURM. Rummet ska vara mörklagt när du spelar upp filmen för avfilmning. Samma sak när du gör alla förberedande inställningar för att ha bäst koll på exponering, vitbalans och fokusering.

7 labb som överför smalfilm

- www.uppsalabildteknik.com
- www.camrent.se/comers/pages
- www.filmbiten.se/Prislista.html
- www.film-to-video.com
- www.servyou.se
- www.smalfilmtilldvd.se
- www.homevideostudio.com/video-services/93/home_movie_transfer_cost.cfm

Här kan du få fler tips

- erivideo.brf-prasthagen.se/erivideo/tipsotrix/s8transfer.html
- lavender.fortunecity.com/lavender/569/filmtovideo.html
- forum.pricerunner.se/thread.jspa?threadID=3585

Steg 4: Rigga videokameran

Placera videokameran intill projektorn, så nära som det är praktiskt möjligt för att få en så liten vinkel som möjligt. Du kan antingen ställa den framför projektorn tillräckligt långt ned för att inte skymma objektivet, eller vid sidan om. Det viktiga är att du kommer åt alla reglage. Den lilla vinkel som trots allt uppstår är försumbar för resultatet. Använd stativ eller ställ kameran direkt på bordet där den står stadigt.

Tänk på att åtgärda flimmer

9-millimetersfilm är normalt inspelad med 18 bilder per sekund. En videokamera registrerar omkring 25 bilder per sekund. Projektorn har en

LITEN VINKEL. Videokameran kan placeras alldeles bredvid projektorn ...

... eller alldeles framför. Viktigt är att vinkeln blir så liten som möjligt.

trebladig slutare som kommer i otakt med kamerans slutarhastighet vilket gör att bilden flimrar när du filmar av den. Har du en projektor där du kan reglera hastigheten ska du dra ned farten till omkring 16-17 bilder per sekund för att motverka flimmer.

Om du har möjlighet att koppla kameran direkt till tv:n är det lätt att se resultatet när du sänker hastigheten. När du gör den här justeringen behöver du inte ha någon film i projektorn. Sätt på projektorn och filma av den upplysta duken så ser du flimret ordentligt och får bra koll på hur sänkningen av hastigheten påverkar resultatet.

Har du en videokamera där du kan ändra slutarhastigheten kan du experimentera på motsvarande sätt.

Steg 6: Beskär bilden och kör!

När du har placerat kameran där du vill ha den och siktat in på den projicerade ytan justerar du din kamera så att bilden fyller hela sökaren. Zooma in så att du beskär bilden strax innanför ytterkanterna för att undvika att få med det svarta utanför bilden och den suddiga kanten runt filmrutan. Har du möjlighet att koppla till tv:n medan du gör dina inställningar har du här möjlighet att bättre kunna se färger, kontrast och hur mycket av filmrutan du får med i bilden.

Kom ihåg att filmkamerans sökare ofta inte överensstämmer hundra procentigt med hur bilden beskärs i kameran. Gör några provfilmningar för att se att inga kanter är synliga.

Avfilmning är en metod som en del företag använder, men de

har utrustning som redan är kalibrerad och inställd, och allt experimenterande är redan avklarat. Att göra det här jobbet själv innebär att du kan åstadkomma ett resultat som är lika bra och ibland bättre än vad en del labb klarar av.

När alla inställningar är klara spelar du upp filmen med projektorn och filmar av den med videokameran. Bry dig inte om att göra snygga övergångar om du gör filmbyten, det kan du fixa senare i filmredigeringen. (Läs vårt test av videoredigeringsprogram på pcforall.se/extra.)

När allt är avfilmat kan du överföra det till datorn och redigera det om du så önskar.

Sedan är det enkelt att föra över filmen till dvd eller lagra den i annat format. Och nu har du en

TYSTNAD, TAGNING! När videokameran har placerats stadigt och du har zoomat in på filmrutan är det äntligen dags att börja köra filmen och starta videokameran.

film som du kan njuta av på tv-rutan och slipper allt meck med surrande projektorer.

SNABBGUIDE

Martin Appel, martin.appel@idg.se

LÄS MER PÅ
PCFORALLA.SE

Ett alternativ till internetkaféet är att ta med din bärbara dator och surfa trådlöst i en surfzon. Du hittar en guide till hur du gör det på pcforall.se/extra

Så gör du för att **rensa bort dina spår på internetkaféet**

När du surfar sparas en massa privat information på datorn. Sitter du på ett internetfik betyder det att nästa användare kan komma åt dina hemligheter. Som tur är kan du sopa igen spåren efter dig.

DIN DATOR HAR minne som en elefant. Besöker du en webbsida lagras den på din hårddisk, och nästa gång du besöker samma sida kan webbläsaren spara tid genom att "återanvända" den – i stället för att hämta informationen på nytt.

På samma sätt sparar datorn de webbadresser, användarnamn och lösenord du skriver in så att du slipper upprepa dem.

Det här är en jättebra funktion för dig som sitter vid din egen dator och inte är rädd för att någon

annan ska komma åt informationen på något sätt.

Sitter du däremot på ett nätkafé är det tvärtom en riktigt dålig idé. Alla filer som sparas på datorn blir tillgängliga för nästa användare. Han eller hon kan med andra ord i värsta fall komma åt din privata information – och se vad du har besökt för sidor och vad du har gjort för sökningar.

Rensas automatiskt

I många fall är det här inget problem. Stora välskötta internetkaféer har ofta en funktion som gör att datorn automatiskt startas om och rensas mellan varje kund. På så sätt försvinner all din privata information från datorn – och nästa kund startar med ett rent system.

Men på många mindre internetkaféer saknas den här funktionen, och då måste du själv sköta rensningen. Tack och lov är det ganska enkelt. Det krävs bara ett par klick för att datorn ska bli rensad. Däremot är det viktigt att komma ihåg

att den här rensningen bara tar bort filerna ytligt. Den som vill kan utan problem återskapa filerna med ett så kallat återskapningsprogram. Och även om de flesta internetkaféer sköter sin säkerhet bra

kan du inte vara helt säker på att datorn är fri från virus och spionprogram. Om du behöver hantera riktigt känslig information gör du klokest i att helt undvika internetkaféer.

8 säkra tips på internetkaféet

- När du loggar in på en webbsida får du ofta frågan om du vill spara lösenordet. Se till att svara nej!
- Vissa sajter har en funktion för automatisk inloggning. Använd aldrig den här funktionen på ett internetkafé.
- Logga ut från en internetjänst genom att klicka på **Logga ut**. Om du bara stänger webbläsaren förblir du inloggad.

■ Om du lagrar dokument på nätkaféets dator – släng dem i papperskorgen och töm den. Annars kan nästa besökare hitta dem.

■ Om du använder programmet Windows Live Messenger – kryssa inte i rutorna **Kom ihåg mig**, **Spara mitt lösenord** eller **Logga in mig automatiskt när jag loggar in**.

■ I Windows Live Messenger finns en funktion där din chattkommunikation sparas på datorn. För att koppla bort den, välj **Verktyg**, **Alternativ**, **Meddelandehistorik**. Se till att det inte finns något kryss i rutan **Behåll automatiskt en historik med mina konversationer**.

■ Windows Live Messenger har även en funktion som heter **Delade mappar**. Med den kan du skicka filer till dina chattvänner – men filerna sparas på hårddisken. Koppla bort den funktionen genom att välja **Verktyg**, **Alternativ**, **Delade mappar**. Avmarkera översta kryssrutan.

■ Ett annat tips för Windows Live Messenger är att välja **Verktyg**, **Alternativ**, **Säkerhet**. Genom att ange **Det här är en delad dator så spara inte adressbok, visningsbild eller personligt meddelande** så ökar du din säkerhet.

Sign In

Help

Screen Name or E-mail:

martin.appel

Get an Account

Password:

Forgot Password

☐ Stay signed in until I sign out (uncheck on shared computers)

Sign In

STOPP! Klicka inte i rutan för automatisk inloggning.

Enkel

Internet Explorer och Firefox

Tid: 5 minuter

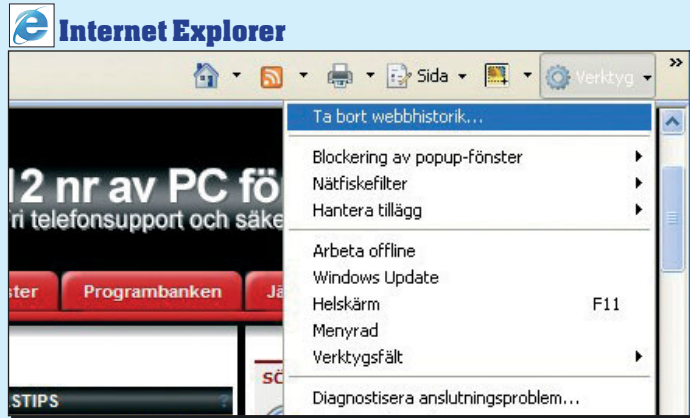
Det här behöver du:

- Dator med internetuppkoppling.

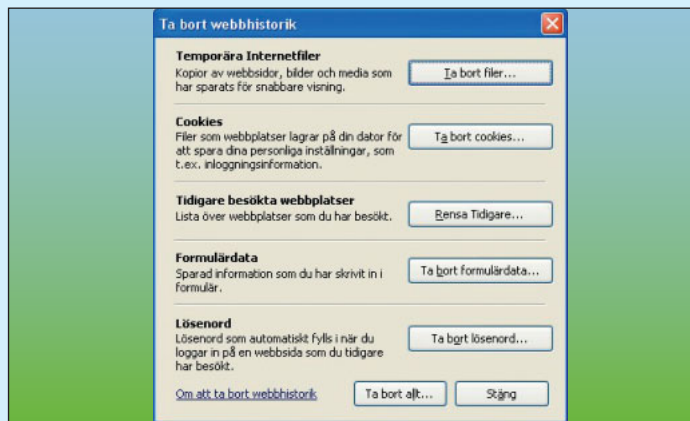
Det här lär du dig:

- Att rensa webbläsaren från privat information.
- Hur du blir av med spåren i Windows Live Messenger.
- Hur du surfar säkert på internetkaféet.

Steg för steg: Så tar du bort spåren efter dig

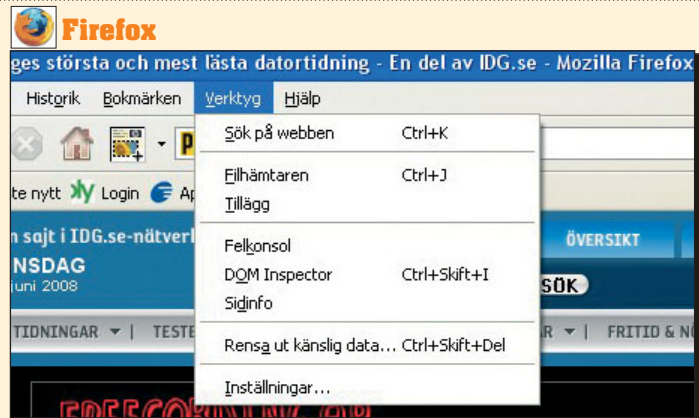
- RENSA ALLT.** Öppna Internet Explorer och klicka på **Verktyg**. Här väljer du **Ta bort webbhistorik**. Om du vill bli av med alla spår efter ditt surfande väljer du **Ta bort allt**. Observera att det här raderar allt och att du inte kan återskapa den information som du tar bort.

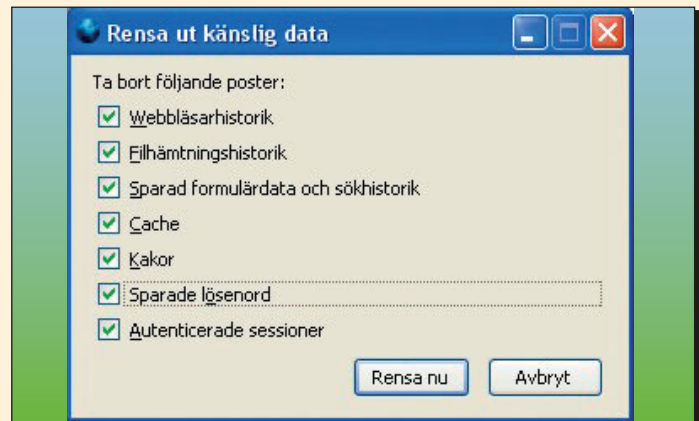
- VÄLJ VAD DU SKA RENSA.** Vill du välja vad du ska radera klickar du på de fem knapparna ovanför **Ta bort allt**. Här kan du radera temporära filer, cookies, tidigare besökta sajter, formulärdata och lösenord. Du väljer alltså själv vad du vill ta bort och vad du vill bevara.

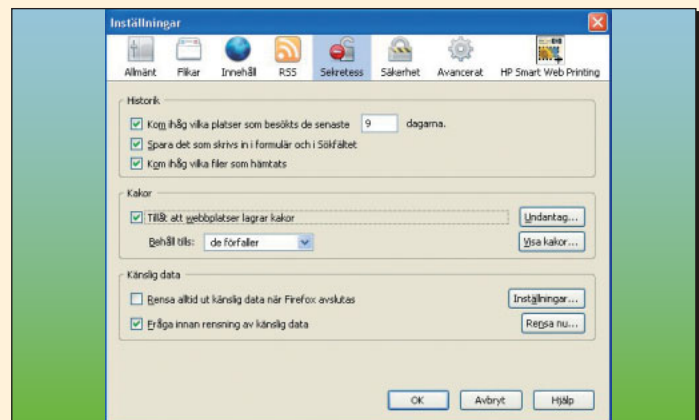
- SPARA ALDRIG.** Gå in på **Verktyg, Internetalternativ, Allmänt**. Välj **Inställningar**. Skriv in 0 längst ned. För att inte spara lösenord och webbadresser – välj **Verktyg, Internetalternativ, Innehåll, Komplettera automatiskt, Inställningar**. Ta bort bockarna i rutorna.

- RENSA ALLT.** För att ta bort all privat information från din dator väljer du **Verktyg, Rensa ut känsliga data**. Här kryssar du i samtliga rutor och väljer **Rensa nu**. Precis som i Internet Explorer tar det här kommandot bort all information, och du kan inte ångra det.

- VÄLJ SJÄLV.** Du kan förstås också välja vad du ska rensa bort. Det gör du genom att markera kryssrutorna. Du kan välja att rensa webbläsarhistoriken, filhämtningshistoriken, sparade formulärdata, cache-filer, kakor (cookies), lösenord och autentiserade sessioner.

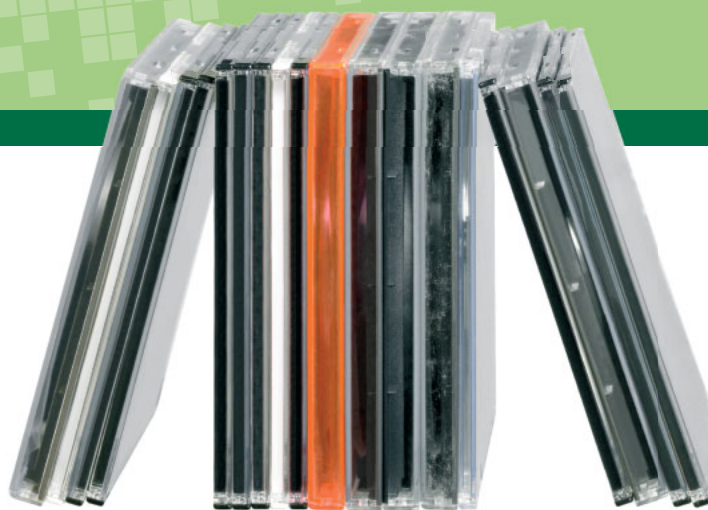

- SPARA? NEJ TACK!** Välj **Verktyg, Inställningar, Sekretess**. Här kan du ta bort bockarna i rutorna under **Historik** om du inte vill att programmet ska komma ihåg ditt surfande. Du kan även kryssa i rutan **Rensa alltid ut känslig data när Firefox avslutas**.

SNABBGUIDE

Fredrik Jones, fredrik.jones@idg.se

Smartare cd-fodral på 15 minuter

Itunes innehåller en smart utskriftsfunktion som gör det smidigt att skapa låtlistor till cd-fodralen där du förvarar dina hembrända cd-skivor.

Medel

Itunes 7

Tid: 15 minuter

Det här lär du dig:

- Att skriva ut insättsblad till dina cd-skivor.

DU VET SÄKERT redan att du kan bränna egna cd-skivor med musik som du har i Itunes. På så sätt kan du snabbt och enkelt skapa egna blandskivor med musik för olika slags tillfällen. Men varför nöja sig med det? Om du är en aning mer ambitiös kan du även skapa ett

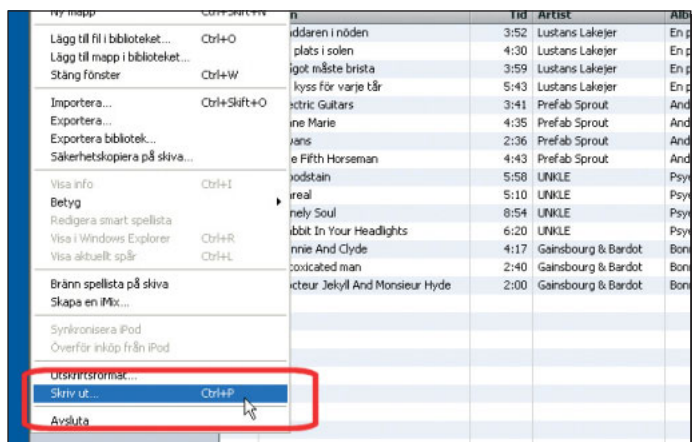
cd-fodral som innehåller namnen på de låtar som finns på skivan.

Itunes innehåller en smart utskriftsfunktion som hjälper dig att skriva ut ett insättsblad för cd-fodralet. Det här bladet kommer att innehålla uppgifter om spårnummer, titel, artist och längd för

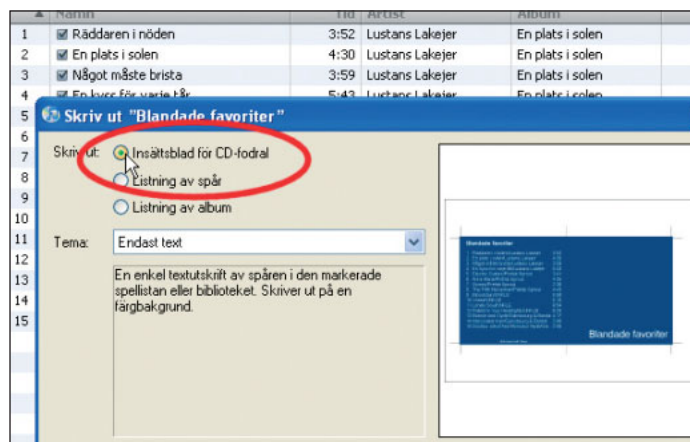
varje låt på cd-skivan. Den här funktionen kommer du åt genom att välja **Arkiv, Skriv ut**.

När du skriver ut ett insättsblad kommer Itunes även att skriva ut markeringar som gör det enkelt att klippa insättsbladet så att det passar i cd-fodralet.

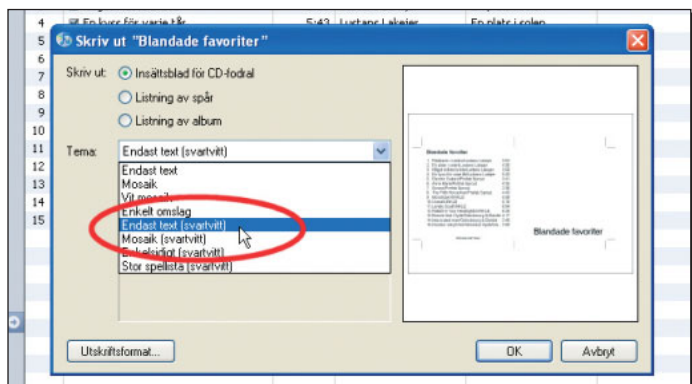
Så gör du ett cd-fodral med alla låtnamnen

- 1 MARKERA SPELNINGSLISTA.** Börja med att markera den spelningslista som innehåller de låtar som ska vara med på låtbladet till cd-fodralet. Välj sedan **Arkiv, Skriv ut** eller håll **Ctrl**-tangenter nedtryckt och tryck **P**.

- 2 SKRIV UT INSÄTTSBLAD.** I dialogrutan som öppnas kan du välja mellan tre olika slags utskrifter, **Insättsblad för CD-fodral**, **Listning av spår** och **Listning av album**. I vårt exempel markerar vi det första alternativet.

- 3 VÄLJ TEMA.** När du har valt ett utskriftsalternativ kan du göra fler val i listrutan **Tema**. Under listrutan visas en beskrivning över det valda temat och i fältet till höger kan du förhandsgranska hur det markerade temat ser ut.

- 4 SKRIV UT.** När du är nöjd med dina val är det bara att klicka på **OK** för att starta utskriften. En smart finess är att utskriften även innehåller markeringar som visar hur du ska klippa ut insättsbladet så att det får plats i cd-fodralet.

Datorsupport utan extra kostnad!

Som helårsprenumerant har du tillgång till PC för Allas förmånspaket. Där du utan extra kostnad får tillgång till datorsupport via telefon, antivirus och 5 GB webbackup.

Du som redan är helårsprenumerant, gå in på www.pcföralla.se/formanspaketet för att få tillgång till alla dina förmåner.

Om du inte är helårsprenumerant, fyll i och skicka in talongen här nedan!

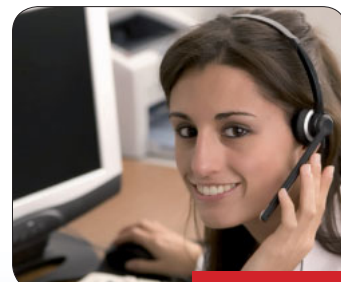
1 Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

DATAKOMPISEN

VÄRDE 528:-

2 Säkerhet

Du får ett komplett säkerhetspaket från F-Secure som är lätt att installera och använda.

- Antivirus
- Brandvägg
- Anti-spam
- Föräldrakontroll
- Fullversion

VÄRDE 595:-

3 Webblagring

Med Diino kan du säkert lagra och ta automatisk backup på dina viktiga filer.

- 5 GB lagringsutrymmegratis
- Säker lagring, förlora aldrig data
- Dela och publicera dina filer online

Diino

VÄRDE 468:-

SÅ MYCKET SPARAR DU:

Ord lösnr. pris 12 nr	779:-
F-Secure	595:-
Support	528:-
Lagring - 5 GB	468:-
Totalt ca	2370:-
Ditt pris	695:-
Du sparar 1675:-	

SVARSKUPONG - fyll i kupongen idag så missar du inte dina förmåner!

☐ **Ja tack!** Jag vill ha 12 nr för 695:- inkl* datorsupport, antivirus och 5 GB webblagring (totalt värde ca 2370 kr).

PFA385

☐ **Jag prenumererar redan** på 3 eller 6 nummer men väljer nu att förlänga min prenumeration med 12 nummer för att få tillgång till förmånspaketet för endast 695:-

PFA386

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

E-post _____

Frankeras ej.

PC för Alla
betalar portot

Erbjudandet gäller endast nya prenumeranter och inom Sverige, dock senast t.o.m. 31 december 2008. Du registreras med personuppgifter för att fullfölja vår kundrelation samt att kunna ge dig andra förmånliga erbjudanden från IDG som äger PC för Alla. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till tre år.

RING 08-453 61 00 eller POSTA – PORTOT ÄR BETALT

PC FÖR ALLA

SVARSPOST
110 316 250
110 00 Stockholm

KOM I GÅNG

Martin Appel, martin.appel@idg.se

FINNS PÅ
MÅNADENS CD!

TV-LICENSFRITT

Cool gratistjänst ger dig 500 tv-kanaler

Med det nytänkande gratisprogrammet Joost får du 500 tv-kanaler via datorn. Flera av dem är på svenska – och kvaliteten är förvånansvärt bra.

Joost 1.1

Kategori: Tv-program.
Typ: Gratisprogram.
Systemkrav: Windows XP eller senare, en bredbandsuppkoppling.
Språk: Engelska
Läs mer: www.joost.com

VI HAR SAGT det många gånger förr. Din dator har förvandlats till en tv. Har du en hyfsad internetuppkoppling kan du titta på tv via nätet med ungefär samma kvalitet som på din vanliga dumburk.

Fördelen är förstås utbudet. På nätet finns det fler tv-kanaler än någon annanstans, och du kan hitta program som inte går att se i Sverige. Framför allt finns det många nischade tv-kanaler för folk med olika sorters specialintressen.

Det vanliga är att du som vill titta på tv går in på respektive tv-bolags hemsida, men om du installerar gratisprogrammet

Joost behöver du inte surfa runt. Joost samlar nämligen tv-kanaler från hela världen i ett gemensamt skal. I skrivande stund kan du titta på 28 000 tv-program från nästan 500 kanaler, och utbudet växer. Bland de svenska kanalerna märks bland annat SVT och TV4.

Bygger på fildelning

Bakom Joost ligger bland annat den svenska it-entreprenören Niklas Zennström. Han är mest känd för fildel-

ningsprogrammet Kazaa och telefonsjälsten Skype – och Joost bygger på samma princip om fildelning. Tv-programmen hämtas alltså inte bara från en central server, utan även från andra användares datorer. På så sätt ökar hastigheten och bildkvaliteten.

Andra finesser är ett kommunikationsverktyg som gör att du och en kompis kan chatta om det program ni ser, och du kan även koppla Joost till en blogg. Det går förstås också att tipsa andra om tv-program som du tycker att de borde titta på.

Men det här är helt frivilligt. De flesta använder bara Joost som en tv med extra stor valfrihet. ●

1. Huvudmeny

Ta fram den meny där du kan välja tv-kanal eller program.

2. Information

Här ser du vilken kanal du tittar på.

3. Dölj

Dölj alla menyer på skärmen.

4. Kommunikation

My Joost tar fram verktyg för att chatta och blogga.

5. Ljud

Öka eller minska ljudet. Knappen till vänster stänger av det helt.

6. Kanalinformation

Växla mellan program eller läs information om kanalen.

7. Programinformation

Få information om aktuellt program.

8. Sök

Sök efter ett visst program eller en kanal.

9. Programförlopp

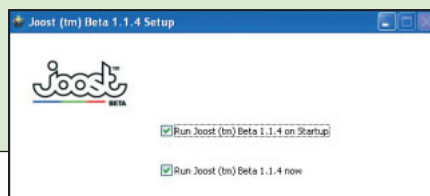
Stapeln visar hur långt du har kommit i ett program. Du kan "spola" genom att flytta markören.

5 frågor och svar om Joost

1. Hur installerar jag Joost?

Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på **Extra**. Bläddra dig fram till Joost och klicka på **Installera**.

Installationen är enkel. Det enda du behöver göra är att godkänna licensvillkoren och trycka på **Install**. Innan du slutför installationen får du se en ruta där du kan välja **Run Joost on Startup**. Det betyder att programmet startar varje gång du slår på datorn. Avmarkera den rutan om du inte vill göra det.

2. Måste jag registrera mig?

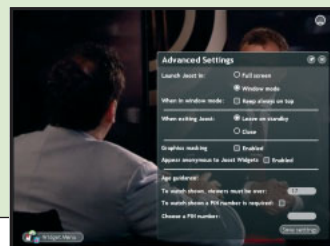
För att använda Joost måste du registrera dig. Första gången du startar programmet kommer du till en inloggningsruta, och om du inte redan har registrerat dig gör du det genom att klicka på **Get your Joost Name here**. Skriv in din e-postadress, ett personligt Joost-namn och ett lösenord och klicka på **Next**. Komplettera sedan

med namn, födelseår, postnummer och kön. När det är klart är du automatiskt inloggad på Joost. Behöver du

logga in igen eller på en annan dator använder du bara uppgifterna ovan.

3. Hur avslutar jag Joost?

Tanken bakom Joost är att programmet alltid ska köras i bakgrunden. Det stängs därför inte av helt när du trycker på avstängningsknappen. För att avsluta

AUTOSTART. Välj om Joost ska starta automatiskt.

Kom igång med Joost

10. Kontroller

Pausa i ett program eller hoppa mellan olika program.

11. Dela med dig

Tipsa en kompis om ett tv-program med den här knappen.

12. Hjälp

Få svar på dina frågor och läs om Joost.

13. Fullskärm

Växla mellan litet fönster och fullskärmsläge.

14. Stäng av

Minimera Joost så att programmet bara kör i bakgrunden.

15. Växla

Växla mellan kanalerna eller byt program.

det högerklickar du på Joost-ikonen längst ned till höger (bredvid klockan) och väljer **Exit**.

Du kan också välja

My Joost, Widget Menu, Advanced settings. Här väljer du **When exiting Joost: Close** (bilden till vänster).

VALFRITT. Du har många kanaler i olika kategorier att välja på i Joost.

4. Var finns kanalerna?

Genom att klicka på **Explore** i huvudfönstret får du se en kanalmeny. Till vänster hittar du en rad olika kategorier. Klicka på en kategori så ser du samtliga kanaler, och genom att markera en kanal och välja pilen till höger visar du alla program/klipp som finns. Klickar du i stället på den tunna pilen till vänster börjar du titta på kana-

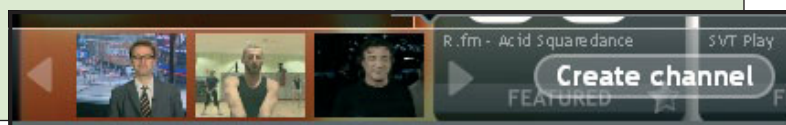
len direkt.

Ett alternativ till att söka via katego-

rier är att skriva in ett sökord högst upp i programmets fönster.

5. Hur gör jag en egen kanal?

Du kan bygga upp din egen "tv-kanal" genom att söka kanaler enligt ovan. När du har hittat ett klipp klickar du på **+**-knappen. Nu läggs det till i din uppspelningslista längst ned till vänster. Genom att klicka på **Create channel** skapar du den.

DIN TV. Välj program och skapa din egen tv-kanal.

SURFTIPS NYTTA

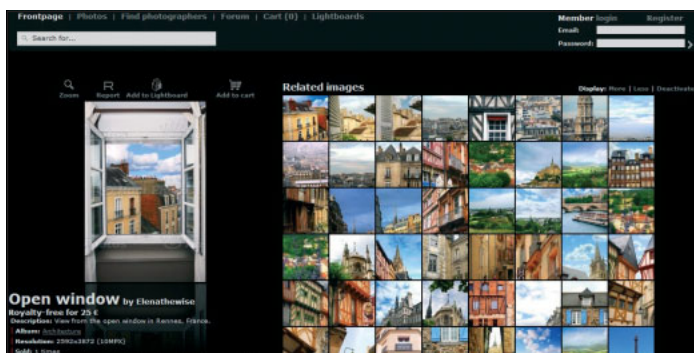
Martin Appel, martin.appel@idg.se

TIPSA OSS!

Har du hittat någon bra sajt? Mejla till martin.appel@idg.se

Tjäna pengar på semesterbilderna

Här är 20 sajter du har praktisk nytta av i sommar

SÄLJ DINA FOTON!

Har du plåtat mycket i sommar har du chansen att tjäna pengar på dina bilder. Nystartade svenska Mostphotos är en slags digital bildbyrå. Du laddar själv upp dina bilder på sajten, utan att det kostar dig något. Om någon köper din bild får du betalt. Köparen betalar 25 euro (cirka 230 kronor) för varje bild, och du som fotograf får mellan 50 och 70 procent av summan. Det handlar alltså om upp till 160 kronor per köpt bild. Mostphotos påminner om den mer kända kanadensiska sajten Istockphoto. Där är dock bilderna betydligt billigare och du får mindre betalt per bild.

www.mostphotos.com
www.istockphoto.com

HITTA GRATIS BOENDE

Har sommarens hotellbokningar grävt djupa håll i plånboken? Ett budgetalternativ är att sova på soffan hemma hos folk. Couchsurfing är en rörelse där man använder internet för att förmedla den här typen av kontakter. Idén är att du låter främlingar bo på din soffa, och att du sedan kan få gratis övernat-

ning när du själv reser.
www.couchsurfing.com

SMART SAMÅKNING

Du kan spara pengar genom att samåka. Via Reseförmedlingen kan du hitta andra människor att samåka

med, och du som har fått förhinder att utnyttja din tåg-, flyg- eller båtbiljett kan även sälja den i andra hand.
www.reseförmedlingen.se

SMARTA BOKMÄRKEN

Nätets bokmärken blir mer avancerade. Diigo är en tjänst för smartare bokmärken. Genom att registrera dig här har du inte bara en chans att spara själva adressen. Du kan även skriva kommentarer "ovanpå" alla sajter. De här kommentarerna kan du sedan nå oavsett var du sitter.
www.diigo.com

VAD BLIR DET FÖR MAT?

Du behöver inte springa stan runt för att leta efter ett bra lunchställe. På Lunchinfos mobilsajt kan du se vilka lunchmenyer som finns på restaurangerna i din stad.
wap.lunchinfo.com

HÄR SÄLJER DU DINA VANTAR

Sticka, virka, snida, tova... Gillar du hantverk har du numera en chans att sälja dina alster. Hemmagjort är en marknadsplats för saker du har gjort själv. Det är gratis både att annonsera och att läsa annonser.
hemmagjort.se

BILLIGASTE BOKEN

Skriv in vad du vill köpa och se sedan vilka butiker som säljer varan till lägst pris. Bokfynd, som jämför bokpriserna, är en av de äldsta shoppingagenterna på nätet, men de har även en mobiltjänst. När du står i butiken kan du alltså snabbt se om den bok du tänkt köpa finns billigare någon annanstans.
wap.bokfynd.nu

VIN PÅ NÄTET

Sedan förra året är det lagligt att köpa vin över internet. Du sparar visserligen inga pengar eftersom du måste betala svensk alkoholskatt, men du får större valfrihet.

Vinguiden och Australian Wine Club är två sajter som säljer vin via internet. Gör helt enkelt din beställning på sajten – och gå sedan till valfritt Systembolag och hämta ut din exklusiva flaska.

www.vinguiden.com
www.australianwineclub.se

EN AKROBAT PÅ WEBBEN

Adobe är känt för program som Photoshop och Acrobat Reader, men nu storsatsar företaget på nätbase-rade tjänster. Via Acrobat.com når du Buzzword, som är ett ordbehandlingsprogram som du kör direkt från webbläsaren. Här finns även funktioner för att skapa digitala dokument i Acrobat-formatet, och du kan dela filer med andra. Allt sker utan några extraprogram, och allt är gratis.
acrobat.com

FINN FÖRSVUNNET

Ibland tappar vi bort saker. Och ibland hittar vi saker. Bortalistan är

VISITKORT I MOBILEN

Vcard är en standard för digitala visitkort. Det går alltså att skicka via datorn eller mobilen, och använda i din digitala adressbok. Om du vill skapa ett eget Vcard kan du göra det på sajten Mobilize. Skriv bara in namn, telefon och adressuppgifter och spara filen på mobilen eller datorn.
mobilize.se/vcard

MARTIN APPEL
PC för Alla
martin.appel@idg.se

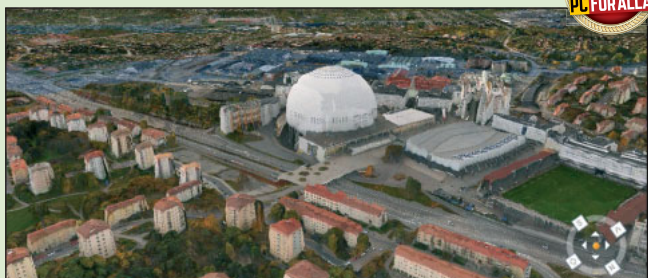

Symbolen visar att sajten är anpassad för mobiltelefoner.

HITTA I 3D

🇸🇪 Först kom kartorna, sedan flygbilderna och nu är 3d-bilderna här. Det är telefonkatalogtjänsten Hitta som har lanserat en tredimensionell karta. Du ser alltså hus och gator som de ser ut i verkligheten och du kan välja att titta på dem från olika vinklar. I skrivande stund finns tjänsten bara för den kungliga huvudstaden.

www.hitta.se/3d

sajten som kopplar ihop tappare och hittare. Du som har förlorat någonting kan gå in på sajten och registrera vad du har förlorat. På så sätt har du chansen att få saken tillbaka.

19 kronor kostar det att annonsera, och du betalar med mobilen eller betalkort.

bortalistan.se

TV I MOBILEN

🇸🇪 Viasat sänder inte bara tv via satellit. Nyligen drog de igång sin stora mobil-tv-tjänst. För mellan 50 och 90 kronor i månaden får du ett stort antal riktiga tv-kanaler i din mobil.

I skrivande stund fungerar den bara med Tele2:s 3g-abonnemang.

mobil.viasat.se

KUNGLIG GLANS

🇸🇪 Den svenska public service-tv:n gör nu en rojalistisk hårdtsatsning. På den nya webben Kungahuset har du som är intresserad av den kungliga familjen möjlighet att se på videoklipp och läsa nyheter om vad som händer bland de blåblodiga. Och är du osäker på vem som egentligen är vem i kungafamiljen klickar du bara på släkträdet och får snabb hjälp.

www.svt.se/kungahuset

FAKTA OM PENGAR

🇸🇪 Arbetslöshet. Inflation. BNP. Är du på jakt efter aktuella siffror om svensk ekonomi – gå in på Ekonomifakta, en gigantisk faktabank där du hittar all möjlig statistik. Du har även möjlighet att korskora siffrorna.

Finns det exempelvis en koppling mellan inflation och arbetslöshet? Bakom Ekonomifakta står Svenskt näringsliv. Det finns med andra ord en politisk underton bakom analyserna, men själva statistiken kommer från offentliga källor.

www.ekonomifakta.se

KOLL PÅ FÖRFATTARE

🇸🇪 Undrar du hur en författare egentligen ser ut och låter? Gå in på Bokvideo och Bonnier Video. Här presenterar förlagen sina böcker och sina författare i form av videoklipp.

www.bokvideo.se

www.bonniervideo.se

TRAFIKKAOS I SOMMAR

🇸🇪 Åk inte ut på vägen innan du har kollat Vägverkets sajt! Via en karta kan du se om det är några vägarbeten eller andra störningar på just den väg du ska åka.

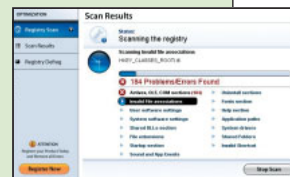
mobil.vv.se

5 NYTTIGA PROGRAM

SÅ PÅLITLIG ÄR DATORN

🇬🇧 Om du har kört datorn länge blir den långsam och instabil. Företaget Uniblue har tre verktyg som kan hjälpa dig att komma till rätta med problemet: Stability Scan kollar hur stabil datorn är, Performance Scan tar reda på om den är tillräckligt snabb och Security Scan avslöjar om den är säker eller inte.

www.liutilities.com/products/freescan

SNABBSURF MED SAFARI

🇸🇪 Safari är snabbare än Internet Explorer och Firefox. Det hävdar i alla fall Apple, som nyligen släppte en

Windows-version av sin webbläsare. Bland finesserna märks bland annat en funktion som kallas för Privat surfning. Slår du på den sparas ingen information på hårddisken, och du slipper vara rädd att andra kan se var du har surfat.

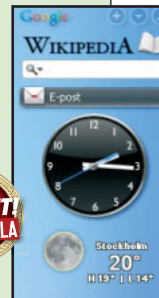
www.apple.se/safari

VISTAKÄNSLA I WINDOWS XP

🇸🇪 En av de smartaste sakerna i Windows Vista är den så kallade Sidopanelen, där du kan lägga en klocka, en väderprognos, ett sökfönster och liknande tjänster.

Har du inte Vista kan du ändå ge datorn en sidopanel. Google har ett litet tilläggsprogram som ger datorn ungefär samma funktioner.

desktop.google.com

FÄRGLÄGG MAPPARNA

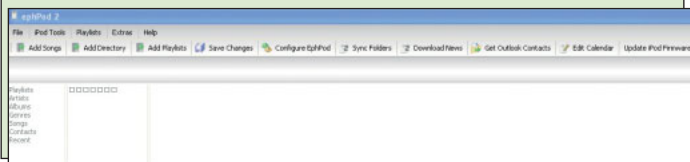
🇬🇧 Rainbow Folders är ett smart verktyg som färglägger mapparna i Windows och ändrar deras utseende. Poängen är förstås att det blir lättare att hålla ordning på mapparna. Alla som har använt en Mac vet hur smidigt det här är, även om Macintoshs hantering är enklare än Rainbow Folder.

english.aionel.net

SKIPPA ITUNES

🇬🇧 För att föra över musik från datorn till en Ipod måste du ha programmet iTunes installerat. Det här irriterar många Ipod-ägare, och nu finns det ett alternativ. Ephpod är ett avskalat program som inte gör något annat än för över musik från datorn till Ipod.

www.ephpod.com

SURFTIPS NÖJE

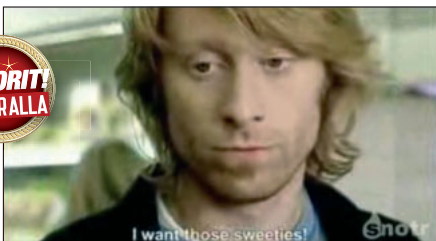
Joakim Bergström, joakim.bergstrom@idg.se

TIPSA OSS!

Har du hittat någon bra sajt? Mejla till joakim.bergstrom@idg.se

Så slipper du skrikande barn

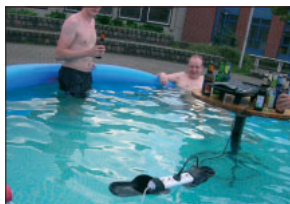
– plus 19 andra förtjusande och förfärliga länkar

LIVAT SOM FÖRÄLDER

En trött fyraåring efter en lång dag på dagis som tvingas åka med pappa på storhandling kan bara sluta på ett sätt. Du som är småbarnsförälder vet exakt hur situationen kommer att utvecklas. Har du inte skaffat småttingar ännu men är sugen, kika på länken nedan innan du skriker till verket med förarbetet.

www.snotr.com/video/1255

LIVSFARLIGT I POOLEN

Moffe och Toffe har utlovat ett sprakande poolparty med bärs, brudar och fyrverkerier. Tveklöst kommer de här killarna att få en spännande kväll. Och härmed också en nominering till The Darwin Awards.

mirror.servut.us/kuvat/DSCN7823.JPG

VISITKORT DE MINNS

Att bli ihågkommen, vara "top of mind", är viktigt i många olika situationer, både på jobbet och privat. Därför är det viktigt med ett riktigt fräsigt visitkort som dina kunder,

vänner eller ovänner aldrig glömmes. Hudkortet är ett exempel. Cracked.com ger dig fler!

www.cracked.com/article_16340_20-business-cards-they-will-never-ever-forget.html

NJUT MED ROYS RUTA

När Malax skjutjärnsreportrar beger sig ut på lokal-tv-reportage står världen stilla. Lågt varvas med lägre i reportage om sportfisketävlingar, lokala fiskargubbar och annat som Malaxborna uppskattar. Sjukt dålig kvalitet på alla tänkbara plan, men ändå fantastisk tv.

www.youtube.com/watch?v=NpUrbIX7v8&eurl

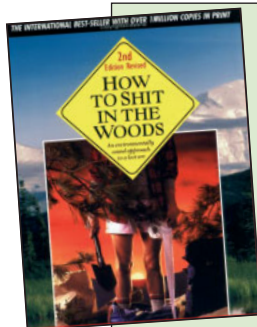
BATMAN I SINGAPORE

Mamma och pappa ville verkligen ha en superhjärte till son. Och det fick de. Den 13 maj föddes nämligen den kanske mäktigaste av alla superhjärtar borta i Singapore.

www.weirdasianews.com/2008/04/03/singapore-superhero-batman-bin-suparmen

LIVET I WORLD OF WIFECRAFT

Att World of Warcraft förstört många relationer förvånar ingen.

NEDSLÄPP I SKOGEN

Erkänn att du alltid har funderat på hur fanken du ska göra om du blir nödig i Grand Canyon? Som du säkert vet får du ju inte lämna ditt bajs på platsen. I How to shit in the woods får du en ingående beskrivning av hur du fixar det problemet och tusentals andra. Köp pocketutgåvan så får du 128 lagom sträva dasspapper på köpet! På listan nedan hittar du också nio andra oväntade "så gör du"-böcker.

www.listanity.com/the-10-craziest-how-to-books-you-never-knew-existed

Spelet är minst sagt beroendeframkallande. Men nu finns det botemedel mot pojk- och flickvänner som spelar för mycket. Genom lite enkel hypnos förvandlas även ditt vanliga liv till en enda lång jakt på nya levels. Se själv!

www.superdeluxe.com/sd/contentDetail.do?id=D81F2344BF5AC7BB88014F6841DE297470F9AB0FD846728B

KONSTIGASTE DATORN

Det finns många sätt att skaffa sig uppmärksamhet bland datornördarna i skolan. Ett är att vara bäst på ett spel, ett annat att ha den snabbaste pc:n i klassen. Ett tredje är att bygga om din pc till en nedskiten toalett.

devicedaily.com/desktops/10-craziest-pc-case-mods.html

SMART BUSFÅNGARE

Oppfinnar-Jocke har slagit till med en genial innovation: ett brandlarm som förhindrar busiga ungar och andra att tjuvdra i larmet. Det är så fiffigt gjort att när du drar i brandlarmet låses din hand automatiskt fast i mackapären till dess att räddnings-

tjänsten är på plats. Vad säger ni nu då, alla ni små fulingar som utlöser brandlarm i onödan?

pixdaus.com/pics/1210010638HFq1etM.jpg

PINKAR DU I FRYSEN?

Ibland kan det vara bra att ta hjälp av polarna när det är dags att annonsera för det nystartade företaget. Eller så är länken nedan resultatet av en genialisk pr-byrå som nu fått mig att skriva det här.

www.danemanuelsson.se/humorbill/Pissa_i_frysern.gif

MÄRKLIGA ÖLSORTER

"Tjena bartender, jag tar en Motorolja och tror jag passar på att beställa in en Tomtens arse samtidigt. Sätt det på min nota." Japp, det finns öl med riktigt udda namn.

www.tampabay.com/features/food/spirits/article503293.ece

FILMKLIPPENS GRAV

Det finns en plats där alla gamla Youtube-videor som plockas bort hamnar. Platsen heter Youtomb, och filmkyrkogården hittar du här: youtomb.mit.edu

självordsbenägna placerad mitt på bron eller det faktum att den inte längre fungerar. Och vem sjutton är det som sitter på andra sidan luren och svarar?

eatliver.com/i.php?n=3127

IPHONE-PONG VÄRSTA SUCCÉSPELET

Att Iphone är en cool telefon vet vi redan. Men nu har det skett, det som gör att telefonen kommer att utklassa allt vad mobiltelefoner och portabla spelmaskiner har att erbjuda. Det går nämligen att spela Pong på den. Och inte vilken Pong som helst utan ett flerspelar-Pong med upp till tre (!) spelare. Spring och köp!
www.collegehumor.com/video:1817805

VASA ELLER NOAK? TED HAR SVARET

Hur vet vi egentligen att det är det riktiga Regalskeppet Vasa som ligger torrdockad på museum i Stockholm? Den lärde Uppsalahistorikern Ted Borg har en egen teori om vad som egentligen hände det skepp som vi i dag kallar Vasa. Innan du kikar på klippet kan jag avslöja att det hela har med både gråugglor och elefanter att göra.
www.idiot.se/2008/05/23/varan-tv

FINNS DET HOPP?

Jag vet inte vad som är mest märkligt: att det finns en telefon för

DÄRFÖR BÖR SVERIGE STÄRKA SITT FÖRSVAR

Den hemliga kameran från elitstyrkans stormningsövning ger ett viktigt besked – vi bör själva bygga upp ett riktigt, riktigt bra försvar. Från normmännen lär vi inte få mycket hjälp.
www.ebaumsworld.com/video/watch/434606/

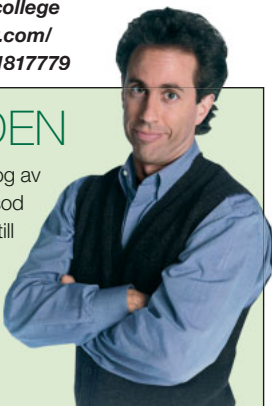

HUND GÖR STUNT

Vissa lär sina hundar att sitta fint, att ge tass och att inte nosa hundrädda i baken. Andra hittar mer utmanande kurser. Som att lära hunden köra en bil där tio självordsbenägna japaner klänger sig fast på karossen samtidigt som den ska hoppa genom en ring av eld.
www.roligaklipp.se/hund-goerett-qashqai-bilstunt,4519.html

MÄSTARE PÅ INTERNET

Känner du att du inte till fullo behärskar det här med internet? Oroa dig inte, där ute finns nämligen en videoguide att ta till. Och den heter "Mastering the Internet". Måste ses.
www.collegehumor.com/video:1817779

SEINFELD I FRAMTIDEN

Är du en sådan där som bara inte kan få nog av Seinfeld? Som kan diskutera i timmar vilken episod som är bäst? Då har jag något alldeles speciellt till dig. Jag har nämligen lyckats få tag i den första filmen som visar ett Seinfeldavsnitt från framtiden – 20 år i framtiden närmare bestämt.
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=30501

5 ROLIGA GRATISSPEL

SLUKA ALLT DU KAN

Bygg upp dina celler och sluka fienden innan han tar över. En superenkel idé där du vid varje attack förbrukar hälften av dina resurser, gör att du tvingas fundera ut strategier för att besegra din motståndare. I alla fall på de lite svårare nivåerna.

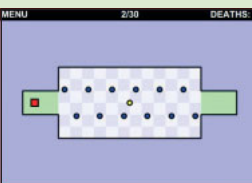
benoit.freslon.free.fr/games/Nano_War

VÄRLDENS SVÅRASTE SPEL

Det finns många utmanare till titeln "världens svåraste spel". En av dessa är The World's hardest game och tro mig, det är inte så lätt som det verkar att vara en liten röd fyrkant som jagar efter gula bollar och dör vid en krock med en blå boll. Testa själv, vetja. Klarar du dig längre än till level 5 är jag grymt imponerad.

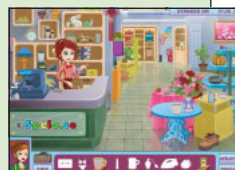
armorgames.com/play/1043/the-worlds-hardest-game

SPELA PERSONAL SHOPPER

Kanske inte riktigt min kopp te egentligen. Jag är nämligen smått allergisk mot att tokshoppa på varuhus. Men det är ändå lite kul att sitta och para ihop min shoppinglista med objekt i butiken. Så, vad väntar du på – ut och shoppa!

www.spela.se/spel/Personal-Shopper.html

NITRO 2 ÄR SOM KLASSIKERNA

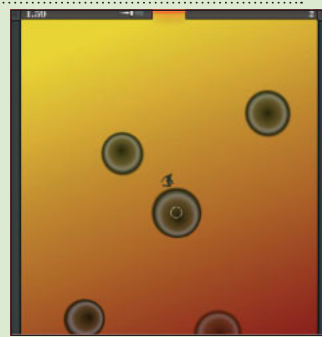
Speedad plattformshoppare med stänk av Lode Runner. Plocka stjärnorna innan dina fienders kanoner hinna skjuta sönder plattformarna du behöver

för att ta dig runt på varje nivå. Här är det stressig musik, högt tempo och kul tidsfördriv för hela slanten!

www.rjgam.es/nitro2

KLARAR DU DIG I 13 SEKUNDER?

Det är så enkelt – men så kul! Du faller. Hela tiden. Och det gäller att hitta en av bubblorna för när du faller ända till botten är du död och spelet är slut. Självt har jag väl en snittid på sisådär sju sekunder och toppar någonstans kring tolv. Och du?
arcade.itch.com/games/falling-forever

FRÅGOR OCH SVAR

Martin Appel, martin.appel@idg.se besvarar dina frågor och publicerar dina tips. Postadress: PC för Alla, 106 78 Stockholm

Vilken bärbar behöver jag?

Jag funderar på att köpa bärbar dator för skolarbeten och surfning. Jag har inget behov av att spela tunga spel, och behöver inte heller något lullull som vridbar skärm eller pekskärm.

De egenskaper jag letar efter är litet format, bra prestanda (snabb) och ett pris på mellan 5 000 och 12 000 kronor. Väljer jag en dyrare variant kommer jag antagligen inte att ha råd att uppdatera på fyra till fem år, men väljer jag en billigare kan jag byta upp mig efter ett par år.

Jag har kollat på det mesta, allt från Apple MacBook till Asus Eee PC 900. Båda alternativen tilltalar

mig. Mac tack vare sin design och prestanda och Eee-datorn för dess otroliga smidighet, men den kanske inte räcker?

Kanske borde jag lägga mig någonstans mittemellan dessa varianter. Jag har exempelvis tittat på Dell XPS M1330.

Kan ni nu ge mig lite råd och hjälp i denna djungel. Vad är det bästa köpet?

FILIP

SVAR. Just dina krav på prestanda är ganska lätta att bemöta – de flesta bärbara datorer skulle utan problem kunna svara väl mot dina behov. Tyvärr kostar just de super-portabla burkarna lite mer och de

allra billigaste apparaterna är oftast klumpiga och tunga.

Tänk också på att till exempel Eee främst är utvecklad för att köras med Linux. Det betyder att du inte kan köra alla de program du är van vid från en Windows-miljö, men du kan använda fria programsviter som Openoffice för ordbehandling och Firefox för webbsurf.

Den andra datorn du nämner, Dell XPS M1330, är däremot en riktigt bra dator som du med största säkerhet blir nöjd med. Du får med Dell rent siffermässigt lite mer dator för pengarna än om du väljer MacBook, men det finns å andra sidan andra skäl till att välja en Mac. I synnerhet tycker

jag personligen att det allt mer populära operativsystemet OS X är att föredra framför Windows Vista.

Apples billigare Macbook-serie består vidare av ruskigt smidiga och snygga små burkar som dessutom inte kostar skjortan. Dessa kan dessutom köras med Windows, men det får du köpa till själv.

DANIEL GUSTAFSON

**LÄS MER PÅ
PCFORALLA.SE**

Du missar väl inte våra populära köpguider till bärbara datorer och ett halvduzin andra sorters prylar. Du hittar dem på:

pcforalla.se/kopguide

Jag söker en barnvakt

? Har ni kläm på något program där man i efterhand kan kontrollera sitt barns surfande, speciellt tidsrymden. Har redan en "barnvakt", men då det ständigt är bråk om hur länge han surfar när vi inte är hemma, vore det bra om man kunde kontrollera att det han säger stämmer.

JOHAN

SVAR. Det finns ett gratisprogram som heter K9 Web Protection, som bland annat har en tidsspår och en funktion för att logga aktiviteterna på internet. Du kan hämta det via vårt programbibliotek (pcforalla.se/program) och om du vill läsa mer om det kan du göra det på tillverkarens hemsida (www.k9webprotection.com).

En bra bok som handlar just om den typen av problem du beskriver heter för övrigt Handbok för föräldrar. Den finns gratis på vår sajt i digital form (pcforalla.se/handbok).

Om du hellre vill ha den i pappersform kan du köpa den för 50 kronor (plus porto) här: www.handbokforforaldrar.se

MARTIN APPEL

OMUTLIG. K9 Web Protection håller koll på hur mycket barn (och vuxna) surfar på nätet.

Läsarnas bästa lösningar – från pcforalla.se/smart

Läsarna hjälper varandra i vårt forum PC för Alla Smart. Här är svar på några av de hundratals frågor som ställs varje månad.

HUR SPARAR JAG I OPENOFFICE?

? Jag tänkte testa Openoffice men vet inte hur jag ska konfigurera sparalternativen. Jag vill att mina dokument ska kunna öppnas av traditionella Microsoft-användare utan problem.

SJOHOLM

SVAR. Vill du att Microsoft Word-användare ska kunna öppna dokumenten väljer du att spara som

Microsoft Word 97/2000/XP.

Det passar de flesta som har Word. Du kan välja en standardinställning under **Verktyg, Alternativ, Ladda/spara, Allmänt, Spara alltid som**, men du kan också välja något annat när du sparar ett dokument.

ARKITEKTEN

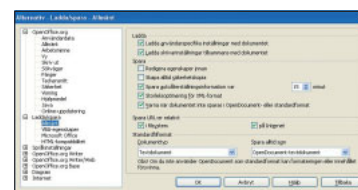
JAG VILL HA MP3-FILER I ITUNES

? Vet ni något program som snabbt och lätt kan konvertera Apples musikformat aac till mp3-filer?

ESD

SVAR. Förutsatt att filerna inte är kopierings-skyddade är det bara att högerklicka på låtarna i iTunes och välja att konvertera dem till mp3.

Om inte mp3 anges som ett format du kan konvertera till måste du trixa i inställningarna.

HÄRMAMPA. Openoffice kan använda Microsofts format.

1. Klicka på **Redigera, Inställningar, Avancerat, Import**.
2. Välj **MP3-kodare** i rullistan vid **Importera med**.
3. Under **Inställningar** väljer du lämplig kvalitet, till exempel **Hög kvalitet (192 kbit/s)**. Tryck på **OK**.

SCOUTEN89 OCH JOAR

KAN JAG FÖRSTÄRKA INTERNET?

? Jag ska surfa trådlöst, men lokalen är för stor för att jag ska få täckning överallt. Hur kan jag förlänga det trådlösa nätverket?

STATHAGEN

SVAR. Det finns så kallade repeaters som skickar vidare signalen. Du kan även använda nätverkskabel genom lokalen och sedan använda en accesspunkt som sänder ut trådlöst. Detta är antagligen stabilare än repeater-alternativet. **CECILIA**

Våra servrar
får kraft av orkaner.
– www.fsdata.se

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

PRISAD. RDR-HXD970 fick högsta betyg i PC för Alla 4/08.

SVAR DIREKT

Är hårddiskvideo lika bra som blu-ray?

? Jag vill köpa Sonys hårddiskvideo RDR-HXD970 som fick betyget 10 i PC för Alla 4/08. Den är ju utrustad med hårddisk, som jag tycker är mycket rymlig. Dessutom kan den skala upp till 1080p!

Nu undrar jag om detta innebär att jag får lika bra bild på tv:n som om jag hade spelat upp en blu-ray-film. Ger alltså uppskalning från en hårddisk samma kvalitet som en blu-ray-skiva – under förutsättning att jag har laddat ned högupplöst film på hårddisken? **BENGT DANIELSON**

SVAR. Eftersom du inte kan ladda ned högupplöst material (mpeg-4) på hårddisken, kan du aldrig få lika bra upplösning på materialet från hårddisk som från blu-ray.

Tanken med uppskalning är att du kan göra ett normalupplöst material mycket bättre, genom att skala upp det till 1080p. Då kommer bilden att visas i sin helhet, och inte halva åt gången (vilket kallas interlaced). Dessutom får du ett mycket tätare intryck, eftersom alla linjer i bilden visas samtidigt.

Med andra ord: Blu-ray är överlägset, men uppskalning ger en betydande förbättring av vanligt videomaterial.

För övrigt är RDR-HXD970 slutsåld. I juli kommer uppföljaren HXD995, med samma prestanda rakt igenom. Dessutom kan man kopiera från dvd- eller hårddiskvideo-kamera via usb direkt till hårddisken.

PER-MARTIN ÖHMAN, PRODUKTCHEF SONY

Hur gammal är jorden?

? Jag undrar hur ofta Google Earth uppdateras och hur "gammalt" det som syns på min skärm är.

JAN GREBIN

SVAR. Tyvärr är det inte helt lätt att veta hur gamla bilderna i Google Earth är. Vissa områden uppdateras ofta, andra mer sällan. Generellt kan man säga att USA och de delar av världen där USA har ekonomiska eller politiska intressen är välbevakade, med hyfsat aktuella bilder av hög kvalitet.

Andra delar av världen uppdateras däremot mer sällan. Det beror på att de företag som levererar satellitbilder till Google ofta är samma företag som levererar övervakningsbilder till amerikanska myndigheter.

Så bildernas aktualitet kan variera – allt från några månader gamla till 5-10 år.

PONTUS JEPPSSON

FALSKT. Den gamla Klaraterminalen i Stockholm är riven, men i Google Earth syns den fortfarande tydligt.

Dubbla brandväggar ger problem

? Kan jag ha Windows Vistas brandvägg aktiverad samtidigt som jag använder F-Secure Internet Security 2008?

BERIT

SVAR. Du bör aldrig ha två antivirusprogram eller brandväggar installerade samtidigt. Det ökar inte säkerheten utan kan leda till problem. Så här skriver exempelvis F-Secure på sin sajt. "Du måste ta bort eventuella andra antivirus- eller brandväggsprogram innan du installerar F-Secure Internet Security". Det gäller även den som finns inbyggd i Windows.

MARTIN APPEL

Vilken hårddisk är snabbast?

? Kan ni förklara vad det är för skillnad mellan ide- och sata-hårddiskar? Vad har blivit bättre med sata?

JONAS

SVAR. Sata (serial advanced technology attachment) är en modern arvtogare till ide (integrated drive electronics) som i sin tur även är en omskrivning av standarden parallell ata. Vi pratar alltså om anslutningsstandarder för anslutning av lagringsmedier (till exempel hårddiskar) till datorer.

Enkelt förklarat är

det sata som gäller medan ide är en utdöende standard. Bland fördelarna med sata kan räknas den markant bättre bandbredden (i dag upp till 3 GB data per sekund jämfört med den äldre som i praktiken maxar på runt 80 MB), de betydligt smärre kablarna vilket ger mindre trängsel i datorlådan och möjligheten att fysiskt växla hårddisk under drift, populärt kallat "hot swapping".

DANIEL GUSTAFSON

MODERN. Nästan alla nya hårddiskar kör sata, till exempel den här från Western Digital.

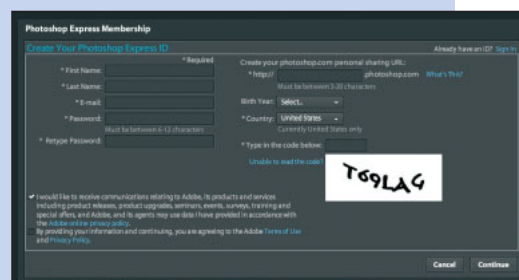
Varför funkar inte Photoshop Express?

? Det verkar som om Photoshop Express (www.photoshop.com/express) bara fungerar från USA. Ni skrev om den i nummer 5/08, men det är kanske lite för tidig promotion, eller?

ANDERS ÅSBERG

SVAR. Jag förstår att du blir lite förvirrad, men det går utmärkt att registrera sig i Sverige också. "Betaversionen är tillgänglig för alla användare, men kan uppfattas som långsam om den körs från andra länder (än USA)", säger Adobe själva. Med andra ord: Om du skriver **United States** under **Country** så kan du registrera dig. Det gjorde jag, och det fungerade utmärkt.

MARTIN APPEL

LJUG! Om du säger att du bor i USA kan du använda Photoshop Express.

Hur spelar jag in från Youtube?

? Jag minns att det i något nummer fanns tips om ett program för att spara videosnuttar från exempelvis Youtube. Jag har sökt i programbanken, men hittar inte.

BO LUNDMARK

SVAR. Vi har tipsat om ett flera program: Keepvid, Realplayer, Orbit och Zamzar. Du läser artiklarna gratis på pcforalla.se/extra.

Det finns dessutom en smart sajt

som heter Get2pc. Genom att byta ut www.youtube.com i webbadressen mot get2pc.com kan du spara hem ett Youtube-klipp.

1. Du tittar på ett klipp på Youtube. Det får exempelvis adressen <http://www.youtube.com/watch?v=ckQIB4JA-Jo>

2. Du ska nu ersätta www.youtube.com med get2pc.com. Adressen blir <http://get2pc.com/watch?v=ckQIB4JA-Jo>

3. Nu får du se en ny webbsida, och om du bläddrar dig nedåt en bit på den hittar du en text där det står **Download**. Genom att klicka på den sparar du ditt Youtube-klipp. Du ska ge filen ett namn som slutar på **.flv**, till exempel **Dima.flv**.

4. Nu kan du spela upp filen i ett program som exempelvis VLC Player som du hittar på pcforalla.se/program.

MARTIN APPEL

RÖRIGT. Det kan vara lite svårt att hitta nedladdningslänken på Get2pc.

Hos oss får du all frihet och teknik som behövs för din webbplats

– www.fsdata.se

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift

www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

PÅ MÅNADENS CD

Jan Sandbladh, jan.sandbladh@idg.se

33 GRATIS GULDPROGRAM

PC för Alla har valt ut:

Vi har samlat de allra bästa gratisprogrammen. Här hittar du program för ip-telefoni, cd-bränning och bildbehandling, såväl som ett komplett officepaket, musikprogram och spel.

AKTIVITET FÖR REGNIGA SOMMARDAGAR

12 patienser som är helt gratis. I paketet ingår patienserna Diplomat, Eighteens, Flower Garden, Forty Thieves, Freecell, Grandfather's Clock, Klondike, Pyramid, Royal

Rendezvous, Spider Solitaire, Spider Solitaire One Suit och Spider Solitaire Two Suits.

Namn: 123 Free Solitaire 2006 5.5.

Programtyp: Patienser.

KONVERTERA TILL MP3

En smart liten konverterare som enkelt förvandlar dina musik-cd och wav-filer till mp3-formatet. Praktiskt när du vill föra över cd-musik till din mp3-spelare.

Namn: Cdex 1.51.

Programtyp: Formatkonverterare.

Cobian Backup är ett lättanvänt program för att regelbundet skapa kopior av alla dina viktiga filer.

Namn: Cobian Backup 9.1.1.178.

Programtyp: Säkerhetskopiering.

REGLBUNDEN BACKUP RÄDDAR FILER

Att regelbundet säkerhetskopiera filer är det bästa sättet att undvika en total katastrof när datorn eller hårddisken kraschar.

TRYGGT MED EN KOPIA PÅ NÄTET

Diino är ett smart program som låter dig göra en automatisk backup av dina viktigaste filer och spara dem på nätet. Du kan lagra upp till två gigabyte med filer utan

Hög tid att säkerhetskopiera!

East-Tec Backup 2007 sparar smidigt dina viktiga filer och program.

DET ÄR LÄTT att slarva med säkerhetskopierandet, något som du alltid bittert ångrar när olyckan

är framme och en hårddisk kraschar. Med det smidiga och lättanvända programmet East-Tec Backup 2007 installerat på datorn behöver du inte längre oroa dig för att förlora viktiga data. Programmet kan automatiskt göra säkerhetskopior på dina viktiga filer och spara dem på exempelvis externa hårddiskar eller usb-minnen.

East-Tec Backup 2007

Programtyp: Säkerhetskopiera dina filer.

Utgivare: East Technologies.

Kontakt: www.east-tec.com

Systemkrav: Windows 98SE/XP/2000/Vista, internetuppkoppling.

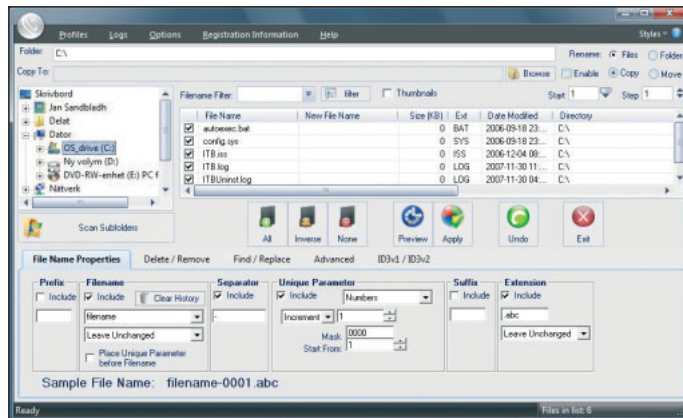
Så installerar du East-Tec Backup 2007

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **etbackup2007_pcfforall.exe** i mappen **Fullversioner/Backup2007** på skivan.

För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att surfa till sidan **www.east-tec.com/pcfforall/free**. Fyll i namn och e-postadress, så skickas en registreringskod till dig.

SNABBAVAL. Härifrån väljer du om du vill säkerhetskopiera eller återställa filerna.

OMDÖPTA. Med File Renamer Basic byter du namn på många filer i ett svep.

kostnad. Behöver du mer utrymme kan du betala antingen månadsvis eller årsvis.

Namn: Diino 4.2.2.

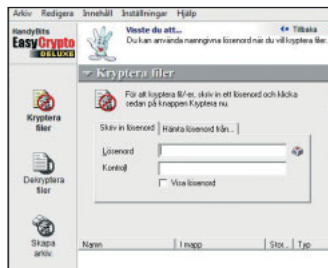
Programtyp: Backup på nätet.

SÄKER MED KRYPTERING

🇬🇧 Ett smart program för att kryptera och skydda dina filer. Du kan kryptera både enskilda filer och hela mappar, och även skapa självuppackande krypterade filer som du kan skicka till andra.

Namn: Easycrypto Deluxe 5.5.

Programtyp: Krypteringsprogram.

LÖSENORD. Det är viktigt att du inte glömmor bort lösenordet du väljer.

SNABBT NAMNBYTE!

🇬🇧 Som namnet antyder är det här ett program för att byta namn på många filer samtidigt. Du kan även byta namn på mappar, samt byta namn på mp3-filer baserat på deras id3-information.

Namn: File Renamer Basic 4.0.3.

Programtyp: Byt namn på många filer samtidigt.

TECKEN I TIDEN

🇬🇧 Ett litet verktyg med vilket du kan hålla ordning på de typsnitt du har installerade på datorn. Bland annat kan du söka efter typsnitt på hårddisken, jämföra dem med varandra och skriva ut exempelkartor.

FULL ÅTKOMST. Installationsguiden i Orb hjälper dig dela ut film och musik.

Namn: Font Xplorer Lite 1.2.2.

Programtyp: Håller ordning på typsnitten.

TV FRÅN HELA VÄRLDEN

🇬🇧 Med Miro kan du se tusentals tv-kanaler från hela världen

över internet. Du kan också spela upp videoklipp i alla de vanliga formaten med programmet.

Namn: Miro 1.2.

Programtyp: Se internet-tv.

NÅ DINA MEDIEFILER PÅ DISTANS

🇬🇧 Ett smart program som gör att du via en internetuppkoppling kan komma åt dina mediefiler överallt.

Fungerar bara under Windows XP eller Windows Vista.

Namn: Orb 2.01.0013.

Programtyp: Kom åt dina medie-filer överallt.

OFFICEPAKET PÅ SVENSKA

🇬🇧 Openoffice är open source-rörelsens svar på Microsoft Office. Du kan göra det mesta med Openoffice, som att ordbehandla, skapa kalkyler, göra presentationer med mera. Dessutom

är hela programmet på svenska.

Namn: Openoffice 2.4.0.

Programtyp: Ett komplett office-paket.

ORDNING OCH REDA BLAND DINA FOTON

🇬🇧 Detta är både ett av de bästa och ett av de mest populära pro-

Säkra filer med smart kryptering

Med Magical Security kan du lösenordsskydda dina filer så att ingen obehörig kommer åt innehållet.

🇬🇧 **VARE SIG DU** lämnar din dator obebäddad eller skickar filer via e-post finns alltid en risk att någon

obehörig kommer över informationen. För att vara säker på att dina dokument inte hamnar i orätta händer bör du kryptera filerna. Det gör du busenkelt med programmet Ashampoo Magical Security. Efter att du krypterat och lösenordsskyddat dina filer kommer bara den som har rätt lösenord åt innehållet i dem.

Ashampoo Magical Security

Programtyp: Kryptera dina filer.

Utgivare: Ashampoo.

Kontakt: www.ashampoo.com

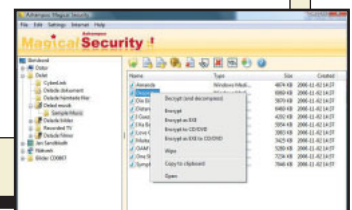
Systemkrav: Windows 98SE/2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

Så installerar du Ashampoo Magical Security

FULLVERSION

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på **Installera** i faktarutan intill programmet. Du som vill installera programmet manuellt hittar installationsfilen **magical_security.exe** i mappen **Fullversioner/Magical_security**. För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det: Klicka på **Obtain a FREE full version key** i rutan som visas när du startar programmet. Fyll i din mejladress i webbläsarfönstret som öppnas och klicka på **send**. Du får nu ett mejl där du ska klicka på länken ungefär mitt i mejlet. När du gjort det får du ett nytt mejl med ditt registreringsnummer.

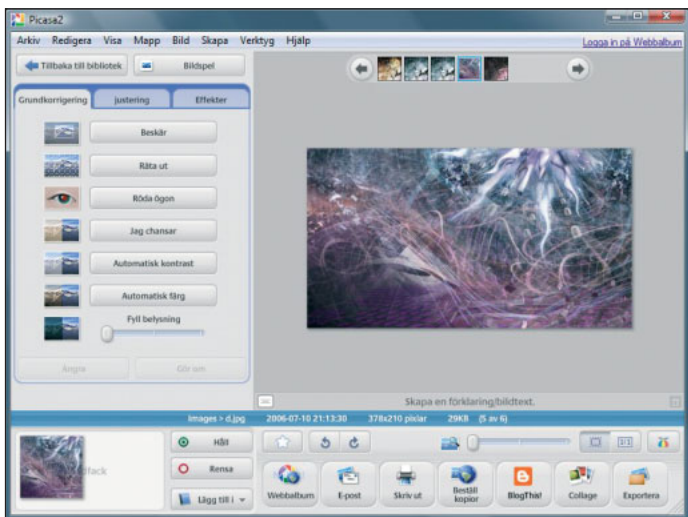
SMIDIGT. Med bara ett par musklick kan du kryptera en fil eller en hel mapp.

PÅ MÅNADENS CD

Fler program hittar du i Programbanken pcforall.se/program

FÖRBÄTTRING. Med Picasa kan du enkelt redigera dina digitala bilder.

grammen för att organisera dina digitala bilder. Picasa är ett mycket lättanvänt program i vilket du även kan utföra enklare redigering av dina bilder.

Namn: Picasa 2.7.

Programtyp: Fotoprogram.

LAYOUT FÖR ALLA

Du behöver inte lägga ut en massa pengar på ett dyrt layoutprogram som Indesign eller QuarkXpress, gratisprogrammet Ragtime

Solo duger fint för dig som inte behöver göra alltför komplicerade trycksaker. Kräver Windows XP eller 2000.

Namn: Ragtime Solo 5.6.5.

Programtyp: Layoutprogram.

RING GRATIS!

Skype är ett program

som gör att du kan ringa över internet med din vanliga telefon. Skype använder samma fildelningsteknik som används för exempelvis musik.

Namn: Skype 3.6.0.248.

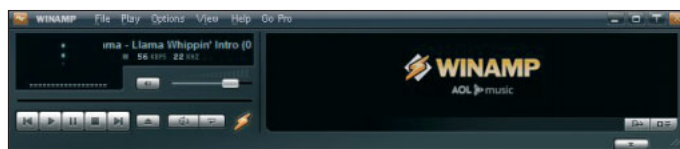
Programtyp: Ip-telefoniprogram.

EFFEKTIV SPIONJAKT

Med det här verktyget söker du igenom din dators hårddisk på jakt efter dolda spionprogram som till exempel kan ha tagit sig in i datorn när du laddat ned olika program från internet. Hittas några spioner hjälper Spybot Search & Destroy som namnet antyder omedelbart till att radera dem.

Namn: Spybot Search & Destroy 1.5.2.

Programtyp: Tar bort spionprogram.

POPPIS. Musikspelaren Winamp har några år på nacken men håller ännu.

VÄLJ UTSEENDE FÖR UPPSPELNINGEN

Winamp är den mest populära spelaren för bland annat mp3-låtar. Glöm inte att du kan ladda ned mängder med så kallade "skins" från internet för att göra utseendet på Winamp roligare och mer personligt.

Namn: Winamp 5.53.

Programtyp: Mp3-spelare.

... PLUS 18 ANDRA PROGRAM

Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på Månadens cd. Du ser hela listan över alla 52 programmen på nästa sida. Om du stoppar i skivan i din cd-läsare kan du

också läsa mer om programmen samt kolla vilka systemkrav som gäller för respektive program.

SPIONÖDARE. Spybot Search & Destroy letar upp och tar bort de spionprogram som eventuellt smugit sig in i din dator.

Snabbare dator – på 5 minuter

PC Booster reparerar och optimerar ditt datorsystem automatiskt. Och det går snabbt!

FULLVERSION

KÄNNS DIN DATOR gammal och slö? Ge den nytt liv med PC Booster! Programmet går igenom ditt datorsystem, optimerar det, reparerar Windows Register, rensar bort onödiga program och filer och gör allt stabilare och snabbare. Det hela

STARTSIDA. Här väljer du vilken typ av optimering som ska utföras.

sker mer eller mindre automatiskt och tar inte mer än fem minuter.

PC Booster

Programtyp: Snabbare upp din dator.

Utgivare: Incline Global.

Kontakt: www.inclineglobal.com

Systemkrav: Windows 98SE/XP/2000/Vista, internetuppkoppling.

Så installerar du PC Booster

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i fakturan till programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **pcb40.exe** i mappen **Fullversioner/PC_Booster** på skivan.

DITT SKYDD MOT LÄSKIGAVIRUS

+ F-Secure Internet Security 2008 är ett komplett antivirus-program som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2008 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

TRE MÅNADERS UPPDATERINGAR

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte det finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumrationsnumret **UD6G-GC04-G880-VB79-F05F** (0 är nollor) när du installerar programmet. Denna version av F-Secure Internet Security 2008 fungerar med fria uppdateringar fram till 25 november 2008.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på www.f-secure.se. Välj först **Privat** och därefter **Support & Nedladdning**. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen support@f-secure.se.

Om du vill ha support via telefon ska du ringa **08-507 440 11**. Observera att PC för Alla redaktion tyvärr inte kan svara på några frågor om programmet, vare sig per mejl eller per telefon.

Så kommer du igång med PC för Alla cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in i via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare.

Dubbeltklicka på filen **pfacd.exe** så startar cd-skivan.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen **Ja, jag godkänner**, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen **Huvudmeny** längst upp till vänster.

52 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

East-Tec Backup. Program för säkerhetskopiering.

Ashampoo Magical Security. Kryptera dina filer.

PC Booster. Snabba upp din dator.

TEMA: GRATISPROGRAM

123 Free Solitaire 2006 5.5. Patienser.

Audacity 1.2.6. Musikprogram.

Autostitch 2.187. Skapar panoramabilder.

AVG Antivirus Free Edition 8.0.1. Skydd mot virus.

Cdex 1.51. Formatkonverterare.

Cobian Backup 9.1.1.178. Säkerhetskopiering.

Cyberdefender Free 2. Säkerhetsprogram.

Deep Burner 1.9. Bränn cd-skivor.

Diino 4.2.2. Backup på nätet.

Easycrypto Deluxe 5.5. Krypteringsprogram.

File Renamer Basic 4.0.3. Byt namn på många ljudfiler samtidigt.

Font Xplorer Lite 1.2.2. Håller ordning på typsnitten.

Fresh Diagnose 7.84. Analyserar din dator.

Fresh UI 8.08. Konfigurerar din dator.

Fresh View 7.48. Visar multimediafiler.

Google Desktop 5.1.705.4505. Sökverktyg.

Media Monkey 3.0.2.1134. Håller koll på musikfilerna.

Miro 1.2. Se på internet-tv.

Openoffice 2.4.0. Ett komplett officepaket.

Orb 2.01.0013. Kom åt dina mediefiler överallt.

Paint.net 3.31. Bildbehandling.

Pawn 2.86. Schack.

Picasa 2.7. Fotoprogram.

Pysool 4.60. Patienser.

Quad-Lock Unit Converter 5.3. Omvandlar enheter.

Quicktime Alternative 2.5.1. Visar Quicktime-filmer.

Ragtime Solo 5.6.5. Layout-program.

Real Alternative 1.80. Visar Realmedia-filmer.

Skype 3.6.0.248.

Ip-telefonprogram.

Spybot Search & Destroy 1.5.2. Tar bort spionprogram.

Stickies 6.5a. Digitala post-it-lappar.

VLC Media Player 0.8.6f.

Mediespelare.

Winamp 5.53. Mp3-spelare.

VERKTYGSLÅDAN

Xnview 1.93.6. Enkelt bildbehandlingsprogram.

Firewall Plus. Personlig Brandvägg.

PC Tools Antivirus. Antivirus-program.

Threatfire. Ta bort skadliga program.

Filezilla. Ftp-program.

Zipgenius 6. Packprogram.

Winzip 11.2. Packprogram. (Shareware, \$ 29.00)

Windows Live Messenger. Chattprogram.

Firefox 2. Webbläsare.

Mozilla Thunderbird 2. E-postprogram.

Microsoft Internet Explorer 7. Webbläsare.

PDF 995 8.3s. Skapa pdf-filer.

F-Secure Internet Security 2007. Fullversion med tre månaders gratis uppdateringar.

EXTRA

Joost beta 1.14. Se tv på internet.

MP3-MUSIK

Tjajkovskij. Blommornas vals.

CLIPART

200 fria bilder. Skolmaterial.

ANNONS

Norman Security Suite.

Fullversion med sex månaders gratis uppdateringar.

Observera att vissa program kräver internetuppkoppling och e-postadress.

= program på svenska

VINN DET DIGITALA HEMMET

**TOTALT VÄRDE
17 000
KRONOR!**

Du har chans att vinna ett kit från D-Link med allt du behöver för att skapa ett komplett digitalt hem! Två paket med en trådlös router, en miljövänlig nätverks-switch, en wifi-dongel, en hemma-nas, en ip-kamera och en mediaspelare står på spel. Svara på frågorna nedan och skicka in ditt svar senast 25 augusti 2008 så är du med och tävlar.

Fakta om vinsterna

DIR-655: Trådlös hemma-router med gigabithastighet och nya trådlösa tekniken 802.11n. Utrustad med inbyggd brandvägg och fyra gigabit ethernet-portar.

DWA-140: Wireless n-klient-enhet som är snabbare än trådlösa 802.11g-adaptrar och har fördelen att den kan flyttas mellan bärbara datorer och stationära.

DGS-1005D: Miljövänlig desktopswitch som själv känner när en dator inte är påslagen och då minskar strömstyrkan och driftskostnaden.

DNS-323: Hårddiskskabinett för nätverk, med plats för två sata-hårddiskar (upp till 2 TB). Gör det möjligt för användare att dela dokument som musik, foton och videofilmer via nätverket och på internet. Har inbyggd ftp-server, upnp-server och iTunes-server.

DCS-950G: Trådlös internet-kamera ger dig ett fullfunktions-system för övervakning. Kan anslutas till internet via bredband eller till ett lokalt nätverk för fjärrövervakning med ljud och video av hög kvalitet.

DSM-510: Trådlös mediaspelare som klarar högupplöst film från dator till tv. Kan enkelt göra mediefiler på hemdatorn eller kompatibel nätverks-hårddisk (D-Link DNS-323) tillgängliga på tv:n och stereon – trådlöst eller via vanlig nätverkskabel. Har en hdmi-utgång som stöder hd-film med en upplösning upp till 720p/1080i.

Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforall.se/tavling – svara senast 25 augusti 2008.

Psst! Ledtrådar hittar du på www.dlink.se

1. Hur lång garanti är det på

D-Links Wireless N produkter (802.11n)?

- ☐ 2 år
☐ 6 år
☐ 11 år

2. Var ligger D-Links svenska supportcenter?

- ☐ Stockholm
☐ Göteborg
☐ Haparanda

3. Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord varför just du skulle behöva ett digitalt hem-paket.

.....
.....
.....

NAMN: _____

GATUADRESS: _____

POSTADRESS: _____

TELEFON: _____

E-POST: _____

ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösnummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 695 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla,
"Digitala hem-paket",
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se.
Skriv "Digitala hem-paket" i
ämnesraden. På webbsidan
pcforall.se/tavling kan
du också skicka in ditt svar.

Senast den 25 augusti 2008
vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinstskatt
betalas av vinnaren.

Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida:
pcforall.se

DANIEL GUSTAFSON

Daniel är testredaktör på PC för Alla. Du når honom på daniel.gustafson@idg.se

Mamma, datorn sprängs inte om du klickar på "OK"!

MIN MORSA ÄR ingen höjdare på teknik, det ska villigt erkännas. Ändå bryter hon de givna könsrollerna hemma i mitt barndomshem och smiskar min pappa rejält på fingrarna när det kommer till det tekniska. Farsan bara suckar när videon ska programmeras eller bankärenden ska göras online. Däremot är han en hejare på att kakla, byta bildäck och tapetsera. Så könsrollerna är väl egentligen ganska stadigt cementerade när jag tänker efter.

Mamma tog en datorkurs någon gång under det förra årtiondets mitt. Ni vet, den där tiden då allt var sajberspäjs, internet var framtiden och allt fixade sig om man bara kunde skapa middagsinbjudningar i Microsoft Works. Sedan dess har hon hankat sig fram bland ettor och nollor, skaffat ett mejlkonto (som hon envisas med att kalla för sin hemsida) och skrivit ut recept på familjens bläckstråleskrivare.

Men så fort något oväntat händer eller ett nytt program ska installeras fryser hon till is. Hon ringer panikslaget och frustar i luren eller skriver ned precis allt som står i popup-fönstret på små papperslappar som hon drar fram när det vankas söndagsmiddag.

VAD ÄR ADÅB RIDER? Vill jag fortsätta här? Vad är ett insticksprogram? Min dator kan vara i fara! Har jag verkligen vunnit en resa?

Hjälp. Inte blev det bättre när ett nytt muskelpaket till datorn antrade hemmet för några månader sedan. Denna gång med Vista som operativsystem. Inte tänkte väl jag på att problem kunde uppstå. Det är ju i stort sett samma sak, startfönstret är förvisso cirkelformat och menyerna lite annorlunda. Men ändå, big deal, tänkte jag.

Tjenare, telefonen ringde som aldrig förr. Det visade sig snart att det faktiskt var en himla stor deal att rektangeln hade blivit en cirkel, att menyerna nu såg en aning annorlunda ut och att Word plötsligt hade blivit Works.

Oj, så jag svor! Försökte tappert hålla humöret uppe när morsan ringde för femtioelfte gången och upprört vrålade om någon ruta som poppat upp.

– Har du läst vad som står i rutan?

– Nej.

– Vad står det då?

– Vill du stänga programmet?

– Vill du det?

– Eh, ja.

– Då klickar du ja.

– Jaha. Tack för det, jag är ju så jobbig. Jag vet det. Tack, tack, tack.

Men precis som morsan alltid var lagen personifierad i lekparken när man var tre bast är det även i dag egentligen hon som har rätt. Ska system och gränssnitt vara anpassade enbart för oss som växt upp med tabb-tangenter, crt-skärmar och fiberlinor i blodomloppet?

Självklart inte. Företagen är ofta väldigt duktiga på att dunka sig själva i ryggen och skryta om användarvänlighet och intuitiva gränssnitt. Samtidigt som sisådär hälften av landets befolkning får psykobryt när Windows Vista för säkerhets skull frågar om du verkligen vill öppna den där filen. Eller stänga av datorn. Eller andas.

INTE KONSTIGT ATT farsan suckar tungt och hellre läser sportsidorna i morgontidningen. De riskerar ju inte att sprängas om han bläddrar fel. Jag antar att vi har några Mount Everest kvar att bestiga tills it-världen på allvar anpassar sig efter din farmor, min mamma och min chefs kusins brevbärare.

Till dess – förlåt mig mamma. Det är ju faktiskt du som har rätt!

(Men jag lovar att datorn inte sprängs om du klickar på "OK" utan att ringa mig först nästa gång.) ●

"Hon ringer panikslaget och frustar i luren"

KOMMENTARER TILL KRÖNIKAN – FRÅN PCFORALLA.SE/KRONIKA

BRA SKRIVET! Och för att dra en gammal men ständigt aktuell replik i sådana här sammanhang: – Eller så skaffar du dig en Mac.

PFAGUEST

DEN HÄR ARTIKELN gav lite exempel på hur dåligt anpassat Windows kan vara för ovana användare. Ja betyder stäng och nej betyder avbryt. Varför inte låta

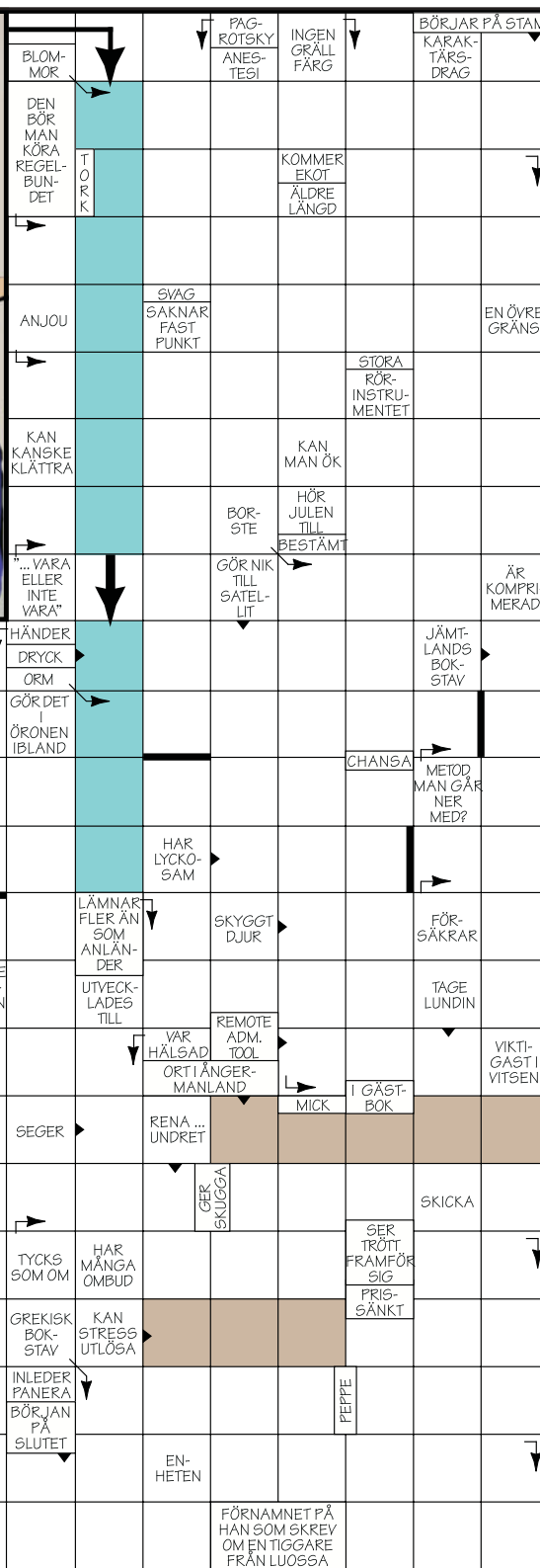
knappen som stänger heta Stäng? Så är det i Mac, och det är mycket mer logiskt. Och Mac är inte bara för personer som är dåliga på datorer, som programmerare kom-

mer du att gilla att Ruby, Perl, Python med mera finns med från start, och att alla utvecklingsverktyg du behöver ingår gratis när du köper datorn.

FALAFELN

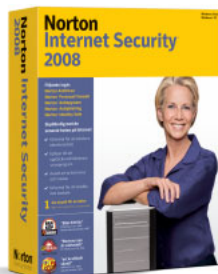
MÅNADENS KORSORD

»»» Dagliga nyheter hittar du på **pcforalla.se**

KORSORD 7-2008

Skicka in lösningen senast 25 augusti 2008 till
PC för Alla, 106 78 Stockholm. Den som
Märk kuvertet "**korsord 7-2008**". Den som
skickar in den först öppnade rätta lösningen
vinner ett exemplar av Norton Internet Security
2008 (svensk version) från Symantec.
Den rätta lösningen hittar du efter 27 augusti på
www.pcfforall.se/tavling.
Lycka till!

☐ Jag vill passa på att prenumerera på PC för Alla. För endast 695 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor.

PFA049

Namn:

Gatuadress:

Postadress:**Telefon:**

E-post:

Ålder:

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

PÅ WEBBEN!

Med bland andra
nätets vassaste serier
pcforall.idg.
se/2.1054/1.166525

FREDDAS FAVORITER

Fredrik Claesson, fredrik.claesson@idg.se

RÄDDA MILJÖN!

50 saker du kan göra med din gamla dator

Varför kasta din gamla Mac eller pc i grovsoprummet? Bygg en brevlåda av den i stället. Eller gör en bil av kretskorten. Kanske blir datorn ett bra fågelbord? Fler tips hittar du på:

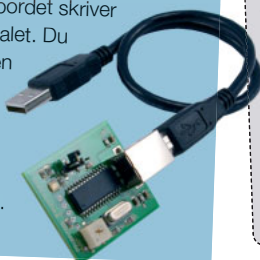
funfever.blogspot.com/2008/01/how-to-keep-your-old-pc-alive.html

PRYLBUS

Det spökar på datorn

Dags för kontorsclownens drömpryl – och alla andras mardröm, om vi får tro beskrivningen. Phantom Keystrokes kopplar du in i en kollegas dator (det krävs en ledig usb-port) och sedan kommer den slumpmässigt att göra så att tangentbordet skriver fel och musen rör sig galet. Du kan ställa in hur ofta den ska aktiveras. Låter som en grej du kan få sparken för. Törs du köpa så kostar den 25 dollar (cirka 150 kronor). www.thinkgeek.com

LÄSARNAS BÄSTA DUMP

Google Toolbar for Firefox 3 är tydligen inte kompatibelt för Firefox 3. Vad ska man då ha det till?

TACK TILL BA EKHOLM

Inkompatibla Tillägg

Google Toolbar for Firefox 3.0.20070525W kan inte installeras eftersom det inte är kompatibelt med Firefox 3.0.

OK

"Älskling, jag har köpt en grej..."

Under ämnet galna nätauktioner kan vi fresta med den här 24 kilo tunga, 1,6 meter långa (i färdigt skick) järnvägskanonen Dora som nyligen gick för 3 000 spänn på Tradera. Den här modellen i skala 1/35 är föga förvånande gjord i begränsad upplaga och består av över 3 000 delar. Hoppas att den som köpte den kom ihåg att beställa en dunk med plastlim också.

PONDUS

av Frode Överli

"BRUTALT ÄRLIGT! JAG ÄLSKAR DET!" Lars 32

"OJ, VAD LÅNG DEN VAR" Birgitta 47

"MAN VILL SE OM DEN DIREKT" Lisa 25

"BIBELN FÖR PRYLFRÄLSTA" Sven-Åke 56

"SEMESTERN ÄR RÄDDAD" Kenneth 38

"FULLPROPPAT MED PRYLACTION" Jonas 27

Snabbhetspremie!
Köp den direkt och
få en fräck t-shirt!

Äntligen är den här!

Med över 4000 recensioner har svenska folket sagt sitt. Vilken mobiltelefon är bäst? Vilken stavmixer är sämst? Här finns svaren som ger dig det bästa utgångsläget för ett lyckat köp. Missa inte denna unika möjlighet att ta

del av Sveriges största samling av videorecensioner. Köp DVD-boxen eller gå in på pricerunner.se och se klippen gratis redan idag.

**Jättetest:
6 kameror
med superzoom**

303 SMARTASTE TIPSEN

I DINA FAVORITPROGRAM

Du kan bli snabbare och mer effektiv framför datorn.
Vår tipsredaktör Fredrik Jones har letat fram de
303 bästa tipsen Windows, Word, Photoshop
– och alla dina andra vanliga program.

Argentina: Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australia: Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness - Australia, WebBusiness - Australia Bangladesh: PC World Bangladesh Belgium: Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien: Anuario de Informatico - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien: CAD/CAM/3D World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC World Bulgaria Chile: Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia: Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica: Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Centro America Danmark: Computerworld Danmark, Computerworld Danmark Annual Issue, IT-Branchen Danmark, IT-Partner Danmark, IT Top 100, Network Danmark, PC World Danmark, Teknik & Net Ecuador: Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten: PC World Egypt Filipina: Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland: MikroPC, Tietoviikko Frankrike: Create France, Developpeur Reference, Distributrice, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Reseaux & Telecoms, Univers Macworld Forenade Arabemiraten: ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland: GamePro Greece Hong Kong: Computerworld Hong Kong, IT for SME India, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien: Info Komputer Indonesia Island: ComputerScope, ComputerScope Channels Ireland: PC Live! Ireland Island: PC World-Iceland Italien: Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan: CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World - Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World - Japan Jugoslavien: Mikro PC World Yugoslavia Kanada: CIO Canada, ComputerWorld Canada, CXO, Ca-Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya: PC World East Africa Kina: CEO/CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland: PC World e-Pasaulis - Latvia Libanon: Gamepro Middle East Litauen: PC World Lithuania Malaysia: Computerworld Malaysia Malta: PC World Malta Marokko: PC World Morocco Mexico: Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma): PC World Myanmar, Nederlanden: ComputerPartner Netherlands, Computer! Totaal, Computer!Totaal Tips & Tricks Netherlands, Infosecurity-Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria: PC World Nigeria Norge: CAD/CAM/3D World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT-bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspres Norge, PC World Norge, PC World ProduktGuide Norge, The Business Standard-Norway Nya Zeeland: CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan: Computerworld Pakistan Panama: PC World Panama Peru: Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen: Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kina Domowe - Poland, Magazyn DV - Poland, Network Poland, PC World Komputer Portugal: Cerebro/PC World Portugal, Computerworld / Correio Informatico Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien: Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Russland: PC World Russia, PC World Russia, Russia, Publish Russia, Setty Russia Schweiz: Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore: CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien: Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, Dealer World Espana, Macworld Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infolink/PC World Sri Lanka Storbritannien: Ch@nnel 2001-UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today-UK, Macworld UK, MicroScope UK, PC Advisor UK, Sverige: Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Miljøaktuelt, Executive Report, Internetwork, IT.Branschen, Level, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, PC för Alla, Studio, TechWorld, Sydafrika: Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Syd Korea: CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan: CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision e-Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien: Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet: ComputerLife-Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PC Life-Turkey Tyskland: CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products - Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC WELT Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina: Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern: Computerworld Szamitestechnika, Games - Hungary, IDG Hungary Anniversary Issue, PC World Hungary USA: CIO US, Computerworld US, CTO Magazine - US, Darwin Magazine - US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela: Computerworld Venezuela, CW Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld Venezuela Vietnam: PC World Vietnam Vitrysländ: PC World Belarus Zimbabwe: PC World Zimbabwe Österrike: ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

BIO HEMMA

4 billiga lösningar för att se på film med blu-ray

VILL DU SE BLU-RAY-FILM BILLIGT? Vi lät Playstation 3 gå en match mot Panasonic, Samsung och LG för att hitta det bästa budgetalternativet.
(Vinnaren blev en helt annan än vi hade väntat oss).

FRÅN 5000 KR!

Bästa bärbara inför skolstarten

BÄRBARA DATORER rasar i pris. Du kan få en bärbar för 5 000 kronor, men hur bra är egentligen budgetdatorerna? Lagom till skolstarten testar Fredrik Granlund fyra av Sveriges billigaste datorer.

VI AVSLÖJAR!

Svenskarnas största it-frustrationer

SVENSKA FOLKET har talat. I vår stora opinionsundersökning avslöjar de vad som gör dem mest frustrerade framför datorn. Missa inte vår artikel som avslöjar om det är lösenordseländet, telefonköerna eller det långsamma bredbandet som skapar mest frustration.

TESTAT!

Så bra är de nya robotdammsugarna

HUSHÅLLSNÄRA TJÄNSTER i all ära, men en robotdammsugare gör jobbet betydligt billigare. Frågan är om de suger eller duger? Simon Grabiec lät fyra modeller ta upp kampen mot dammråttorna.

DESSUTOM: Nyheter och trender ■ Snabbguider ■ De bästa mobilsajterna ■ Nano-teknik skapar dvd som rymmer 20 000 filmer ■ Månadens nya produkter ■ Surftips ■ Kul överraskning ■ Klurigt korsord ■ Test av datorspel ■ Cd full med program ■ Tävlning ■ Frågor & svar ■ Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem PC för Alla!

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till kundservice@idg.se

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 695 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösningsnummerpris: 778 kronor)

PFA049

Namn _____
Adress _____
Postadress _____
Telefon _____

☐ Jag vill inte få fortlöpan information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

En av världens absolut minsta och tystaste färglaserskrivare!

SAMSUNG Färglaser CLP-300N

Samsung CLP-300N är världens minsta och lättaste personliga färglaserskrivare. Tack vare nya NO-NOIS teknologin är den tystgående och den har praktiska funktioner, som affischutskrift och klonade utskrifter. Status Pop-up program visar skrivarens status och den är enkel att underhålla med nya lättbytta tonerkassetter i miniformat.

- Max utskriftshastighet sv/vit 16 sidor/min
- Max utskriftshastighet färg 4 sidor/min
- Max utskriftskvalitet 2400x600 dpi
- Inkluderad minneskapacitet 64MB
- Nätverksanslutning 10/100 Ethernet
- Pappershantering (Standard) 150 ark
- Garanti 2 år, på plats

1595:-

5010100765 SAMSUNG FÄRGLASER CLP-300N1595:-

Wireless N Gigabit-router

D-Link DIR-655 Building Networks for People

Extrem hastighet och längre räckvidd för dig som vill ha det bästa. DIR-655 är upp till 14x snabbare och har upp 6x längre räckvidd (jämfört med Wireless G). DIR-655 innehåller D-Links kraftfullaste processor och deras prisbelönta QoS-motor för dataprioritering samt Gigabithastighet på alla anslutningar (WAN och LAN).

- Wireless 11n bredbandsrouter
- Kompatibel med 11b/g
- 1 st gigabit WAN-port
- 4 st gigabit LAN-portar
- NAT och SPI brandvägg
- VPN-pass-through
- Innehållsfiltrering och URL-blockering
- Quality of Service
- Trådlös WPA- och WPA2-kryptering
- Garanti 11 år

995:-

5010107104 D-LINK DIR-655 WIRELESS N W-LAN ROUTER GIGABIT995:-

Reservation för prisändringar och slutförsäljning. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

14 dagars faktura!

Årets e-handlare 2007
★★★★★★★★★★★★
Ljud och Bild

6990:-

12 mån. räntefritt 687:-

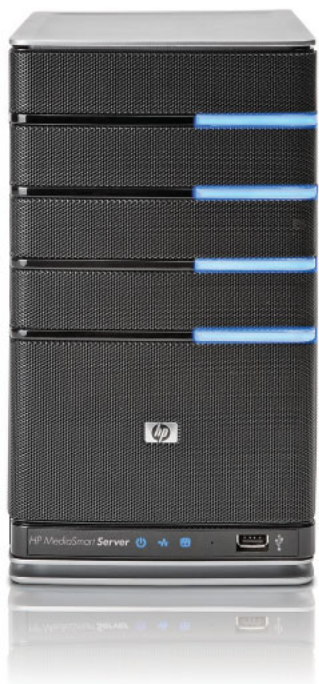

Otroligt prisvärd HD-ready hemmabioprojektor

Optoma HD65 Projektor WXGA + Duk

Optoma HD65 ger dig som användare en riktig hemmabioprojektor under 7000kr! Projektorn innehåller den allra senaste tekniken där ny teknik samt nya upptäckter tagit bra hemmabio till en intressant nivå. Projektorn passar dig som vill titta på bilder upp till ca 2 meter utan att komprimera. Kontrast 4000:1, HD-ready (720p), fläktljud 29 dB och 3 års garanti. Just nu får du dessutom en duk på köpet!

5010134313 OPTOMA HD65 PROJEKTOR WXGA + DUK 6990:-

4990:-

12 mån. räntefritt 505:-

En kraftfull hemmaserver som du kan nå oavsett var du befinner dig

HP MediaSmart Server

HP MediaSmart Server kan lagra och dela digital underhållning över ett hemnätverk eller över internet, vilket gör den perfekt för hushåll med flera datorer. Därmed behöver man bara en dator med internetanslutning för att nå sina personliga filer, oavsett var man befinner sig.

HP MediaSmart innehåller Microsoft Windows Home Server och en AMD Sempron-processor och är framtagen för att stora mängder av digital underhållning ska kunna lagras på den, istället för på datorn.

5010142475 HP MEDIA SMART SERVER EX470 SERVER 512MB/500GB LAN 4990:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

www.dustinhome.se

ring
maila

08 - 553 44 900
order@dustinhome.se

LG rekommenderar Windows Vista® Home Premium

SKÖNHET OCH PRESTANDA

P300 är en supertunn och lätt bärbar dator som inte kompromissar på prestanda eller funktioner. P300 är baserad på Intels® nya Centrino® Duo processorteknologi och har en 13" widescreen LED skärm som ger en avsevärt bättre svärta och färgåtergivning samtidigt som den sänker strömförbrukningen. P300 är även utrustad med HDMI-utgång för digital bild och ljud, LG smartlink, 1,3 MP webcam, minneskortsläsare, Bluetooth samt Intels® senaste trådlösa teknologi* och väger endast 1.6kg.

"I mina ögon är det här den ultimata kompromissen mellan rå kraft och ett litet format. Utan tvekan bäst i test!"
-PC för Alla nr 4 2008

LIFE'S GOOD WHEN YOU SEE THINGS DIFFERENTLY.

LG **P300**

Äkta Windows Vista® Home Premium
13" LED Widescreen Notebook
Intel® Centrino® Duo processorteknologi

Intel, Intel logo, Centrino logo, och Centrino är varumärken hos Intel Corporation i Förenta Staterna och andra länder.

www.lge.com